

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت‌مشرح مذاکرات مجلس روز سه‌شنبه ۵ اردیبهشت‌ماه ۱۳۴۰

فهرست مطالب:

- ۱- تصویب صورت مجلس
- ۲- معرفی آقای حسن نبوی بسمت وزیر مشاور و معازن نخست وزیر بوسیله آقای نخست‌وزیر
- ۳- مذاکره در گزارش کمیسیون بودجه مربوط به بودجه ۱۳۴۰ کل کشور
- ۴- معرفی آقای دکتر احمد دیبا بمعاونت وزارت بهداشت بوسیله آقای وزیر بهداشت
- ۵- مذاکره در گزارش کمیسیون بودجه راجع به بودجه ۱۳۴۰ کل کشور
- ۶- تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس در ساعت نه و چهل و پنج دقیقه صبح بریاست

آقای رضاحکمت تشکیل گردید

۱- تصویب صورت مجلس

پورسرتیپ - عرض کنم به پیروی از اجرای منویات

شاهنشاه مخصوصاً در مصاحبه اخیر که فرمودند راجع به تعقیب اشخاص فاسد در دستگاه دولت بنده سه سؤال تقدیم مقام ریاست میکنم

رئیس - من گفتم نسبت بصورت جلسه، وقتی کار صورت مجلس تمام شد از این قبیل کارها اگر بود بفرمائید آقای ارسلان خلعت بری

ارسلان خلعت بری - بنده مرضی ندارم

رئیس - آقای یوسفی نسبت بصورت مجلس اگر هست بفرمائید

یوسفی - در روز گذشته جناب آقای گرکانی همکار عزیزم راجع به خزانہ دار کل بیاناتی فرمودند که خواستم توضیح بدهم خزانہ دار کل راجع باعتبارات ساختمانی هیچگونه دخالتی ندارد

رئیس - اینها مربوط بصورت مجلس نیست عرض کرده در صورت مجلس آقایانی که بیاناتی کرده اند بفرمائید آقای نعیمی اکبر

نعیمی اکبر - از ابتدای تشکیل مجلس بنده فقط

رئیس - صورت اسامی غائبین جلسه پیش قرائت میشود (بشرح ذیل خوانده شد)

غائبین با اجازه: آقایان - سترک - بهادری - دکتر اسدی - محمود ذوالفقاری - امیر عشایری - ایلخانی - شیخ الاسلامی - طاهری - قوامی - دکتر موسوی اصفهانی - شادلو - سعید مهدوی - دکتر امین خلعت بری - غضنفری - دکتر اقبال - معظمی - دکتر ارسلان افشار - بهبهانی - غائبین بی اجازه: آقایان - دکتر هدایتی - اعظم زنگنه - امیری

دیر آمدگان ورود رفتگان با اجازه: آقایان - اکبر رامبد - محمودی - وثوق - اخوی - اریف - دکتر الموتی - پرومند - صالح - دکتر ضیائی - فرامرز - دکتر نواب رشیدیان - مهندس بهبودی - سرتیپ زاده - سنندجی - صدر میرحسینی - صراف زاده - دکتر طاهرباز - گرجی

دیهیم

رئیس - نسبت بصورت مجلس نظری نیست آقای

پورسرتیپ

جناب آقای حسن نبوی را (مبارک است، مبارک است) که از فضا شریف و چندین دوره نماینده گی مجلس محترم شورای ملی را داشتند بسمت وزیر مشاور و معاون پارلمانی نخست وزیر به پیشگاه مجلس محترم شورای ملی معرفی کنم.

(بسیار خوب، مبارک است)

رئیس - ایشان نیابت ریاست مجلس شورای ملی را هم داشته اند، آقای خلعت بری

خلعت بری - بنده تذکری دارم طبق ماده ۱۷۹ آئین نامه به آقای وزیر کشور بفرمائید.

رئیس در جلسه قبل آقای مهندس مقدم در ضمن بیانات خود گفتند که دولت گذشته گاهی اهانتی به مجلس کرده، بشهادت آقایان و کلائی که از دوره نوزدهم اینجا هستند بنده که مجلس را اداره می کردم هیچوقت از طرف ایشان خلاف ادبی ندیدم (صحیح است) یعنی بعقیده من هیچ دولتی نمیتواند در مجلس اظهاری از این جهت بکند، اگر يك وقتي یکی از نمایندگان در جلسه با يك دوست خود مبادله حرفی کرده و او هم اعتراضی نکرده یا همانطور هم که گفتم اگر در بیرون نمایندگان خدای نکرده يك حرفهای شخصی با هم داشته اند ارتباطی به مجلس ندارد (صحیح است) ولی بنده به آقایانی که تازه تشریف آورده اند و آقایانی که از دوره های قبل تشریف دارند اطمینان میدهم از دولت سابق تا آنجا که بنده بودم جز اطاعت از عقاید و اراده مجلس چیزی ندیده ام و بعداً هم انشاءاله همین ترتیب جریان خواهد داشت (صحیح است)

۳ - مذاکره در گزارش کمیسیون بودجه راجع به بودجه ۱۳۴۰ کل کشور

رئیس - آقای مهندس اردبیلی بقیه بیانات خودتان را بفرمائید.

مهندس اردبیلی - بنده در جلسه گذشته شمه ای از وضعیت اقتصادی مملکت و وضع خراب وزارت دارائی صحبتی کردم و البته آقای وزیر دارائی فعلی به تذکراتی که در مجلس داده شده توجه خواهند فرمود و باصطلاح این دستگاه عظیم مملکتی که چرخاننده اقتصاد مملکت است توجه بیشتری خواهند فرمود، حالا شروع

دو جمله عرض کردم خوشبختانه آن دو تا را هم اشتباه نوشته اند

رئیس - بدهید اصلاح کنند

نیمه ای کبر - در جلسه گذشته نامه ای که از طرف کارمندان و کارگران گمرک بنده داده ام نوشته اند آقای محسن کبر در حالی که ایشان در دوره ۱۹ نماینده بودند در قسمت دیگر نامه ای که از طرف سندیکای مامائی داده شده که بنده تقاضا کردم خدمت آقای وزیر دارائی داده شود نوشته اند آقای وزیر بهداری

رئیس - اصلاح میشود آقای مهندس والا

مهندس والا - در عرض بنده يك اشتباهات چاپی هست مثلاً بنده عرض کردم پایگاه تبلیغاتی و این جا چاپ شده بنگاه تبلیغاتی با يك اشتباه کوچک بکلسی معنی جمله تغییر میکند

رئیس - اصلاح میشود. دیگر نظری نسبت صورت مجلس نیست؟ آقای مهندس اردبیلی

مهندس اردبیلی - در نطق جلسه گذشته بنده اشتباهات چاپی هست

رئیس - بسیار خوب اصلاح میشود آقای دکتر نواب

دکتر نواب - بنده راجع غائبین غیر مجاز صورت داده اند در صورتیکه بنده قبلاً استجازه کرده بودم

رئیس - البته اصلاح میشود، دیگر نظری نیست؟ آقای گرگانی

گرگانی - در عرض بنده هم اشتباهاتی هست اگر اجازه بفرمایند چون مفصل است به تند نویسی میدهم.

رئیس - بدهید به تند نویسی، صورت مجلس مذاکرات جلسه قبل تصویب شد.

۴ - معرفی آقای حسن نبوی بسمت وزیر مشاور و معاون پارلمانی نخست وزیر بوسیله آقای نخست وزیر

رئیس آقای نخست وزیر

نخست وزیر بنده عرض مختصری دارم.

رئیس - بفرمائید

نخست وزیر (آقای مهندس شریف اهلمی) - با اجازه مجلس محترم شورای ملی می خواستم

میکنم بدناله عرایض خودم.

در قسمت تولیدی و عمرانی لایحه تقدیمی دولت اشاره به پرداخت صد و پنجاه و پنج میلیون دلار به سازمان برنامه شده که اگر آنرا بریال تسعیر کنیم در حدود یک هزار و پانصد و بیست و پنج میلیون ریال میشود حالا ببینیم سازمان برنامه از این درآمد منابع ملی چه خدماتی در گذشته انجام داده است سازمان برنامه از محل عواید مرسوم مستشاران متعدد از کشورهای مختلف برای مطالعه در پروژه های مختلف استخدام کرده و برای هر هیئتی مخارج گزافی را متحمل شده و حق المشاوره زیادی در حق آنها پرداخت کرده است و بطوریکه در هر دو قسمی خیابانهای شمالی تهران چندین هتل مدرن ولو کس یا مخارج گزافی ساختمان و آماده شده و بعضی از آنها برای پذیرائی مهمانها خانمها و دوشیز گانی از خارج با ماهی ده هزار تومان استخدام کرده و از فراریکه میگویند مخارج یک شبانه روز استراحت در این قبیل هتلها در حدود پنجاه هزار ریال بتناست کمتر و بیشتر است و این قبیل هتلها محل عیش و نوش آقایان مشاوران بوده و هست که قطع نظر از اینکه خود لانه فساد برای اجتماع و محل انحراف بعضی خانواده های غنی است خود بیان فاصله طبقاتی را دارد آیا این مخارجهای گزافی را آقایان مشاوران سازمان برنامه از کشور متبوع خود بتهران انتقال میدهند نه. زیرا دول متبوع آنها هر گز اجازه نخواهند داد که پول و مالیات آنها را از اتباع کشور خود برای عمران و آبادی و تامین هزینه زندگی افراد ملت بدست میاورد بدست یکعده معدود بسیار تا آنها در هتلهای تهران بخوشگذرانی ادامه دهند. آری این پولها از محل عواید نفت و یا از اعتبار قرضه های سنگین است که نسل آینده کشور بجرم بيمبالائی دولت گذشته باید جور آنها را بکشد و بر گذشتگان لعن و نفرین کنند.

سازمان برنامه در این مدت گذشته چنان در مطالعه غرق شد که در عین بيمطالعه گئی میلیونها ثروت کشور و قرضه های خارجی را برای رفاه و آسایش و امور تولیدی اختصاص بایران داده شده بود نفله کرد با ساختمان کاخ مجلل در خیابان دانشکده و یا استخدام ماشین نویس های خوش منظر که حقوق آنها ماهانه در حدود دو هزار تومان یعنی معادل حقوق يك وزیر است این وجوه را بیغما داد در

حالیکه اغلب این خانها کاری ندارند

در بدو تشکیل سازمان برنامه و تمرکز موسسات و کارخانجات متعلق بدولت نظر انسانی این بود که وزرای وقت بعنوان صاحب سرمایه تشکیل شورای بدهنده و نظارت در امور مربوط ببرنامج دولت در این موسسات باشد و هیئتی از مجلس شورای ملی تعیین شود که به نمایندگی مجلس نظارت بر هزینه ها داشته باشد این نظر در بادی امر عملی بود و عده ای از آقایان وزرا هر هفته چند روز این جلسه مشورتی را تشکیل میدادند و روی هر قسمت از پیشنهادات تصویب نامه هائی صادر میکردند و هیئت نظارتی هم وظایف خود را بنحو احسن انجام میدادند تا رفته رفته آقایان وزرا شانه از زیر این بار که جز مسؤلیت نفعی بر آنها نداشت خالی کردند و نمایندگانی از طرف خود بنام نمایندگان صاحبان سرمایه معین کردند که پاره ای از آنها نیز هر موقع بنا بمقتضیاتی از این کار بر کنار و دیگری جانشین آنها میشدند ولی متاسفانه در این چند سال اخیر کار بجائی رسید که هیچ يك از اعضاء شورای عالی بدون موافقت قبلی مدیر عامل سازمان تعیین و انتخاب نمیشد و همینطور عده اعضاء هیئت نظارت از این هیئجه نفر اشخاصی انتخاب میشدند که مدیر عامل سازمان برنامه اسامی آنان را تهیه و تسلیم دولت میکرد باینحال تصور نمیرود که اصولا مقذور نبوده که اعتراض نسبت باین دستگاه با عظمت شود چون باصلاح ریش و قیچی دست یک نفر بود و شورای عالی و هیئت نظارت را نمیتوان گفت منتخب و تسلیم اراده او بودند. سازمان برنامه ساختمانی در خیابان استخر دارد که تمام تشکیلات فعلی در سال ۱۳۳۲ در آنجا متمرکز بود و ماهیانه پانزده هزار تومان کرایه میدهند ساختمان دیگری در خیابان کمال الملک دارد و هر يك از شرکتهای تابعه آن هم مستقلا ساختمانهائی را اجاره نموده بنابر این ساختمان جدید که میگویند از محل سود ویژه شرکتهای ساخته شده و در نتیجه تکافوی سکونت تمام دستگاهها را نیز نمیتواند بروی چه احتیاجی بوده و تاکنون چه مبلغ هزینه آن شده باید این مبلغ روشن شود باضافه اینکه مشهور است که کلیه ساختمانهای دانشکده ادبیات را هم میخواهند باین دستگاه واگذار کنند و یا

کرده اند و باز هم میگویند طبق دستور آقای مدیر عامل وقت ساختمانهای بین خیابان دانشکده و ادبیات و نظامیه مقابل مجلس شورای ملی را هم در نظر دارند خریداری و تسطیح نمایند که برای این دو کاخ عظیم آبرومند باشند.

در اول سال ۱۳۳۶ سازمان برنامه با داشتن ساختمانهای معظم برای مدت یکسال ساختمان رادر خیابان شاهرضا اجاره کرده و ماهیانه چهل و پنج هزار تومان کرایه آن بوده است و در اول همانسال آن بنا را تخلیه و بساختن جدید نقل و مکان کردند حالیه لازمست آقای آرامش معلوم نمایند که کلیه مخارجی که برای این ساختمان شده است صورت ریز آن داده شود تا معلوم شود چه مقدار از جوهیه که بایستی بمصرف امور عمرانی کشور برسد صرف این ساختمان جدید شده و مسئول آن کیست و آیا این شخص مورد تعقیب قرار گرفته یا نه این عمل اینطور میرساند که مسئولین امور سازمان برنامه اطمینان خاطر کامل دارند که سازمان برنامه هفت ساله که مدت آن در شرف انقضا است برای مرتبه سوم و چهارم و پنجم هم برای عمران و آبادی مملکت تمديد خواهد شد.

بلیق اطلاع سازمان برنامه بیش از دو هزار دستگاه اتومبیل سواری خریداری نموده منتها عده ای از آنها را بعنوان دستگاههای اجرائی مانند کامپاس کس - ژرژ فرای بهداشت کشاورزی منظور نموده و عده ای در اختیار عموم روسای سازمان برنامه است که بچیچوچه حاضر نیستند رقم قطعی و خرید آنرا صورت دهند و دستورات عمومی نخست وزیری و راهنمایی و رانندگی را درباره این اتومبیلها اجرا نماید فعلا تعدادی از نمره های شخصی در اختیار متصدیان سازمان برنامه است اگر در مواقع احتیاج در خارج از سرویس اداری برای کارهای شخصی از شماره های مزبور استفاده میکنند و موقع فروش و حراج ماشین های فرسوده نمره های خصوصی آنها را نگاه میدارند و ضمنا مبالغ زیادی بابت بتزین و روغن و نیز رادیوی ماشین و حقوق راننده و غیره برای کارهای غیر اداری تلف میشود صورت ریز کلیه هزینه های ماشینهای سواری و ماشینهای بنام دستگاههای اجرائی خریداری شده بایستی بمجلس شورای ملی تحویل شود.

در مورد دخل و خرج سازمان از اعتباراتی که در اختیار آنهاست بطور قطع میدانم که دولت یعنی هیئت وزراء هیچگونه اطلاعی ندارند و دخل و خرج بانظر مدیر عامل و تصویب شورای عالی برنامه و نظارت نمایندگان منتخب از مجلس بوده چون بطوریکه کشید شده و میشود هزینه های بیحد و بیشماری در این دستگاه میشود که از تخمچیک از آنها هیئت دولت اطلاع ندارد اگر چه پاره ای از این هزینه ها زیر نظر مدیر عامل سازمان برنامه بسیار ناچیز است و بحث در این مخارج راضی نمیداند ولی اگر این تصور را بکنیم که باریال و ریال ممکن است سرمایه بزرگی را تشکیل داد همین مخارج جزئی مبالغ کلی را تشکیل میدهند برای آبادانی يك کشور کافی است و تشخیص ارزش کار مستخدمین سازمان برنامه از نظر خدمت و قدمت و تحصیلات و مقایسه حقوق آنها با اشخاص که در مدت سه سال اخیر وارد این دستگاه شدند چیست؟ چون بطوریکه دیده میشود عده اشخاصی که در گذشته مصدر مشاغل سازمان برنامه بوده و مورد توجه مدیر عامل سابق سازمان برنامه نبوده صرف نظر از اینکه آنها را بیدنامی در اجتماع معرفی میکنند خدمتی هم بآنها جوع ننموده و ناچار مانند عضوهای عاطل و باطل نگاه میدارند.

صورت اسامی کارمندان سازمان برنامه متضمن مدت خدمت تبه و تحصیلات چه آنهاست که در کادر رسمی باشند و چه آنهاست که مطرور بوده و در اختیار کار گزینی و نظارت برش کتها باید تهیه و بمجلس شورای ملی تقدیم شود. و ضمنا اشخاصی که فعلا در رآئی ادارات و قسمتهای حساس سازمان برنامه مانند حسابداری و کار گزینی و کاربرداری و بازرسی و نظارت مالی و ارتباطات و امور اجتماعی و نظارت برش کتها و غیره گمارده شده اند حدود وظایفشان چیست (مصطفوی) وظیفه هیئت نظارت رابفرمائید (مهندس اردبیلی) بنده سؤال میکنم و تاچه حد مورد اعتماد و اطمینان دستگاه سازمان می باشند در چندسال پیش وزارت کشاورزی از سازمان برنامه میخواهد که برای دفع ملخ تعداد ۳۰ دستگاه کامیون خریداری کند اداره کاربرداری سازمان این کامیونها را خریداری و برای

سالچه مبلغ باشخاص داده میشود آیا تصویب این بیلانه فقط روی اعداد ماشینی است و یا باصل مصوبات و مواد خرج هم رسیدگی میشود صورت ریز یا داش های پرداختی از این باب مورد احتیاج است و باید هر چه زود تر به مجلس تقدیم می شود.

مگر نمیشد با این پولها امور تولیدی و سطح کشت را بالا ببرد؟ مگر نمیشد با این پولها در کنار رودخانه های قابل استفاده تلمبه های قوی آب نصب کرد؟ آب رودخانه را برای کشت نیشکر بخوزستان و آذربایجان جاری نمود؟ مگر نمیشد از اعتبار این پولها در هرده یا بخشی آزمایشگاه خاکشناسی تاسیس کرد تا دهقانان با تجزیه خاک بدانند از چه نوع خاک برای کشت چه نوع محصول استفاده کرد؟ مگر نمیشد با این پولها در دهات جاهای عمیق زرد و از آب آن برای آشامیدن اهالی دهیابرای آبیاری باغات و زراعت استفاده کرد؟

مگر نمیشد با این پولها آموزشگاه پزشکیاری تربیت کرد و برای هردهی یک نفر از آنها را اعزام داشت تا زارعین بدبخت از سرما خوردگی یاشیوع آبله و یا شیوع سایر امراض مسری تلف نشوند؟ آیا نمیشد از این اعتبارها باغات و جنگلهای مصنوعی احداث کرد که لطافت در هوای ساکنین آن محل موثر شود و زارعین از سوختن کود حیوانی جلوگیری و برای تقویت خاک زراعت و تکثیر محصول تشویق کرد؟ آیا نمیشد با این پولها در دهی یا دادن وامهای کوچک ساختمانهای گلی و خانههای روستائی را بطرز صحیح بهداشتی ساخت؟ آیا نمی شد با این پولها بزراعین بدخوب تهیه کرد؟ آیا با این پولها نمیشد برای زارعین با تلقیح واکسنهای لازم بر ضد امراض گوناگون مصونیت داد؟ آیا با این پولها لااقل در هردهی یک تراکتور بخورده مالکین اختصاص داد و با اقساط طویل المدت پول آنها را گرفت؟ آیا با این پولها نمیشد با احداث جاده های کم عرض ارتباط جاده های الاغ رور را بجاده اتومبیل روتبندیل و ارتباط دهات را بیکدیگر و کلیه آنها را بیک راه اصلی اتصال داد؟

آیا با این پولها نمیشد اقلا برای هر بخشی یک آمبولانس خرید که در مواقع ضرور بیمار مملکت را بمرکز

ساختن اطاقهای روتی آنها از طریق مناقصه قراردادی با یک نفر بسته میشود بعدا اشخاص دیگری که در جلسه مناقصه شرکت داشتند و قیمت کمتری را پیشنهاد نموده بودند در مقام شکایت بوزارت کشاورزی برمی آیند و وزارت کشاورزی باتوجه باین موارد و شکایت و کسب اطلاعات بیشتری از خارج بدین نتیجه میرسد که هزینه ساختمان اطاقهای این ۳۵ دستگاه ماشین بطور محقق کمتر از مبلغی است که کاربردازی سازمان قرارداد بسته است در این مورد مکاتباتی بین وزارت کشاورزی و سازمان برنامه مادله میشود که منتج بنتیجه نبوده زیرا کامیونتها تکمیل و تحویل شده بود فقط کاربردازی سازمان برنامه باتوجه بعمل خلاف خود مبلغی بعنوان تخفیف از مظاطعه کار کسر میکند اختلاف بین دو قیمت در حدود پانصد و بیست و پنج هزار ریال بوده و آخرین رقمی که پرداخت شده است یک میلیون و دویست و چهل هزار ریال است پرونده این موضوع اکنون در دست رسیدگی است تا متخلفین و مجرمین تعیین شوند و هنوز هم نتیجه رسیدگی در این مدت معلوم نشده است.

از این جهت ما می خواهیم بدانیم که برای کاربردازی چه مسئولیتی فائل و اداره بازرسی چه خواهد کرد و اداره ممیزی و نظارت مالی و حسابداری که این اسناد را بایستی بحساب بگذارند با اطلاع از این خلافکاریها چگونه وظایف قانونی و وجدانی خود را انجام خواهند داد و کسانی هستند که تحت تاثیر و تطمیع قرار نگیرند اعمال نظر هیئت نظار منتخب مجلس شورای ملی در سازمان برنامه نسبت بکلیه وجه مصرفی تا چه حد است چون در کارهای مالی از نظر کلی ممکن است دخالت کنند ولی از نظر فنی چه وظایفی رامیتوانند انجام دهند.

بسیاری از اسناد پرداخت وجود در دستگاههای سازمان موجود است که بواسطه فقدان مدرک و مجوز و مکتم داشتن آن سالهای متممادی است که بخرج قطعی گذارده نشده صورت این اسناد مورد نیاز مجلس است.

بیلان سالیانه شرکت های تابعه سازمان برنامه بچه وسیله و چه نوع بتصویب مجمع عمومی سازمان برنامه می رسد و برای تصویب آنها از طرف هر شرکت در آخر هر

شهرها برساند؟ آیا با این پولها نمیشد آب مشروب و سالم برای زارعین فراهم کرد؟ آیا با این پولها نمیشد مروج کشاورزی را بقدر کافی تربیت کرد و در خدمت راهنمائی زارعین گذاشت؟ آیا با این پولها نمیشد زارعین را در مواقع بیکاری بکارهای اجتماعی واداشت؟ و چیزهای دیگر که باعث اتلاف وقت میشود.

بهر حال وقت مملکت با نقله بردن اعتبارات هنگفت تلف شد و الان در موقعیتی قرار گرفته ایم که سازمان برنامه برای مخارج غادی و جاری خود محتاج است و با زحمت میتواند حقوق کارمندان خود را پرداخت نماید پس باید زانوی غم و اسف در بغل گرفت و بر بوجود آورندگان این وضع محنت پار لعن و نفرین کرد و بدبختی ماه را اینست که هیچوقت خائنین را تنبیه نکرده ایم و بلکه بزرگترین تنبیه مامورین با هستی و حیثیت کشور بازی میکنند اینست که او را از کار بر کنار و بعد از چندی بکار دیگری بهتر از اول بگماریم و نشانه بارز این بیمبالاتی اینست که اولاً سازمان برنامه حساب اموال ندارد و ثانیاً در طرف اینممدت طولانی حتی یکبار نیز موفق نشده بیلان و طرازنامه تهیه و منتشر نماید؟ و مردم از سازمان برنامه کارهای مولد ثروت میخواهند نه ساختمانهای آسمانخراش.

و همچنین در زیر همان عنوان نوشته شده که از محل عواید نفت ۱۵۵ میلیون یعنی ۱۵۴۵ میلیون در اختیار وزارت دارائی برای مخارج کشور گذاشته شده در صورتیکه قرار نبود که از محل عواید نفت و جیبی را وزارت دارائی برای مخارج مملکت خرج کنند بلکه طبق فرمان شاهنشاه وزیر دارائی وقت همواره نظر این بوده است که بودجه کشور باید بدون اتکاء به درآمد نفت قائم باشد زیرا اگر وزارت دارائی قادر بهزینه های پیش بینی شده در بودجه است باید وصول عواید عمومی آن را نیز بعهده بگیرد و الا هزینه را چنان کم کند که نتواند بدون گرفتن کمک از درآمد نفت روی پای خود بایستد بلکه درآمد نفت باینستی بقصرف کارهای تولیدی که در رأس آن بالا بردن سطح کشت و ازیادی محصول میباشد. و نیز عنوان شده از درآمد نفت بیست میلیون برای انجام برنامه های اکتشافی و توسعه ای و خرید ماشین آلات اختصاص

داده شده.

من نمیدانم قبل از ملی شدن نفت این همه ادارات که در ساختمانهای شمالی تهران سکونت کرده اند کجا بوده اند که بعد از ملی شدن نفت خیابانهای شمالی تهران پراز ادارات تابعه شرکت نفت است و ساختمانهای مزبور را از پنجاه هزار تومان تا بیست هزار تومان در ماه کرایه میکنند و بهمان نسبت مخارج پرسنلی و مخارج اداری بان می افزایند میگویند که یکی از واحدهای شرکت نفت ساختمان را که کرایه آن هفت هزار تومان در ماه بوده به ماهی بیست هزار تومان کرایه کرده و شش ماه هم کرایه را قبلا داده است مشروط بر اینکه موجد نصف مبلغ ماخوذه را بواسطه عمل که کرایه کرده است بپردازد آیا اسم این معامله را میشود برنامه اکتشافی ویا توسعه ای گذاشت؟ شما اگر سری بدارات شرکت ملی نفت بزنید خواهید دید در هر اتاق لوکس و مجلل يك نفر نشسته و اغلب آنها بیکار است اگر قرار باشد برای هر نفری يك اتاق در نظر بگیرند باید همه تهران را برای ادارات شرکت نفت کرایه کرد و بیست میلیون دلار را خرج عزیزان بی جهت نمود البته در بین کارمندان شرکت نفت کارمندان صدیق و وارد زیاد است حساب آنها با دیگران جداست ولی هیچوقت قرار نبود از درآمد نفت این قبیل ولخرجی ها شود بلکه باید با استفاده از قضا و توجه باینکه مملکت بصرفه جوئی و اعتبارات احتیاج شدید دارد نه با ایجاد سازمانهای بشرح زیر:

- ۱- سازمان امور اداری ۲- سازمان امور حقوقی ۳-
- سازمان امور مالی ۴- سازمان تحقیقات و توسعه فنی ۵-
- سازمان امور غیر صنعتی ۶- سازمان مهندسی و خدمات فنی ۷-
- سازمان تجزیه و تحلیل در قرارداد کانسرسیوم باید آنها را در یک ساختمان که کرایه آن متناسب باشد متمرکز کرد و از مخارج زاید جلو گیری نمود مطلبی که باید عرض کنم اینست که گویا شرکت های عامل پالایشگاه آبادان را خوبانیده و فقط يك تلمبه آن برای مصرف داخل کشور کشور بیکار انداخته اند و استخراج نفت را بصورت خام بکشورهای اروپائی حمل میکنند و قرار است شرکت های عامل ده هزار نفر را کارگران صنعت نفت را بیکار کنند

رفته عاظل و باطل خواهد ماند عده ای کارگران نیز سر بار وزارت خارجه دولت خواهند بود ناگفته نماند که وزارت بازرگانی (اداره کل تثبیت قیمتها) در این فیصل کارخانجات از لحاظ وظیفه ای که بعهده دارد نظارت نماید طبق قسمتی از قیمت اجناس تثبیت شده و نیز تقلیل قیمتها موثر خواهد افتاد.

اصلاح وضع کشاورزی و توسعه کشت

متأسفانه وزارت کشاورزی که باید پیشقدم در این کار باشد خود در خواب عمیق فرو رفته و اکثر آقایان مهندسین سعی دارند که دائماً مأموریت خارج از تهران یا بعضی از آنها خارج از کشور بسر برند بطوریکه رقم عمده بودجه وزارت کشاورزی خرج سفر و فوق العاده مأموریت و پاداش میشود و مسئولین امر بهیچوجه در فکر اصلاح وضع کشاورزی نیستند و تا حالا بجز اصلاح دویانه رقم بذر گندم خوب کار مثبتی انجام نداده اند و اینکه متمسک شده اند که با فروش ماشینهای کشاورزی کمکی بزارعین باشد تا اندازه ای از حدود جرف خارج نیست خرده مالک ایدها استطاعت خرید تراکتور حتی کاو ندارد و بذر خوب در اختیار ایشان نیست و زمین را خوب نمیشناسد که در چه نوع زمین چه نوع کشت مناسب است و مروجین کشاورزی برای گرفتن خرج سفر و فوق العاده بدهات میروند در قهوه خانه چایی میخورند و قلیان میکشند بچند نفر حرفهائی میزنند که مستمعین قدرت درک و فهم آنها ندارد. در مورد دام باید یکوئیم چندی پیش مسئول امور دامپزشکی کشور گفت ۱/۷۰ دامهای اطراف تهران مسلول است من نمیدانم پس این اداره کل دامپزشکی چه عملی انجام میدهد و آیا برنامه ای برای تلقیح واکسنهای واگیر دارد یاخیر؟ مسلمانها برای اینکه این اداره تا حالا در سال مبالغ هنگفتی از بودجه استفاده کرده و عمل مثبتی انجام نداده است و اقدامات مشعشعانه آن اداره این بود که رئیس دامپزشکی بلوچستان پارسال گزارش داد که طاعون اسبی وارد آن منطقه شده و این گزارش را در هرگز دفن کردند تا اینکه این مرض مهلك از بلوچستان بفارس و از فارس بخرزستان سرایت کرد و واکسن ضد طاعون بعد از نداشتن اعتبار و بی اعتباری

و چون این ده هزار نفر اکثر از اهالی خوزستان هستند و هر يك متكفل خرج لااقل يك عائله پنج نفری است لذا اخراج آنها نگرانی در خوزستان تولید کرده و سال جدید را برای خانواده های آنها بعد از میل کرده است اولاً باید شرکت های عامل پالایشگاه آبادان را در سرمایه تاسیساتی حلت ایران است بیکار نگذارند و از آن استفاده کنند زیرا میلیونها دلار برای احداث آن خرج شده که از آن بهره برداری شود و ثانیاً با بیکار انداختن آن کارگران ایرانی برای خود قوت لایموت تهیه کنند زیرا یکی از محسنات تولید صنعت نفت ایجاد کار برای بیکاران بوده و لاغیر؟ در مورد قرارداد با کنسرسيوم و تجزیه و تحلیل قرارداد و تجدید نظر در آن با نحو مطلوب و ساختمان شرکت نفت مطالبی دارم که بموقع بعرض مجلس شورای ملی خواهم رسانید.

گرچه از اقدامات بسیار مفید جناب آقای شریف امامی نخست وزیر در زمان تصدی وزارت صنایع و معادن تهیه وسایل و اموال صنعتی مبلغ دو بیست و یک میلیون و ششصد هزار ریال ۲۲۹۶۰۰۰۰۰ ریال بوده و حقاً این وام قسمتی از صاحبان صنایع کوچک را از فقر و تهیدستی نجات داده و اگر بازم چندین مقدوراتی اجازه دهد باید به صاحبان صنایع و حرف کوچک کمک کرد تا بتوانند از دسترنج خود غائله ای تحت تکفل خود را اداره نمایند ولی اختصاص قسمتی از این وامها در کارخانه غیر دولتی بدون در نظر گرفتن وسایل استحفاظی و مدیریت و تهیه مواد اولیه و در نظر گرفتن بازار فروش و سیستم حسابداری قیمت تمام شده مضر است زیرا اکثر صاحبان کارخانه های وارد کننده چنین اطلاعاتی ندارند و روی تجربیات گذشته که فاقد اطلاعات علمی میباشد مبادرت بورد کارخانه نمودند و چنانچه وزارت بازرگانی و وزارت صنایع و معادن و وزارت کار مشترکاً وسایل استحفاظی و مدیریت و تعیین بهای تمام شده و حسابداری صنعتی و تهیه وسایل پدکی و جنبه فنی تحت نظر گرفته نشود بعد از چندسالی اکثر این کارخانها روی عدم اطلاع و بصیرت و عدم قدردانی رقابت با امتعه مشابه خارجی با هن پاره ای میل گشته و علاوه از اینکه خود کارخانه سرمایه ای که بیکار

یکدم بود چه صرف کارهای مرمت نمیشود باید دقیق بود خواسته مردم را انجام داد و در مرمت راهها اقدام کرد و از خرج پرسنلی کاست بمخارج راهداری و راهسازی افزود تا مردم مرفه باشد و بدستگاهها بدین نشود راه بازرگان به تا کستان یکی از شهر اهلی ایران میباشد و هنوز مسافری خارجی از این راه بتهران میآیند شاید از بدی راهها ناله آنها بلند است نمیدانم وزارت راه اقدام باسفال این جاده بزرگ خواهد نمود یا نه

راه آهن دولتی ایران:

راه آهن دولتی ایران از تأسیسات بسیار خوب کشور است باخون دل و زحمات فراوان بدست آمده ولی در آمد و خرج آن جمعا و خرجا در بودجه گذاشته میشود تا کنون مردم نمیدانند این همه پول که از مسافری میگیرند بجه مصرفی میرسد اصلا بشکب استهلاک ذخیره ندارد از قراریکه می گویند حقوق کارمندان فنی خیلی کم است و رانندگان قطارهای مسافربری که جان هزاران نفر در دست آنهاست از فوق العاده سال ۱۳۲۵ استفاده میکنند و سوزن بان ماهانه ۱۵۰۰ ریال و سایر کارکنان فنی از دو هزار ریال بیشتر پرداخت نمیشود اکثر کارکنان فنی راه آهن در خرمشهر از واگن شکسته راه آهن خانه برای خود و عائله خود ساخته اند و با شرایط بسیار بد زندگی میکنند در صورتیکه سنگینی بار راه آهن بدست مأمورین فنی است و باید در رفاه و آسایش آنها بکوشند.

مقدار زیادی ریل و تراورس کهنه و نود در مسیر راه آهن ریخته است باید در فکر فروش آنها نیستند اصلا دولت در آمد و خرج راه آهن نظارت کامل ندارد اگر هیئتی هم منصوب شده اند بیخبر از کار راه آهن با مزایای هنگفت هم منظور نظاره میکنند و در عوض کار و بار عده از مدیران کل خیلی عالیست علاوه از مزایای نامشروع که گویا در اثر اقدامات جناب آقای شریف امامی در اوایل سال گذشته در حدود سیصد نفر از روسای قطار روی تخلفات مشهود از کاربر کنار شده اند راه آهن را از آن خود میداند و در خرج در آمدها مختار هستند و از مزایای هنگفت استفاده میکنند و در شب عید بعموم کارمندان مرگزی و خارج از کادر فنی پاداش داده شده ولی براننده و کمک راننده و سوزن بان و غیره که در بیابانها

بیگانه وسیله ارتزاق زارعین حمله برد و دامنه آن از خوزستان بکرمانشاه و از کرمانشاه بکردستان و قسمت جنوبی آذربایجان رفت و بعد از اینکه بیست هزار اسب مردم از بین رفت در تهران آگهی دادند که واگسن ضد طاعون آماده تلفیح است و هر کس میتواند اسب خود را برای تلفیح بفلاجا بیاورد البته اینهم بخاطر اسبهای اصل چند نفر معدود ساکن تهران بودند بخاطر رعایای بدبخت و بیچاره و دیگری اینکه میگویند مهندسی در اصفهان بچهار هزار گوسفند و اکسن عوضی تلفیح کرده که کلیه گوسفند ها تلف شده اند.

اینست اقدامات اداره کل دامپزشکی؟

در صورتیکه وزارت کشاورزی میدانند که دولت نمیتواند از املاک خود بهره برداری کند زیرا دولت تاجریا با مالک خوبی نبوده و نیست و بهترین دلیل خرابه ماندن دهان خالصه است که سالهای متمادی در دست دولت بوده اهالی ده مهاجرت فئات خشک باغلات بلا استفاده مانده و با وجود اینکه قانون تقسیم خالصات از مجلس گذشته و ابلاغ شده تا کنون قدم موثری در اجرای آن برداشته نشده و این اداره همینطور سربار جامعه باقی است

امور راهسازی:

راههای شوسه کشور در تمام ایران مخصوصا در آذربایجان بقدری خراب است که حدودی ندارد این شوسهها مانند آره است قطع نظر از اینکه کامیونتها را فراضه میکند اصلا تا مسافر بمقصد برسد تل و روده مسافر از جا کنده میشود بیست و چهار ساعت مسافر مستلزم در روز استراحت است فقط کاری که کرده اند اینست که چند نفر از دهاتی اطراف جاده را در مسیر راه میگذارند و وقت مسافر یا اتوبوسی را دیدند از دور میآیند و یاسه بیل خاک برداشته در راه میاندازند تا بدین وسیله نشان دهند که وزارت راه مشغول مرمت جادههاست ولی در دستگاه وزارتخانه مدیران کل ادارات کل روسای کل گوش تا گوش نشسته اند و همه منتظر گرفتن حقوق مهندسی یا ابلاغ حکم مأموریت بوده و هستند و ابتدا بفکر راهسازی و راهداری نبوده و نیستند با یک نگاه اجمالی ببودجه تفصیلی وزارت راه معلوم میشود که اکثر بودجه خرج پرسنل و هزینه مأموریت و شاید

جان میکنند و چرخاننده این دستگاه عظیم هستند یاداش داده نشده و اصلاً بحال آنها توجهی نمیشود.

یکی از ادارات پیرآب و نان راه آهن اداره ساختمان وابسته و خرید است که فعل و انفعالاتی در آنجا میشود و از فراری که میکنند اداره خرید چند عدد تانکر بزرگ از یکی از کارخانجات بلژیکی خریداری کرده است و بعد از ورود به ایران معلوم شده که تانکرهای خریداری شده قراضه بود (کازم مسعودی - رقم کوچک است) و روی آنها رنگ آبی روشن زده و تحویل داده اند بعد از بارگیری معلوم شد که سوراخ بوده و غیر قابل استفاده است و عیناً در ایستگاه راه آهن اهواز زیر آفتاب بلا استفاده مانده است از این قبیل کارها زیاد است اصلاً بنده معتقد بود که اختصاصی وزارتخانه ها نیست و چو اختصاصی که در بودجه نوشته شده یعنی چه؟ مگر اعتباری که از بودجه کل کشور در اختیار وزارتخانه ها گذاشته میشود و چو اختصاصی نیست؟ و تحت اختیار مسئولین امر نمیشود؟ پس چو اختصاصی دخالت و خرج یعنی چه مگر غیر اینست که متصدیان امر میخواهند هر چه دلشان خواست بکنند و کسی از امر آنها اطلاعی نداشته باشد و در زیر لافاهای دلفریب از قلمی در بودجه بگذارد و خرج کند چرا باید در سایر بنکها که بطور انتفاعی اداره میشوند دولت یا مجلس نظارت کامل نداشته باشد و از زیر و چو مصرف شده بی اطلاع بماند و چو حاصله در خزانه مملکت منفر کز نشود و در کلیه شئون هماهنگی وجود نداشته باشد و پولها را که از مردم میگیرند و وصول میکنند مانند گوشت قربانی هر تکه ای دست عده ای کارمندان متنغذ باشد بنده معتقدم خط بطلان بر روی بندهای انتفاعی باید کشید و در کارهای فنی آنها را تا حدودی آزاد گذاشت ولی در امور مالی تابع قانون محاسبات عمومی باشد والا کار از تمرکز خارج و روزگار آنها بدتر از بد خواهد بود.

دانشگاه تبریز

در تبریز دانشگاهی وجود دارد که فاقد لوازم و آزمایشگاه و تاسیسات و سایر مایحتاج است اصلاً کسی نمیبوسد این دانشگاه بچه چیزی احتیاج دارد بی اعتنائی اولیای امور بحدی است هر چه بگویم و در روزنامه آذربایجان

بنویسم بکوش کسی فرو نمیرود باید هر چه زود تر نواقص دانشگاه تبریز رفع شود زیرا دانشجویان دانشگاه تبریز که در آزمایشها رتبه اول را حائز میشوند بهترین دانشجویران کشور هستند و حقاً و انصافاً درس میخوانند ساختمان این دستگاه عظیم با وجود تدابیرات عیدیه وزارت فرهنگ هنوز بی پایان نرسیده و دانشجویان در خانه های استیجاری مشغول تحصیل میباشد انتظار دارم وزارت فرهنگ برای ساختمان دانشکده کشاورزی و دانشکده فنی معجلاً اقدام کند (ناظم مسعودی - دانشگاه مشهد را گفتید) مهندس اردبیلی نماینده مشهد باید بگوید (کازم مسعودی - شما و کاتباً بگوئید) (عبدالرحمن فرامرزی - دانشگاه شیراز از همه بدتر است) زنگنه رئیس

امور بازرگانی

مهندس اردبیلی - امور بازرگانی که از کارهای اساسی کشور است در مقدمه بودجه در هفت سطر اکتفا شده در حالی که اگر کتابها در این مورد نوشته شود بازم کافی بمقصود نخواهد بود زیرا کار بازرگانی کشور را نباید سر سری گرفت اولاً اینهمه ارز که از منابع صادرات نفت حاصل می شود قسمت اعظم آن بمصرف واردات غیر ضرور میرسد و ثانیاً سهمیه وارداتی را طوری تنظیم کرده اند فقط تجار متنفذ در تهران میتوانند از آن استفاده نمایند و تجار مراکز استانها از سهمیه وارداتی محروم هستند بهمین جهت است که اغلب تجار درجه یک مراکز استانها بتهران مهاجرت و سرمایه خود را بر آن انتقال میدهند تا بتوانند از مزایای مخصوص که از آن تجار تهران استفاده میکنند بهره مند شوند جناب آقای دکتر سجادی آنموقعی که جنابعالی استاندار بودید تبریز را دیده بودید حالاً بکلی وضع عوض شده دیگر کسی نیست بهمین سبب بازار مراکز استانها در رکود و کساد فرو رفته و مردم و کسبه در نهایت مضیقه زندگی میکنند یعنی تجار درجه ۲ که سرمایه محدودی دارند در مقابل تجار درجه یک نمیتوانند عرض اندام کنند و جرأت و جسارت معاملات را ندارند زیرا انوسانات آنی آنها را از هستی ساقط میکند بنابراین ناگزیر سرمایه خود را وسیله ارتزاق روزانه قرار میدهند و پس از اندک مدتی سرمایه تمام شده در سلك کسبه خرده فروش درمی آید بهترین گواه این مطلب اینست که سری به بازار و کاروانسراهای تبریز نیم ویران و آینه بینیم

که کاروانسراهائی که روزی پرازالا و انواع واقسام کالای صادراتی و وارداتی بوده امروزه خالی از سکنه است و اگر از اول راسته بازار تبریز تماشائی بکنیم تا آخرین نفر عابر را در انتهای همان راسته بخوبی مشاهده میکنیم حقیقت اینست مردم هم در اثر سوء سیاست اقتصادی و بازرگانی دولت گذشته از کار و زندگی باز مانده اند چه عیب دارد سهمیه وارداتی کشور را بر اکثر استانها و تجاریکه در مرکز استانها سکونت و اقامت دارند اختصاص بدهند و باین ترتیب رواج و رونق بازار مراکز استانها و شهرستانها داده شود تا تجار خرده پا جانی بگیرند و عده ای بیکار از برکت رواج کسب و کار بنام بخورو نمیری برسند و از طرفی از صادرات تشویق نمیشود و هزاران مشکلات در سر راه صادر کنندگان تراشیده شده و میشود اول تجارت صادر کننده از بازارهای بین المللی اطلاعاتی ندارد بهتر است یک بورس بین المللی در تهران افتتاح گردد تا قیمت روز هر جنس در هر آن در اختیار تجارت قرار گیرد تا نایباً وابسته های بازرگانی و اقتصادی که در کشورهای معظم دنیا با خرج گزاف می خوردند و میخواستند چکاری انجام میدهند و چرا از اقتصاد و مخصوصاً تقاضای امتعه صادراتی ایران گزارشات ارسال نمیکنند چرا وزارت بازرگانی تجارت و مردم را از جریان امر بی اطلاع میگذارند بهر حال اینها مطالبی است که باید توجه شود مخصوصاً اگر سیاست دولت روی قرار داد پایاپای استوار شود مبالغ قابل توجهی ارزش ذخیره شده و صادرات رونق و واردات در مقابل صادرات خواهد بود انشاء الله بلکه بمضیقہ ارزی خاتمه داده شود.

امور فرهنگی:

دل من و هر فرد ایرانی خون است (دکتر معذل - چرا) زیرا اگر حقیقت امر را بدقت ببینیم و بگوئیم نه مردم و نه دبیران و نه آموزگاران و نه محصلین از وزارت فرهنگ دل خوشی ندارد این وزارت فرهنگ بقدری در خراب خرگوشی فرو رفته (گرچی - فعلاً خوب شده) که بکلی از دنیای متمدن و پیشرفته های آن بیخبر است و اولیای امور سابق اصلاً گوشش باین حرفها بدهکار نبود او فقط تثبیت مقام میخواست نه کاری با تعلیم و نه اعتنائی

به تربیت داشت امر تعلیم در این ممالکت خیلی خراب است آقایان مدیران کل و تهیه کنندگان برنامه روی پی خراب و عهد عتیق برنامه فرهنگی که زمانی از بعضی از کشورهای اروپائی اقتباس شده بود مطالعاتی میکنند و روی پی خراب کاخ ۱۵ اشکوبه میسازد سطح معلومات خیلی خراب است معلمین علاقه ای بتدریس ندارند و بعضی از آنها از عهده اداره کردن چهار کلاس ۷۵ نفری بر نمی آیند و اصلاً کنترل آنها خیلی مشکل است مضافاً اینکه حقوق کافی هم ندارند الان عده ای از آموزگاران دیپلمه بعد از ده سال خدمت ماهیانه سه هزار ریال یعنی روزی یکصد ریال باندازه مزد یک کارگر حقوق میگیرند و وضع زندگی آنها تامین نیست و این نکات اخلاقی در جامعه فرهنگ ما بین مدارس رسوخ داشته شاگردان مدارس بجای درس خواندن تقلید از هنر پیشگان خارجی میکنند در مدارس ابتدا بدوق دانش آموزان اعتنائی نمیشود و معلم نمیداند شاگردان که ده یا پانزده سال با او سرو کله زده بتحصیل درجه رشته ذوق دارند و فقط بدان نمره و قبول امتحان اکتفا میشود بایستی فرهنگ را مطابق احتیاج روز اصلاح کرد رشد جسمی اطفال را بارشد فکری تطبیق داد برنامه ای تهیه کرد که متناسب بارشد فکری باشد و معلمین در هر سال ذوق آنها را یادداشت کنند و در گواهی کلاس های ۱۱ و ۹ و ۶ ذوق آنها را یادداشت نمایند تا برای ادامه تحصیل در رشته های مخصوص پذیرفته شوند و بیخودی آنهائی که ذوق مهندس دارند در رشته طب و آنهائی که ذوق صنعتی دارند در تربیت بدنی و غیره وارد نشوند و مملکت یکعده متخصصین با ذوق و علاقمند تربیت کند و احتیاجات مردم با علاقمندی و دلسوزی رفع شود.

تربیت:

تربیت در مدارس خواهد دینی و خواه اخلاقی مفهومی ندارد دانش آموز طرز مر او ده با اجتماع و دختران طرز مادر خوب شدن را بلد نیستند و اصولاً از احتیاجات تربیت اولیه که باید برای وزود با اجتماع آماده کی داشته باشند چیزی یاد نمی گیرند فضایل اخلاقی از مدارس رخت بر بسته و ردایل اخلاقی های آنها گرفته است و اسفاً اگر اینطور فرهنگ و تعلیم و تربیت پیش برود نسل آینده چگونه نسلی خواهد بود خدا میداند.

تعلیمات اجباری

بانک رهنی - بانک کشاورزی:

هر کس عمارت رفیع بانک رهنی و کشاورزی را ببیند خیال می کند که مردم کشور از لحاظ کشاورزی و خانه سازی در رفاه هستند. (امید سالار - خلاف عرض کردند) و بانک فراغتی پیدا کرده و چند ساختمان رفیعی ساخته است مثلاً سفاهه زیر بنای ساختمانهای چندین اشکوبه هر روز صف های طولیلی برای دریافت مبلغ جزئی فرض بمنظور تعمیرخانه و یا تهیه وسایل کشاورزی میکشند و هر روز بانها گفته میشود پول و اعتبار نداریم اصولاً وقتی چنین اعتباری در دست نبوده چه حاجتی بساختن چنان کاخهایی داشتیم مگر در طرف بیست سال سلطنت شاهنشاه فقید امور کشور با این ساختمانهای قدیمی نمیکشند بانکهای مزبور می توانست از اعتبار ساختمانی این بانکها لافل سیصد هزار خانه دو اطاقی و یا بیست هزار تراکتور خریداری میکرد و بدهات اختصاص میداد متأسفم بگویم این آقایان در فکر مردم نیستند و دنبال دستگاه های تجملی برای خود و قوم و اقربای خود بوده و هستند در جائی که مردم در یک اطاق سه متری با ده نفر زندگی میکنند یا کشاورزی از سرما خوردگی تلف میشود چه احتیاجی بساختن چنین کاخهایی داشتیم غیر از این است که بگوئیم که عده ای از خود دراضی باعث نقله شدن پول کشور و بی اعتنائی بمن مردم کاری ندارند در صورتی که در قانون ذکر شده صد هشتاد اعتبار بانک ساختمانی و رهنی و کشاورزی بشهرستانها اختصاص داده شود.

متأسفانه بنده که امسال سال هفتم است که نماینده آذربایجان هستم تا بحال فزیدم بانک ساختمانی حتی یک اطاق در تبریز بسازد در صورتی که آن موقع که بنده رئیس کمیسیون کشاورزی بودم این لایحه بمجلس آمد و در آنجا تصریح شد که ۸۰ درصد سرمایه این بانک در خارج و به شهرستانها واگذار شود هیچ اینکار را نکرده اند مخصوصاً از جناب آقای نخست وزیر تقاضا میکنم که باین قسمت خیلی توجه کنند.

کارکنان این بانک عظیم که امروز چرخاننده عمران و آبادی کشور هستند نمیخواهند از آن ساختمان با آسانسور پائین بیایند و بروند بشهرستانها ببینند چه

چندین سالست قانون تعلیمات اجباری از مجلس گذشته و وزارت فرهنگ هنوز موفق نشده لافل دریک شهرستانی آنرا اجرا کند و گویا فقط از مزایای قانون استفاده میکنند نه از ماهیت آن؛ جناب آقای نخست وزیر

تعلیم معلم خوب.

متأسفانه ما معلم خوب کم داریم (کاظم مسعودی - زیاد داریم) بنده از جناب عالی سؤال میکنم که یک نفر که دیپلم میگیرد و هیچ از اصول و رمز تعلیم و تربیت خیر ندارد معلم است؟ (گرچی - آنها آموزگارند) آموزگار بدتر رئیس - این آقایان که تازه آمده اند مثل اینکه از آئین نامه اطلاع کامل ندارند یک ماده ای هست که قطع کلام ناطق نباید کرد آنرا ارائمی کنم که آقایان توجه بکنند (بشرح زیر خوانده شد).

ماده ۸۰ - قطع کلام و توهین و استعمال الفاظ زشت و توضیحات خصوصی شخصی و هر گونه حرکات و تظاهراتی که موجب بینظمی مجلس باشد ممنوع است و مرتکب مشمول مجازات مندرج در مواد ۸۶، ۸۷، ۹۸ خواهد گردید.

مهندس اردبیلی - در این چند ساله هر کس دیپلمی بوزارت فرهنگ ارائه داد معلم شد و تو باو کان کشور که مردان نسل آینده کشور هستند بدست آنها سپرده شد در صورتیکه بعضی از معلمین باندازه کامل از تعلیم و تربیت برخوردار نیستند باید در تعطیلات تابستانی کلاسهای کوتاه مدت تربیت معلم تشکیل داد و در برنامه فرهنگ در قسمت تعلیم و تربیت دینی و اخلاقی همت گماشت، الان یک یادداشتی رسیده که دیشب در تلویزیون یک شاگرد کلاس پنجم دبیرستان که در مسابقه شرکت کرده بود گفته است که آنسکارا پایتخت روسیه است.

بانکهای جدید الخلفه.

در این چند ساله اخیر عده ای از مردمان سرمایه دار بجای اینکه سرمایه گذاری در کارهای تولیدی کنند اقدام بتاسیس بانک کردند و کار سفته بازی و نزول و زواج گرفت و شروع ببلخت کردن تجار و کسبه کردند. آیا این است معنی بانکداری و سرمایه گذاری تولیدی.

شئون کشور پیدا شوند و مردم ببینند و از مالیاتهایی که میدهند نتیجه میگیرند این بودجه را نیز وزیر سابق دارائی تهیه کرده و بدست آقای شاعبی وزیر دارائی فعلی داده اند و مشارالیه نیز مجال و فرصت کافی برای مطالعه نداشته قطعاً در ماهیت بودجه سال قبل خواهد ماند لاغیر مگر اینکه اقداماتی که شبیه بمعجزه باشد از وزارت دارائی بروز کند.

ایرادات در تبصره های پیشنهادی - چون بنده

موافق مشروطه هستیم در تبصره ۳ وزارت کمرکات اجازه داده شده است بمنظور تسریع در امر خرید قند و شکر و غله مخصوصاً در قسمت غله بدبختی مادر این مملکت یکی دو تا نیست اداره غله بابت مازاد سال گذشته گفته که از مالکین غله میخریم و اقلاً این موضوع مالکیت هم برای این زارعین بیچاره یک مصیبت عظیمی شده است درست توجه بشود آنوقت از زارعین غله نکرقتند ۶۰۰ تومان تنی ۹۰۰ - تومان از امریکا کندم وارد کردند که اگر به تهران رسید تنی هزار تومان است من میگویم این مالکین خیلی بد ولی آنها این پول در مملکت ما باید بدست زارع برسد مالک را کنار بگذارید مگر نباید دمک بزراع کرد و غله زارع را گرفت وزیر دارائی سابق اجازه نداده است که از مالک زارع ایرانی غله بگیرند و مواد دخانیه در حدود اعتبارات مصوبه سال ۱۳۴۰ از بانک ملی ایران با موافقت وزارت دارائی وام دریافت نموده تا آخر سال مالی ۴۰٪ نسبت بواریز آن اصلاح فرعاً اقدام شود.

اولاً مؤسسه دخانیات از محل فروش کالای دخانی

۱٪ سود میگیرد که گویا ارقام آن در سال به شصت یا هشتاد میلیون تومان میرسد که این پول خارج از بودجه است و در دست وزیر یا مدیر کل مربوطه است که بمیل و اراده خود بهر کس بهر مقام بهر محلی که بخواهد خرج کند کما اینکه در دوره تصدی وزیر سابق اندوخته چند ساله بدستور ایشان بخرجهای بهبود رسیده و از این نمدغده ای صاحب کلاه شده اند و حتی بسه نفر که بغلط یا صحیح توانسته بیلان دخانیات را تهیه کنند در صورتیکه مؤسسه دخانیات سی سال است تأسیس شده و از حساب و کتاب آن

اقتضای است ، بجه علت يك اطاق خشتی در تبریز درست نکرده بجه علت نارمک را درست میکند ما نازی آباد را می خواهیم چکار با ساختن این نارمک و نازی آباد يك آذربایجان پنج میلیونی را از دست داده اید (صحیح است) ، معلمین بدبخت فرهنگ تبریز يك مبلغ جزئی خواستند ۷۵ هزار تومان ۱۰۰ هزار تومان که يك ساختمان بسازند این را ندادند.

اگر ما بودجه صحیح داشتیم اگر کار کردانان و بودجه نویسان بمتد و سیستم تهیه بودجه وارد بودند اگر جلو هوسبازی مقامات را می گرفتیم چرا باید تا پایان سال ۱۳۳۸ دولت ۱۰۸۶۰ میلیون ریال بیانگملی مقروض باشد مگر غیر از اینست که درآمدهای پیش بینی شده در بودجه سنوات گذشته وصول نشده و تعهدی خارج از اعتبار بودجه دولت بعهده گرفته و در نتیجه این مبلغ کلی را بیانگ بدکار است.

پانصد میلیون ریال در دوره فترت مجلس شورای ملی با تصویب نامه خرج شده است.

من نمیدانم این رقم را آقایان در نظر دارند یا خیر پانصد میلیون ریال برای چه منظوری؟ اگر برای کار ضروری باشد و مشروط بر این که در مقابل آن در آمدی تحصیل یا موجود باشد حرفی نیست ولی چرا باید در غیبت مجلس شورای ملی ربع در آمد پیش بینی شده سال ۳۹ وصول نشود و با فرض از بانک و دادن نزول خرج مملکت را اداره کنند مضافاً بر اینکه پانصد میلیون ریال را نیز بدون تأمین اعتبار و تحصیل در آمد خرج نمایند.

برنامه دولت در سال ۱۳۴۰

برنامه دولت در سال ۴۰ شامل موادی است که اجرای مؤثر در شئون مختلف اقتصادی و رفاه اجتماعی و بهبود وضع جمع آوری عواید دولت و امور فرهنگی و بهداشتی خواهد بود.

من چشم از این بودجه آب نمیخورد زیرا گذشته مبین آینده است و کرچه آقای مهندس شریف امامی وراث خرا بکارهای گذشته است و باعلاقه و دلسوزی که دارند میتوانند تا اندازه ای از آلام و گرفتاریهای مردم بکاهند ولی با کدام عوامل مگر اینکه تحولات اساسی در کلیه

تحت نظر کمیسیون از نماینده دادستان دیوان محاسبات و نماینده وزارتخانه مربوطه و بازرسی کل کشور و نماینده دیوان کیفر معلوم شود. اولاً معلوم نیست که مقصود از مفاهیم حساب همین توافق اعضاء دارائی بامؤیدان است یا اینکه توافق را کمیسیون بدوی و عالی تأیید کرده یا خیر؟ اگر تأیید کرده باشد اشکالی نیست اگر مثلاً از شر کتی یک میلیون مالیات مطالبه شده و شرکت مزبور با ارائه دفتر قلابی مالیات خود را به ده هزار تومان ختم و توافق کرده و مرجعی (کمیسیون های بدوی و تجدید نظر) آنرا تأیید نکرده باشد باین عمل میخاهد صحنه بر روی اعمال مودیان مالیاتی که غالباً با دفاتر قلابی حسابسازی کلاهسر دولت میگذرانند و با مأمورین بانظر خاصی این عدل را انجام داده تبرئه نمایند مضافاً باینکه شنیده میشود بعضی از ممیزان اداری مالیات برشرکتها عصرها درشرکتها مشغول کار هستند و ماهیانه هزار تومان حقوق میگیرند یا باج سیل و بعد پیرونده مالیاتی همان شرکتهای بدست همان مأمور مستخدم رسیدگی و مفاسد حساب داده میشود.

آقایان بازم تذکر داده اند که امسال ۳۰۰۰ تن برنج از پاکستان وارد کشوری که برنج خیز است میشود باشریحی که در بالا داده شد من نمیتوانم لایحه تقدیمی وزیر دارائی را بعنوان بودجه برنامه ای قبول کنم زیرا اولاً مبلغ درآمد که در لایحه تقدیمی در حدود نود و دو میلیارد قلم داده شده متکی باطلاعات صحیح مالی و استعداد پرداخت مردم نیست و رقم درآمد کل بودجه پنجاه درصد درآمد ملی سر میزند در حالی که کشوری چون ایران بیش از ۱۵٪ درآمد ملی مالیات نباید اخذ شود با توجه باینکه پارسال ربع منابع درآمد بودجه کل کشور لاوصول مانده و چون تنظیم کنندگان بودجه عالم بعلم بودجه نبوده اند همانطوریکه در بالا عرض شد ارقام من در آوردی در ستون های درآمد ذکر کرده بودند لذا وزارت دارائی قادر بوصول درآمدها نشد و کسر وصولی پیدا کرد و شنیده میشود از بانکم ملی ایران بانزول قرض کرده و خرج مملکت را چرخانیده اند مسلماً امسال نیز رقم درآمد بیش از سال گذشته بدون مطالعه نوشته شده و قادر بوصول نبوده و نخواهد بود در قسمت خرج که نام آن را بودجه

اطلاعی در دست نبوده و نیست بهر نفری شصت هزار تومان پاداش داده اند و حتی یکی از آقایان که در اروپا بوده شصت هزار تومان پاداشی او را با اروپا حواله کرده اند و همچنین تفریط هائی از محل سود ۱٪ دخانیات شده که منافع دلانی عاید عده ای شده است من از جناب آقای شریف امامی جداً خواستارم صورت ریز موجودی بدو تصدی وزیر سابق دارائی در گمرکات و همچنین صورت درآمدی که در آن مدت وصول شده و بکواهی بانک برسد و همچنین صورت ریز پرداختی ها را بمجلس بیاورند و قرائت کنند تا معلوم شود وزیر دارائی سابق مانند قشون فاتح که بر غنیمتی دست میباید این پول و همچنین باربری گمرک را چگونه خرج کرده است.

آقایان محترم مگر این پولها یک قران و صنار جمع نمیشود و مگر آن عمل بدبخت که سیکار اشنو له برای دولت دوریال تمام میشود چهار ریال نمیخرد یعنی ۲ ریال از دستمزد ۷۰ ریال کارگری خود تقدیم این دستگاه نمیکند چرا باید متصدی وقت اینقدر بی پروا خرج هائی بکنند بازم تأیید دارم صورت ریز درآمد اختصاصی ۱٪ باربری گمرک و صورت ریز سود ۱٪ دخانیات و همچنین صورت ریز خرج زمان تصدی که هر دو صورت ضمیمه صورت حساب بانک باشد باید بمجلس ارائه شود تا معلوم گردد غارت و چپاول چگونه بوده است.

آری بنده هیچکس باین درآمد اداره دخانیات احتیاج بوام خرید مواد دخانیه ندارند و همچنین از سود ۱٪ گمرکات برای خرید غله استفاده شود که بیخودی وزارت گمرکات فرع پول ندهد مگر اینکه آقای وزیر گمرکات و انحصارات بیاید و بگوید که اندوخته های چندین ساله نقل شده و موجودی در زمان تصدی وزیر سابق بالا کشیده اند.

موضوع خرید برنج از همین اعتبار داستانی دارد که گویا مبلغ هنگفتی از اعتبارات که در اختیار داشته اند حیث و میل شده که محتاج رسیدگی دقیق است و باید وزیر انحصارات موضوع را در مجلس روشن نمایند.

در تبصره ۲۵ تقاضا شده پرونده سنواتی که مفاسد حساب آن صادر شده است و همچنین اسناد محاسبانی و اوراق و دفاتر که ده سال از آخرین اقدام آن گذشته باشد

برنامه‌ای فعالیت‌ها گذارده‌اند فقط بدگر هدفهای دولت اکتفا شده و از کیفیت فعالیتها اثری نیست برای مثال عرض می‌کنم مثلاً وزارت کشاورزی می‌خواهد در یک سطح معینی باملخ دریائی مبارزه کند اول باید موقعیت طبیعی محل را بداند که آیا در تنگه یا جلگه یا منطقه کوهستانی این مبارزه را باید انجام دهد ثانیاً اگر جلگه باشد با هوای ما اگر تنگه باشد با توهمیل هائی که روی آن سمپاش نصب می‌شود و اگر در منطقه کوهستانی باشد بایستی از وجود کارگرانی که سمپاش مخصوص را بیست بستند استفاده نماید در جلگه فقط مخارج خلیان و سم و بنزین دز تنگه مخارج اتومبیل و راننده و سم و بنزین و در کوهستان مزد کارگر باید در فعالیت مربوطه منظور شود. این مخارج در سطح معین در مدت معلوم انجام می‌گیرد در سایر سطحها همینطور است و یا اینکه دولت بداند چند نفر کارمند دارد و برای هر کارمند آنهایی که کار کپی نویسی دارند چند عدد مداد کپی آن هائی که کار پیش نویسی چند عدد سر قلم و قلم و جوهر و آنهایی که کار سرپائی دارند چه وسایلی لازم دارد و قیمت هر یک از اقلام مورد نیاز در بازار آزاد چیست و بعد از حساب دقیق آن‌ها را سر هم جمع کنند و با مخارج برنامه یک فعالیت را معین نماید در صورتیکه بیهوده دستگاههای دولتی قادر بنوشن این بودجه نیستند و اسلحه زخم حاضر را نمی‌توان بودجه برنامه‌های نام داشت بلکه باید آن را بودجه بشریحی خواند بنام مثل مشهور خوراک دوفته را در بر کی مو بیچیده و اسم آن را دلمه گذاشته‌اند و این بودجه بیهیج وجه مطلوب ملت را تأمین نکرده و نخواهد کرد.

و حالاً باموردی که باید توجه شود اشاره می‌کنم

۱- کلیه درآمدهای اختصاصی یا انتفاعی دستگاههای دولتی باید در خزانه‌های کل جزو درآمدهای عمومی کشور متمرکز شود تا مجلس بدانند در ظرف یکسال کلاً از منابع مختلف درآمدهای عمومی - درآمد اختصاصی - درآمد انتفاعی از مؤسسات دولتی یا وابسته بدولت چه مبلغ از مردم پول گرفته میشود اینکار برای روش تمرکز اقتصادی و مالی و هم‌آهنگی دستگاههای دولتی بسیار ضرور است.

۲- بینگهای خیره از قبیل شیرو خورشید سرخ که واقعاً خدمات گران‌بهای مردم میکنند و اعمال آن در

شهرستان‌ها دلیل حسن نیت و فدا کاری است باید تقویت شود زیرا فقط بدرد مردم مسکین و دور افتاده شیرو خورشید با کمال بینظیری میرسد و بس سایر دستگاهها بی‌مداخل خود هستند واقعاً از وزارت بهداشتی داستان هائی دارم.

۳- وزارت دارائی باید از حالا بفکر تدوین بودجه سال ۱۳۴۱ باشد با توجه باستعداد مالی کشور و فعالیتهای پیش بینی شده و استفاده از متخصصین علم بودجه - بودجه کامل که لااقل ۲۰٪ برنامه‌های تهیه و آماده نماید و ضمناً یک برنامه صحیح مالی با مطالعه دقیق تدوین نماید که در ظرف پنج سال سالانه ۲۰٪ از مالیاتهای غیر مستقیم کسر و مالیاتهای مستقیم اضافه نماید تا اندازه‌های بار سنگین از روی طبقه ضعیف و کم بضاعت برداشته شود.

متأسفانه آقای وزیر انحصارات نیستند خدمتشان عرض کنم در تبریز این کار را می‌کنند یعنی از هر کیلو قند یک ریال بعنوان عوارض مستمندان از مصرف کنندگان گرفته میشود (نخست وزیر - بی‌می‌گیرد؟) بوسیله اداره قند و شکر گرفته میشود و یک عده عامل فروش قند و شکر این قندها را برای مصرف شهر می‌گیرند و می‌فروشند این عوارض در هیچ جای ایران نیست فقط در تبریز است (یکی از نمایندگان - در همه جا هست) در تهران ده تیس در صورتی که مقدار زیادی دلال قند و شکر بعنوان عامل هفت قند و شکر را در صورت ظاهر برای مصرف دهات از انبار قند و شکر خارج می‌کنند چون این یک قران از دهات گرفته نمیشود و می‌آورند بی‌بازار می‌فروشند آنوقت این عاملین فروش قند و شکر شهر واقعاً ناراحت هستند چون این عاملین دهات قند و شکر را می‌آورند بی‌بازار ارزان می‌فروشند کارخانه سیمان در تبریز سرنگرفت (دکتر سجادی - نخواستند) آقای نخست وزیر آن موقعی که وزیر صنایع بودند اطلاع دارند که چرا سرنگرفت سیمان در آذربایجان هر کیسه از ۲۲ تا ۲۵ تومان فروش می‌شود در تهران هر کیسه حدود ۱۰ تومان است ۱۰۰ تومان هم برای هر تن کرایه از تهران به تبریز است یک عوارض از سیمان در تهران میگیرند از آنطرف یک نفر را در تبریز گذاشته‌اند برای بخش سیمان از طرف شهردار می‌گویند آقای عوارض بده

مجاز می‌کنند جلو گیری شود و این در آمد نیز بدر آمد عمومی کشور منظور گردد.

این اداره کاملاً مورد بازرسی دقیق باید قرار گیرد تا صحت و سقم شایعات روشن شود.

آقای نماینده ای نوشته خاویار را کیلویی ۲۴ تومان از ماهیگیر ها می‌خرند و در بازار آزاد ۱۸۰ تومان می‌فروشد.

۶- اداره انتشارات و رادیو بجای کشاندن دختران مدارس بیای رادیو و آزمایش هوش آنها در تهذیب اخلاق عمومی و دینی مجاهدت و تبلیغ کند و آنچه در دنیای متمدن موجب پیشرفت مدارج اجتماعی می‌شود بر مردم راهنمایی کند تا سطح معلومات اجتماعی بالا رود و مردم آماده خدمت بکشور و تعاون عمومی باشد زیر املات ایران آزمایش خود را در طول ۲۵ قرن متمم داده و بهترین دلیل همان نگاهداری کشور شاهنشاهی ایران بوده است. بهر حال تشویق دختران و بانوان که از تحصیل یا خانه‌داری باز میمانند صلاح نیست و بایستی این رویه متروک شود اگر آزمایش هوش لازم دارند از پسران مدارس یا مردان بکنند و راجع باین دستگاه نیز مطالبی را اظهار می‌دارند که باعث تأسف و تمح است و نظر آقای نخست وزیر را جلب می‌نمایم که رسیدگی و نظارت کامل نموده و انشاء الله این شایعات از بین برود والا در موقع مقتضی مطالب لازم را عرض خواهم کرد.

۷- انصافاً عمل شهرداری کیل کشور و افسران تحصیل کرده و پاسبانانی که بوظایف خود آشنا شده‌اند ستوده و پسندیده است ولی باید یکمده پاسبان با حقوق مکفی که لااقل تحصیلاتشان در حدود کلاس نهم باشد و بمقدمات امر قضائی آشنا شوند ضروری است که در مواقع وقوع جرم از وجود آنها در تنظیم پرونده مقدماتی و یل تحقیقات محلی استفاده شود تا پایه عدالت اجتماعی توسط ضابطین دادگستری بدست افراد بیسواد و یا فاقد معلومات قضائی نباشد.

۸- اداره آمار و ثبت احوال باین تشکیلات عزیز و طویل از بیست میلیون جمعیت ایران سه میلیون زیاد می‌آورد و مخصوصاً اینکه در شعبات آمار هر کسی برای

عوارض شهرداری اینجا می‌گیرند و در تبریز هم باز عوارض می‌خواهند این که انصاف نیست وقتی که یک سیمانی می‌رود در شهری مصرف شود و همان مردم شهر مصرف کننده باید مالیات بدهد دیگر تهران چرا عوارض می‌گیرند.

مؤسسه دخانیات و اداره کیل گمرک باید کلیه عواید اختصاص ۸/۱۰ باری ۸/۱۰ سود دخانیات و یاسایر و جوهی که بعنوان جوه اختصاصی از مردم یا وارد کنندگان می‌گیرد عیناً بحساب درآمد عمومی کشور انتقال دهد و هر گونه پرداخت از محل مزبور تابع مقررات قانون محاسبات عمومی باشد ضمناً مؤسسه دخانیات باید برای فروش انواع محصولات دخانیات بازارهایی در خارج از کشور پیدا کند اداره کل قندوشکر باید مانند مؤسسه دخانیات و اداره کل گمرک درآمد حاصله از فروش قندوشکر را بحساب درآمد عمومی کشور منتقل و خرج آن اداره تابع تشریفات مقرر در قانون باشد و خود سر کاری انجام ندهد می‌گویند انباردار قند و شکر تهران یکصد و بیست تن دسری دارد وزیر دارائی سابق او را تبرئه کرده و نظایر آن و ممکنست برای کارهای ضروری سه اداره مزبور (دخانیات- گمرک- قندوشکر) تنخواه کردن مناسب در نظر گرفته شود و در موافق ضروری از محل تنخواه کردن طبق این نامه معاملات دولتی مصوب کمیسیون مشترک مجلسین خریدهایی بکندولی تجدید تنخواه کردن موثول براهه مدارک خرید طبق مقررات به وزارت دارائی گردد. و در مورد اداره کل قندوشکر مطالب بسیار جالبی در موقع مقتضی بیان خواهم داشت.

۴- بحساب دخل و خرج سازمان چای از بدو تأسیس تا حالا رسیدگی شود و این مؤسسه نیز باید تابع مقررات عمومی باشد منتها برای آن تسهیلاتی که مبتنی بر قاعده منطقی باشد فائل شد.

۵- در اداره ثبت اسناد کارها در نهایت نامرتبی انجام می‌گیرند هر کسی در آنجا کاری داشته باشد باید از دم در تا حصول نتیجه نهائی دست توی جیب باشد و از دادن انعام مضایقه نکند و بایستی درآمد مقدماتی ثبت که یکی از درآمدهای اختصاصی است و از اعتبار آن اتومبیل‌های آخرین سیستم و پاداش‌های کلان و استخدا مهایی بدون تحصیل

گرفتن شناسنامه یا رو نوشت مصدق یا گواهی فوت و یاسایر مراجعات مراجعه میکند بدون اخذ انعام کاری انجام نمیدهند در این قسمت نیز باید توجه و اصلاح شود مواردی را شخصاً در آذربایجان مشاهده کرده‌ام که در بخشها عده‌ای از مأمورین مشغول سر کیسه کردن مردم هستند و مطالب کتباً به اداره مربوطه تذکر داده شده است.

۹- وزارت بهداری باید وظیفه درمانی را بعهدہ دستگاههای دیگر واگذار و خود وظیفه رعایت بهداشت عمومی را بعهدہ بگیرد ضمناً اگر بتواند از اطباء متخصص کنسرسیومی تشکیل داده و ترتیبی بدهد که مردم برای تشخیص کسالت عوض اینکه باین و آن متوسل و بعد از ته کشیدن پول خود را به طبیب حاذق برسانند جان مردم را خریده است زیرا نمی‌دانند برای معالجه بکدام دکتر مراجعه کنند در حالیکه هر یک از آقایان طبیب‌ها تابلو های طویلی بردرب مطب دارند الله اعلم که واقماً واجد این خصوصیات هست یا خیر.

ضمناً آزمایشگاهها وقت لازم در آزمایش نمیکنند و مردم را با گرفتن پول هنگفت و کار سز سزی معطل میکنند و مخصوصاً باید لایحه نظام پزشکی را با شدت و جدت اجرا کرد که جان مردم دستخوش امیال بعضی از آقایان دکترها نشود.

راجع به بیمه کارمندان دولت باید بگویم که اینکار برمدار صحیحی قرار نگرفته و هر یک از وزارتخانه‌ها مانند دادگستری - وزارت راه - سازمان برنامه - ریاضخانه های اختصاصی دایر کرده‌اند در حالیکه کلیه کارمندان دولت بیمه هستند و این بی‌معنی است که کارمندان بعضی قسمتها و وزارتخانه‌ها در ریاضخانه‌های اختصاصی بستری و آنهایی که ریاضخانه ندارند سرپائی معالجه کنند بلکه باید کلیه اعتبار اینگونه ریاضخانه‌ها در اختیار شرکت بیمه باشد تا با ترتیب صحیحی از کارمندان دولت محافظت کند و با یکی دو ریاضخانه مجهز قرارداد ببندد و مریضها را با نجا معرفی کند البته باید دقت کرد که مخارج پرسنلی چندین برابر مخارج درمانی نشود.

متأسفانه درد پیی درمان است اگر بخواهند تشکیلاتی بدهند مخارج پرسنلی بیشتر از درمانی است.

آیا روزی خواهد رسید که عموم طبقات ملت ایران در مقابل امراض بیمه شده و سلامتی خود را حفظ کنند و انتظار دارم آقای نخست‌وزیر این امر خطیر را در مملکت با تقدیم لایحه انجام دهند.

۱۰- وزارت صنایع و معادن و جوه اختصاصی از بابت در آمد معادن و وزارت بازرگانی و جوه اختصاصی از صادرکنندگان میگیرد اولاً باید وزارت بازرگانی سهمیه وارداتی را بکلیه مراکز استانها و شهرستانها نیز اختصاص بدهد تا تاجار مراکز استانها و شهرستانها بتوانند کار کنند ثانیاً و جوه اختصاصی را باید بحساب در آمد عمومی بریزند و خرج آن تابع مقررات عمومی کشور باشد. الان اکثر کارخانجات تبریز در حال تعطیل است و بایستی فکر عاجلی برای جلوگیری از تعطیل کارخانجات تبریز بشود تا کارگران و صاحبان کارخانه‌ها در ناراحتی بسر نبرند و برای پیدا کردن کار بهتران مهاجرت نکنند.

(در اینموقع آقای رئیس‌مقام ریاست را ترک نمودند)
آقای عماد تربتی (نایب رئیس) عهده‌دار اداره مجلس شدند)
۱۱- بنگاه دامپروری و دامپزشکی باید بایک بر نامه صحیح بمبارزه با آفات دامی را در ظرف مدت معینی انجام دهد بطوریکه مثلاً در پنجسال دام مسلول یا مبتلا بامراض مختلف نباشد و وسیله ازدیاد نسل دام را فراهم کند و در بهبود نوع شیر قدمهای اصلاحی بردارد.

۱۲- وزارت فرهنگ باید بایک بر نامه صحیح در یک مدت معین قانون تعلیمات اجباری را تا کلاس ششم ابتدائی اجرا کند و از کلاس شش بیبالا سطح معلومات دانش آموزان را بالا ببرد ضمناً معلم را ملزم کند که دزدوره ابتدائی و متوسطه ذوق هر شاگرد را در رشته‌ای که علاقمند است در کواهینامه بنویسد تا در کلاسهای بالا مطابق ذوق پذیرفته شود و ضمناً خیلی مواظب تربیت و مخصوصاً اخلاق و رفتار و لباس پوشیدن و معاشرت با دیگران خواه در مدرسه بوسیله معلمین خواه در خارج بوسیله انجمن خانه و مدرسه کرده (کاظم مسعودی) با این ۲۰۰ تومان حقوق؟

۱۳- وزارت کشور بایستی هر چه زودتر انجمن های شهر را تشکیل داده و بکمیسرون نمایشات دستور اکید صادر نماید که از اجازه دادن صدور پروانه بفیلم‌های خارجی یا داخلی که منافی عفت عمومی و باعث گمراهی و فساد

بودجه چطور میخواهید فورم در وزارت کشاورزی بدهید آقای وزیر کشاورزی من اگر بجای شما بودم خودم را میکشیدم کنار باید فقط جنبه ترویج کشاورزی و تهیه بذر و نهال خوب داشته و از امور بهره برداری برحذر باشد چون مهندس کشاورزی هستم زیرا دولت هرگز مالک خوبی نبوده است و کلیه آقایان مهندسین بجای تمرکز در تهران باستانها و شهرستانها منتقل شده و آستینها را بالا زده و به دهقانان کمک علمی و عملی نمایند و من معتقدم وزارت کشاورزی در دشت مغان که سازمان برنامه انتقال آنرا بوزارت کشاورزی موافقت کرده با تعهد عمران و اقامت در محل زمینهای زراعتی را بمهندسین کشاورزی که شغل دولتی نداشته باشد مجاناً واگذار و این منطقه زرخیز را آباد و این مهندسین و کمک مهندسین که پشت میزهای وزارت کشاورزی غافل و باطل مانده اند استفاده نموده و علاوه بر اینکه بر تولیدات مملکت اضافه خواهد شد خود اشخاص مفید و مالیات بده دولت خواهند بود تا چه قبول افتد و چه در نظر آید یکی از ثروتهای مهم مملکت جنگل است که مخصوصاً کرانههای بحر خزر استعداد برای جنگل کاری است

۱۸ - بنگاه جنگل باید ضمن حفظ و حراست جنگل از محل عواید اختصاصی جنگلهای جدیدی احداث نماید زیرا آب و هوای ایران مساعد اینکار میباشد این ذخیره طبیعی روز بروز افزون تر گردد

۱۹ - بنگاه آبیاری که نمیدانم جزو کدام وزارت خانههاست چون اینقدر بنگاه هست که نمیدانم (وزیر دارائی - جزو وزارت کشاورزی) باید برای استفاده صحیح از آب رودخانه و قنات و چشمهها و جلوگیری از هز آب و زدن چاههای عمیق پیشقدم باشد تا دهات آباد و زراعت رونق و صفا گیرد و نسبت بتعمیر و احداث سدهای موجود آذربایجان اقدامات سریع معمول دارد

جناب آقای نخست وزیر قانون احداث سدزرینه رود و سیمینه رود ولیقوان چای بتصویب رسیده است چرا اقدام نمیشود وقتی اهالی آذربایجان با این ترتیب که بتصویب رسیده است متأسفانه این بی آبهای که اخیراً روی داده است بسیار متأسف هستند دستور بفرمائید

۲۰ - وزارت راه نباید رل نهش مرده بازی کند

خردسالان و بزرگسالان است جلو گیری کند

۱۴ - اگر دانشگاه بتواند پذیرفتن محصل از کلاس ۱۲ يك آموزشگاه پزشکیاری تاسیس کند مثلاً در ظرف سه سال پزشکیار باشند و اخذ دیپلم پزشکی کامل موکول بگذراندن دوره مخصوص باشد خیلی بهتر است زیرا این پزشکیاران در شهرستانها و بخشها میتواند جان مردم را نجات دهند

۱۵ - قانون استخدام کارمندان دولت باید هر چه زودتر بمجلس تقدیم و این تعیضهای حقوقی از بین برود در حالیکه در هر دوره دوازده هزار نفر ذیپلمه برای وزود بدانشگاه تقلا میکنند و دانشگاه بعللی از پذیرفتن آنها خود داری میکند در هر سال در حدود هشت یا نه هزار ذیپلمه در حاشیه خیابانها بیکار میگردند چرا باید اگر دستگاہها احتیاج با استخدام دارند از وجود آنها استفاده نمیکند خانمهای بیوه و دوشیزگان را استخدام مینماید بلکه باید جوانان و مردان را استخدام کرد تا اصل تشکیل خانواده برقرار باشد تا بتوانند بادوشیزگان ازدواج نمایند تا سربار جامعه نباشند و باید در دستگاہهای دولتی کارمندان بدون تاهل را طرد کرد تا نظام جامعه اصلاح شود

۱۶ - برای تقویت کادر وزارتخانه ها - کارمندان لیسانس حقوق این خیلی اهمیت دارد با حقوق فعلی بوزارت دادگستری و لیسانس ادبیات بوزارت فرهنگ و فارغ التحصیلان مؤسسه علوم اداری رشته تخصصی حسابداری و بودجه بندی بوزارت دارائی آقایان دکترا که در سایر دستگاہها کار میکنند بوزارت بهداری و مهندس ساختمان در وزارت راه و مهندس برق در بنگاه برق و مهندس کشاورزی در وزارت کشاورزی خلاصه هر کارمندی که دستگاہ تخصصی خود کار میکند بوزارتخانه ای منتقل شود که در آن رشته اطلاعاتی دارد ضمناً از کارمندان بازنشسته که استعداد جسمی و علمی دارند با پرداخت حق التدریس در مدارس ابتدائی یا متوسطه استفاده شود تا کمبود معلم تا اندازه ای مرتفع شود

بطوریکه شنیدم در کادر وزارت دارائی ۱۵۰ دکتراست اگر این دکترا باید کار کنند باید به وزارت بهداری منتقل شوند

۱۷ - وزارت کشاورزی واقعاً آقای مهندس مهدوی تعجب کردم وقتی بودجه شما را دیدم تعجب کردم با این

نایب رئیس - آقای وزیر بهداری

وزیر بهداری - (آقای دکتر آشتیانی) با اجازه مقام ریاست و نمایندگان محترم آقای دکتر احمدی بیاربعنوان معاون وزارت بهداری معرفی مینمایم (نمایندگان مبارک است مبارک است)

۵- مذاکره در گزارش کمیسیون بودجه راجع به بودجه ۱۳۴۰ کل کشور

نایب رئیس - آقای افتخار هشرودی

افتخار هشرودی - همکاران عزیز میدانم که

حضرات خسته هستند مذاکرات آقایان خیلی مفصل بود و شاید عرایض بنده مفصل تر باشد ولی نباید از این مذاکرات خسته بشویم برای اینکه اینها مطالبی است راجع ببرد اجتماع و راجع بمقررات عمومی مملکت و راجع باقتصاد ملی ما، اقتصاد اجتماعی ما که در هر فرد فرد این مطالب چیزها نهفته است بهتر است با یک علاقه خاصی این مطالبی را ولو خسته کننده باشد توجه کنیم همینطور حضرات آقایان اعضای دولت میدانم بیشتر خسته هستند ولی خوب یکسال آقایان بکارهاشان میرسند چند روزی هم بامجلس هستند چه اشکالی دارد که در این چند روز اوقات عزیزشان صرف شنیدن این مطالب باشد بنده قبل از اینکه شروع بصحبت در کلیات مطالب بکنم می خواهم از هیئت رئیسه و اعضای محترم کمیسیون بودجه تشکر بکنم که واقعا فعالیت زیادی بخرج دادند وقت عزیزشان را صرف کردند و بالاخره رسید گیهایشان را خاتمه دادند و گزارش بودجه را در اولین فرصت به مجلس تقدیم کردند همینطور از اولیای دولت باید سپاسگزار بود که با اینکه کابینه تازه تشکیل شده و از تصویب برنامه مدت زیادی نگذشته بود لایحه بودجه را بموقع بمجلس دادند و مورد رسیدگی قرار گرفت البته شاید سرعت در تنظیم و بودجه چنانچه بعدها در ضمن توضیحات خودم بعرض خواهم رساند آثار بهتری نداشته باشد ولی این اندازه که دولت واقعا خودش را برای انجام وظایفی مفید ساخته قابل احترام است موضوعاتی در این بودجه برای بنده هنوز مبهم مانده و بنظر قابل دقت و توجه است و بهمین جهت ایراداتی بطرح این بودجه دارم بعقیده من چون مطابق آئین نامه داخلی مجلس کایه مواد و تبصره های بودجه باید به کمیسیونهای مربوطه مراجعه شود در این بودجه

باید همه مهندسین راهسازی بمراکز استانها و شهرستانها بروند و باتشویق مردم آنها را باحداث جاهه های کم خرج وادارند و در راهداری نیز دقت کنند که راهها مرمت و قابل استفاده باشد و حقیقه اعتبارات بمخارج اصلی و واقعی برسد بهر حال باید اشخاص فنی و مورد استفاده را از پشت میزهای دولتی بیرون کشید و استفاده های شایانی برای عمران کشور از آنها نمود

تمام کارمندان دولت که در شهرستانها هستند بمراجعه میکنند که بیایند تهران من یکروز با آنها صحبت کردم گفتم چرا میخواستید بیایند گفتند که در تهران کارمندان همه جور درفاه هستند اولاً بعد از ظهرها که بیکار هستند در تهران کار هست میروند کار آزاد میکنند و همچنین میتوانند برای اضافه حقوق ورتبه خود اقدام و اعمال نفوذ کنند، پاداش بگیرند ولی ما که در شهرستانها هستیم این چیزها برای مانیست خواهش میکنیم باین قسمتها توجه بفرمائید که از خرابی شهرستانها جلو گیری شود.

۲۱ - اداره کل شهربانی باید از نمایش فیلمهای

منافی عفت جلو گیری نماید و با مشارکت وزارت فرهنگ در تأسیس کتابخانه های متعدد دانشجویان را بمطالعه کتاب و بالابردن سطح فرهنگ عمومی تشویق نمایند نه با دادن فیلمهای هنرپیشگان لاجب و عور جوانان را از صراط مستقیم منحرف کند.

اینک آنچه در گذشته با آن مواجه بودیم و ملت ایران از آینده انتظار دارد و مطمئن هستم که دولت جناب آقای شریف امامی به بینظری و علاقه و دلسوزی و نیکنامی مشهور است اگر این تذکرات را بوزارتخانه ها و دستگاه های دولتی بدهد خیلی از کارها اصلاح و مطلوب ملت ایران خالصه عمل بخود خواهد پوشید و باید دولت در برنامه خود توجه بیشتری بشهرستانها و دهات نماید و از هجوم و مهاجرت شهرتشینان با دادن آوانسهای بیشتری حتی اگر ممکن باشد اهالی شهرستانهای مقیم مرکز را بمعاونت به موطن اصلی تشویق نماید این بود مختصری از آنچه بنظر اینجناب رسید انشاءالله در جلسات آتی برنامه و عقاید و نظریه خود را مفصلاً و بتدریج بیان خواهم کرد

۴- معرفی آقای دکتر احمدی بیاربعنوان معاونت وزارت بهداری بوسیله آقای وزیر بهداری

تذکرات را باحسن قبول بپذیرد و از این تذکرات حداکثر استفاده را به نفع مملکت و به نفع اجتماع بکند نه اینکه اگر بنده واقعا خدای نکرده خلاف میل جناب آقای مهندس شریف امامی مطلبی بگفتم ایشان فکر میکنند که خوب این هم توقعاتی دارد. نه بنده هیچوقت از هیچ یک از این مقامات توقعی نخواهم داشت.

توقع من راجع به کار موکلین بنده خواهد بود لا غیر و بنا بر این اگر مطالبی را میگویم برای حفظ منافع مملکت و برای تأمین منافع موکلین است البته دولت از افراد این مملکت است اگر واقعا دولتی بیاید و در اطراف امور مربوط بملت فعالیت هائی بکند و از فعالیت های خود ثمره ای بگیرد خود این عاید دولت است برای اینکه این دولت همیشه سرکار نخواهد بود و روزی از افراد عادی این مملکت خواهد بود و آن روز از عملکرد خود ثمره ای بخودش عاید خواهد شد البته خارج از موضوع باید این را عرض برسانم خیلی معذرت میخواهم که بنده مرتب باید عینک را بگذارم و این یادداشت را بینم بعضی ها بمن تذکر میدهند که بنده (چکار باید بکنم) در احزاب شرکت نکنم البته من هیچگونه انتقادی نسبت باحزاب ندارم ولی یک مطلب هست و آن این است که متأسفانه در ادوار مشروطیت مردم از احزاب زیاد خیر ندیده اند سهل است از وضع آن ها راضی نبوده اند و اگر من احیانا در تبریز موفقیت قابل توجهی پیدا کرده ام بدلیل این بوده است که جزو هیچیک از احزاب نبوده ام (رستم امیر بختیار - آن احزاب سابق بوده) البته راجع بسابق صحبت میکنم احزاب باقی نیست و بعد از این هم خواهد بود (دکتر الموتی - حزب برای مملکت لازم است) تصدیق میکنم (دکتر الموتی - ما نشان میدهیم که حزب بدره مملکت میخورد و مملکت هم بدون حزب نمیشود) (دکتر متین - روزی باین سعادت نائل خواهید شد) عرض کردم اگر انشاء الله موکلین من امیدوار بفعالیت و قدرت واقعی و شرافتمندانه احزاب بشوند و استقبال بکنند من ملزم بقبول افکار آن ها هستم و انشاء الله هم اینطور خواهد شد همه مان باید برای مملکت کنار بکنیم اعم از اینکه جزو حزب باشیم یا نباشیم الان این دولت عضو حزب نیست مگر باید دولت معاف از خدمت باشد؛ نه همه مان خدمت میکنیم بنده قبول دارم امیدوارم

تبصره هائی بوده تبصره ۲۵ تبصره ۲۹ تبصره ۳۰ تبصره ۵۴ که به کمیسیونهای مربوط ارجاع نشده (بهمن یار - بهمه ارجاع شده) بنده گزارش را دارم برای جنابعالی قرائت می کنم لطفاً با مطالعه جواب بفرمائید (بهمن یار - در کمیسیون بوده دیده شده) این گزارش است در گزارشها اسم این چهار تبصره برده نشده و در کمیسیون غیر از کمیسیون بوده طرح نشده.

بعقیده بنده این گزارش قابل طرح نیست و یا حداقل این تبصره ها قابل طرح نیست این ایرادی است که از نظر اصولی می کنم و فکر می کنم مقام ریاست باین ایراد جواب خواهند داد، اگر خودمان مقررات را در مجلس رعایت نکنیم نباید از دیگران توقع داشته باشیم البته بنده مطالبی بعرض آقایان خواهم رسانید مخصوصاً استدعا میکنم توجه بکنند که هیچگونه سوء نیتی ندارم حب بغضی ندارم و با اولیای دولت هم اکثراً ارادت شخصی دارم صرف نظر از وظائف قانونیشان، نظر بدی به هیچیک ندارم بلکه صرفاً وظایفی است که قانون و موکلین بعهد ما گذاشته اند و آن وظایف را ما انجام میدهیم نباید سوء تعبیر شود و فکر شود که ما در طرح مطالب غرض خاصی داریم.

مخصوصاً چون قسم خورده ایم که غرض خاص نداشته باشیم مخصوصاً تمنا دارم آقایان این توجیه بنده را قبول خواهند کرد البته حضرات آقایان اولیاء دولت باین قسمت توجه دارند اگر نواقصی در این تشکیلات هست و خودمان بتوانیم با آقایان بگوئیم و متذکر بشویم بهتر از این است که از حلقوم اجنبی پرستها بیرون بیاید و برای ما دستاویز قرار بدهند.

بنا بر این خیلی مناسبتر همین است که در این مجلس این مطالب عنوان بشود و باین مطالب توجه بشود تا اگر نواقصی دارد رفع شود.

الآن بقول جناب آقای مهندس والا که موجبات سوء تبلیغات اجانب بازگرایین مطالب فراهم میشود، کاری نکنیم که این موجبات بخودی خود فراهم شود سعی کنیم این نواقص را باند کرش رفع بکنیم تا دهن آنها را بتوانیم خرد کنیم البته دولت صالح و شرافتمند هم دولتی است که این

احزاب فعالیتشان طوری باشد که مردم بایک عقیده و ایمان قطعی به سراغ احزاب بیایند در آن موقع خود محصل هم با کمال میل خواهیم آمد (دکتر متین - حزب مربوط به بودجه است فرمان ؟) تخیر البته بنده امیدواری دارم قبلا عرض کردم همکاران عزیز از طولانی بودن بعضی مطالب ناراحت نشوند و باماهمصدا باشند که بتوانیم کارها را سر و صورت بدهیم من هر چه فکر میکنم در مدت ناچیز ایام نمایندگی که از مطالعات خود در این کارهای مملکتی از کجا شروع میکنم که بتوانم کما هو حق مطالب را ادا بکنم می-بینم که از هر کجا بگیرم بمشکلاتی بر میخورم از این جهت من صلاح را در این دیدم که از خود مان یعنی این مجلس شروع بکنیم هر مطلبی داریم اول نواقص خودمان را بگوئیم و بعد بدولت حمله بکنیم آخر اینکه نمیشود نماینده همه اش توقعش از دولت باشد ولی خودش هیچکاری نکند بنا بر این بنده اجازه میخواهم قبلا راجع به نواقصی که در دستگاه خودمان هست و شاید تماس با دولت دارد متذکر باشم و بعد بروم در اطراف کلیات لایحه بودجه متأسفانه آنچه نمایندگان محترم البته در گذشته برای اینکه حالا خوشبختانه اکثریت نمایندگان از طبقه فعاله کشور و از عناصر تحصیل کرده و خدمتگذار هستند و هیچگونه مضایقه‌ای در خدمت بمملکت ندارند ولی البته بحث راجع بگذشته است و شاید خدای نکرده در این اجتماع هم چند نفری باشند آن چه بنده مطالعه میکنم میبینم که آقایان نمایندگان آنطور که شاید و باید در انجام وظایف خطیر خودشان علائقی بخرج نمیدهند (یک نفر از نمایندگان - ما دائم میدهیم) بعضی‌ها آنطور که شاید و باید و نه جوانان از پیران هم آنهایی که واقعا خسته هستند بهر حال البته جالا شواهدی بعرضتان میرسانم جناب آقای مهندس والا نمیدانم در اینجا تشریف دارند یا خیر -

(مهندس والا - بفرمائید بنده این جا هستم) دیدم دو جلسه قبل راجع بخلخال که محل نمایندگی خودشان بود مطالبی را عنوان کردند خلخال مدتها است و کیل دارد مدتها است که خلخال خراب مانده ولی نمایندگان آن دورمهای گذشته اش حتی يك کلمه راجع به خلخال نه در مجلس مطابق صورت جلسات و نه در مقامات صحبتی نکردند

خوب وقتی که نماینده‌ای به منطقه خودش علاقه‌ای نداشته باشد اصلا از دولت چه توقع دارد که بتقاضای مردم آنجا جواب بدهد البته مجلس از نظر قانون مکلف به اعمال نظارت قانونی در امور مالی و باصلاح سیاسی کشور است ولی متأسفانه نمایندگان در ادوار گذشته این وظیفه خطیر خودشان را انجام ندادند چنانکه جناب آقای آرامش تشریف آوردند اینجا گزارش دادند که واقعا نمایندگانی که از مجلس برای نظارت تعیین شده بودند میرفتند امور آنجا را کنترل میکردند و رسیدگی میکردند و نظریه شان را بمجلس میدادند شاید آقای آرامش امروز این گرفتاری را نداشت بنا بر این اگر واقعا ما، یعنی ما که البته انشاءاله اینطور نباشیم نسبت بگذشته نظر اصلاحی شاید نداشتیم و اگر داشته باشیم اینطور نمیشود شنیدم در سازمان برنامه و یا شرکت ملی نفت یا جاهای دیگر که نماینده از مجلس میرود و یا ناظر میرود پاداش‌هایی میدهند انشاءاله درست نباشد (یک نفر از نمایندگان - هست آقا) ولی اگر هست این قافله تابحشر لنگ است برای اینکه حسن افتخار هشتروندی اگر بروم در سازمان برنامه برای نظارت و از دستگاهی که خیانت میکند پاداش بگیرد در صورتیکه این دستگاه قابل اعتماد نیست این افتخار هشتروندی نمیتواند بر علیه آنها مطلبی را بگوید (صحیح است) اسباب تأسف است و من خیال میکردم حقیقت ندارد ولی آقایان هم تصدیق کردند که این وجوه پرداخت میشود (یک نفر از نمایندگان بلی میدهند آقا) آقایان این نماینده که از اینجا حقوق میگیرند چرا باید از دستگاه دیگر پول بگیرد قانون داریم که این خیانت است و جرم است اگر بگویم نقص از خود ما است بهمین دلیل است که واقعا تأثیر انگیز است واقعا اسباب تأسف است که این جور آقایان تلاش میکنند برای شرکت در کمیسیون بودجه برای شرکت در کمیسیون سازمان برنامه برای شرکت در کمیسیون وزارت دارائی برای شرکت در کمیسیون نفت برای شرکت در بانک ملی اما برای کمیسیون پست و تلگراف و او مطلبی نیست چرا برای اینکه یا آن کمیسیونها حساب است در آنجا پاداش میتواند تماس بگیرد ولی در وزارت پست و تلگراف یا وزارت فرهنگ چه نفعی دارد و نمیتواند کاری بکند البته اینکه من میخواهم

بگویم شاید نظر همکاران قبلی بنده از نظر حساسیت مطلب بلحاظ حسن خدمت است نه از لحاظ منافع نامشروع ولی میخواهم بگویم اینها هست من یکی از همکاران روحانی خودمان را دیدم بعضویت کمیسیون وزارت جنگ انتخاب شده اند از ایشان پرسیدم جناب آقای امام مردوخ اسم می برم از ایشان پرسیدم که برای کمیسیون وزارت جنگ شما خودتان داوطلب شدید گفتم اما برای اینکه بنده هم اسمی در کمیسیونها داشته باشم من را آنجا فرستادند (بکنفرانمایندگان - برای صلح فرستادند) واقعا فکر کنید از ارتشی ها چند نفر در این مجلس داریم جناب آقای امام مردوخ کار نظام در شخصیتشان نیست که بیرون در آن کمیسیون آقایان توجه نفرمایند این نواقص از ما است این ایزادات از ما است (دکتر معذل - ایشان را برای صلح فرستادند چون از عشاير اطلاعاتی دارند برای این انتخاب شدند) البته برای حسن توجیه من مستحکم ولی حقیقت را بخواهید اینطور نیست بهر حال امیدوارم مجلس دولتی منظور که باید و شاید در انجام وظایف خود توفیق حاصل کند دولت بدانکه بقول استاد فراموشی مجلسی هست و باید قوانین مملکتی را مطابق العمل بالفعل اجرا کند.

البته همه میدانید آقایان ناطقین محترم گذشته نیز تذکر دادند بنده هم الزاما محضری تذکر میدهم همه میدانیم که يك ناراضی هائی در کشور وجود دارد و خود اغلب حضرت همایونی که اعمال و افعالشان باید در مشق زندگی ما باشد (صحیح است) ایشان هم این حقیقت را تأیید فرمودند خود دولت هم میدانند که ناراضی هائی داریم که انشاء الله باید رفع بشود (انشاء الله) اما باید در وقت دنبال علت نه اینکه همه اش بگوئیم ناراضی هست دولت اقدام بکن اینکند (صحیح است) هر مرضی مثلا سر ما خوردگی با تب چهل درجه یا مثلا امراض عفونی دیگر با يك مسکن ممکن است برای يك یا چند دقیقه تسکین پیدا کنند ولی ریشه نکرده نشده باید ریشه را کند برای این باید مطالعاتی کرد فکر کنیم، مهمترین و اساسی ترین ناراضی هابه لحاظ عملیات ناموزونی بوده و وعده های غیر واقعی بوده است که از طرف دولتهای وقت برای افراد مملکت داده

میشد و متأسفانه بقول آقای دکتر شرفی که دیروز در رادیو صحبت میکردند دیدم فرمودند وعده بیجا دادن یا مردم را ولو بحقیقت امیدوار کردن بدون نتیجه عیب است ولی دنبال این وعده ترفیق بدتر است (صحیح است) واقعا این ناراضی هائی را باید توجه کرد یکی از آقایان مدیران دل يك وزارتخانه ای با من صحبت میکرد میگفت يك وزیر در يك کمیسیون راجع به موضوع بودجه صحبت می کرد یکی از آقایان اعضای کمیسیون یقه او را گرفته بود که راجع بفلاز کار مردم فلان تقاضا را دارند انجام بدهید اما وزیر فرمودند که آقای مدیر دل یادداشت کنید واجب است، لازم است حتما انجام بدهی فردا صبح آن آقای مدیر دل با آقای وزیر یادآوری کرد وزیر گفت حالا باشد بعد مدتی گذشت باز کمیسیون تشکیل شد آن شخص باز یقه وزیر را گرفت که دستور دادید بمیدیر کل چه شد؟ گفت فراموش کردم این کار همین طور بود تا بودجه گذشت و تصویب شد و آقای وزیر هم آن ورقه ها را که یادداشت کرده بود پاره کرد انداخت کنار (یکی از نمایندگان - انشاء الله اینطور نبود) البته من یقین دارم که وزیر حاضر اینطور نیستند همشان علاقه باین مملکت دارند همشان واقعا میل دارند باهوش و کوشش این مطالب را درك کنند نسبت باین مطالب توجه بکنند و این یادداشت ها را هم پاره نکنند بلکه بیرون برسد کی بکنند کارها را انجام بدهند و همان یادداشتها را بدستی که این یادداشتها را داده اند مراجعه بکنند يك نامه هم مینویسند که آقای نماینده تقاضای شما انجام شد مرده میدهم آیا يك چنین رئیس دولتی یا اعضای دولتی اگر واقعا باین قدمها مردم پیش بیایند آیا این قابل ستایش نخواهد بود قابل احترام نخواهد بود؟ آیا در گذشته اگر خطاهائی شده باین عمل نمیتوان آنها را جبران کرد؟ قطعاً میشود والله مردم ایران بقدری گذشت دارند بقدری فراموشکارند نسبت بکارهای بد که حدودش ندارد پدرش را میکشد بعد معذرت میخواهد میپذیرد و آنوقت دولتی میآید کارهای گذشته دولتی را پاک و تصفیه میکند آیا از چنین دولتی مردم ایران قدری نخواهند کرد مسلماً میکند آقای آرامش اینجا تشریف فرما شدند و توضیحاتی دادند مطالبی را تذکر

نمایندگان - از زاهدان بگوئید) زاهدان مجلس را نمی‌دانم شما بفرمائید شروع کنید (امان‌الله ریگی - از چاه بهار) چاه بهار اوضاعش را نمیدانم خوب جنابعالی بفرمائید هشتروند یک جایی است نه آقای دکتر سجادی هم وارد هستند من یک‌ماه است تلاش میکنم یک امین صالح با نجا بفرستم هیچکس نمیرود چون آب‌نداره برق ندارد بهداشت ندارد هیچ چیز ندارد شهرداری هم ندارد اگر هم داشته باشد اعتباری ندارد اما نمیشود که ما بگوئیم تهران چون شهرداری دارد میلیاردها باو بدهید ولی یک منطقه ۱۸۴ هزار نفری چون شهرداریش بودجه ندارد محکوم بفتا است (دکتر الموتی - وضع دهات در همه جا خراب است) اول باید دهات را رسیدگی کنند (دکتر الموتی - شما تشریف بیاورید رودبار الموت) امیدوارم که خدمت شما بالمره هم بیرون بیرون حال من امیدواری دارم که جناب آقای آرامش یا جناب آقای نخست‌وزیر بابت جوانمردی و همت بلند شما فراموشدانه بلند بشوند و نسبت باین خطاهائی که شده اعلام جرم بکنند و دستور تعقیب بدهند و اگر نکنند ما خواهیم کرد مدارک را در اختیار ما بگذارید ما تعقیب خواهیم کرد اما بیانات و فرمایشات ملوکانه با باد نظر گرفت آقایان به شایعات زیاد نباید اعتبار کرد (صحیح است) باید مدرک تهیه کرد و تعقیب کرد و والله بنده که فاضل هستم اگر یک همچو مدرکی گفتند گفتند بیاوند پیش بنده آن کسی که پیش من آمده محکوم بد افترا است آقایان باید مدرک تهیه بکنند مدرک ما فعلاً مدرک رسمی است برای اینکه وزیر دولت این حرف را میزند اسناد را او بدهد اگر خودش نتواند بنده از طرف مجلس میروم در وزارت دادگستری دانه دانه اینها را تعقیب میکنم (یکی از نمایندگان - چرا میتواند) شاید وقت ندارد شاید نتواند شاید مشاورین قضائیش نتواند کار بکند چنانچه مشاورین فنی نتوانستند (یکی از نمایندگان - رئیس سازمان باید تعقیب شود) تنها رئیس مسئول نیست همه مسئولند آقای آرامش میفرمایند مقاطعه کاران پیمانکاران خارجی و مستشاران خارجی را دستور دادیم تعقیب بکنند چرا مقاطعه کاران داخلی را نمی‌گویند صدی نود نودیها دست آنها است

والله به پیغمبر این آمریکائیا و این فرانسویها این آلمانی

داند و از جمله وعده‌هائی دادند توضیحاتی که دادند بسیار غم‌انگیز و تأثر آور بود برای ملت ایران قابل تحمل نبود وعده‌هائی که دادند بسیار درخشان بود اما آقایان جناب آقای رئیس دولت هنوز هم مردم باین وعده‌ها اعتماد ندارند برای اینکه می‌گویند اگر واقعاً این وعده‌ها صحیح است و این مطالبی که گفته شده درست است چرا دولت رسماً دستور تعقیب اشخاصی که مرتکب این خطاها شده‌اند نداده اگر نداده بخالا بدهد با حضور نمایندگان دستور تعقیب بدهد تا مردم اطمینان پیدا بکنند (صحیح است) والا ما گفتیم و شما تصدیق کردید تمام شد آنوقت این چه فایده دارد آقایان خطای باید مجازات بشود خالصی باید تنبیه بشود تا مردم بدانند و بفهمند که این قبیل عناصر مجازات می‌شوند و امیدوار بشوند یکی از طرق چاره‌دردها این است که مردم را امیدوار بکنید واقعاً بفهمند که مطالبی که گفته میشود تعقیب میشود آقای آرامش میفرمائید که پنجاه درصد بشهرداری‌ها کمک خواهیم کرد و بودجه را هم در اختیار خودشان خواهیم گذاشت البته عملی نیست دلیل اینکه اولاً خرج کمتر میبرد دیگر هزار نماینده سازمان بر نامه از این محارج سوء استفاده نمی‌کنند بانی پنجمه‌ها میرسد اما باید دید آقای مدیرعامل چرا باز نباید تبعیض کرد و گفت به شهرداری‌هایی که پنجاه درصد دارند کمک کمات نمود چندین شهرداری را من سراغ دارم در این مملکتی که حتی صدقینار بودجه ندارد چرا توجه باین نمی‌شود (صحیح است) آقایان اعلیحضرت میفرمایند باید اصلاحات بر نامهای ما از آخرین دهات این مملکت شروع بشود (صحیح است) اما باین حرف باین مطلب ما میتوانیم بگوئیم خاستان در بیاید چون شما پول ندارید ما شما کمک نمی‌کنیم جناب آقای نخست‌وزیر این را یادداشت بفرمائید استدعا میکنم و واقعاً توجه بفرمائید (نخست‌وزیر - در قانون پیش بینی شده) اما عمل نشده جناب آقای دکتر سجادی واردند شاید جنابعالی هم بدانید اما معذرت می‌خواهم آقایان باز اسمی از آذربایجان می‌آورم (ریگی - از زاهدان بفرمائید) خیال نکنید من تنها راجع به آذربایجان صحبت میکنم هر چه می‌گویم راجع بایران است (یکی از

ها این انگلیسیها اینها درست و صحیح العمل بودند اینها را این مقاطعه کاران دزد کردند (صحیح است) (یکنفر از نمایندگان - زار نشان دادند) من خیلی معذرت میخواهم که آقایان خسته باشید ولی اینها مطالبی است که باید گفت، این مطالب را باید گفت (بفرمائید) البته عرض میکنم خدمتان که بنده یک مطلبی را بعرضتان خواهم رسانید که اگر هم واقعا بل سنگی داشته باشید و گریه نکنید حد اقلش احمقپایان توی هم میروند قانونی در کمیسیون مجلس در سال ۳۷ بتصویب رسیده که اگر لازم شد عیناً آنرا میخوانم این قانون در باره دوشیزه ایلپانا فلورانس بود، لایحه‌ای آوردند که کمیسیون بر نامه اجازه استخدام این خانم را با ۱۶۰۰ تومان حقوق داده است (یکنفر از نمایندگان - در زمان آقای ابتهاج) من نمیدانم برای آن بوده تیر این خانم چه بوده است؟ منشی مخصوص - من این خانم را ندیده‌ام و نمیدانم که حالا هم هست یا ندانم افلا بعد از دیدن از حسنات او اطلاعی حاصل میکنم ولی واقعا در این مملکت یک منشی پیدا نمیشد که باید او را بیدوریم من نمیگویم که این ۱۶۰۰ تومان را اجراء داده اند، ۱۶۰۰ تومان پولی نیست، اجازه بفرمائید، صحبت من با رقم است، معذرت میخواهم این پول هم نیست ولی صورت دارم که اگر لازم باشد دانه دانه برای آقایان قرائت خواهم کرد یعنی سند داریم که برای این خانم ماهی ۷۸۰۰ تا ۸۲۰۰ تومان پول داده شده آقایان این در بیدمانی است، اینها آباید توجه کرد، چرا دولت بدش می آید که اینها را، بایشان بگوئیم؟ چرا دولت توجه نمیکند، این حقایق که واقعا تلخ است، واقعا سنگین است، اگر نگوئیم پس که بگوید؟ آقای مهندس شریف - امامی شاید در دوره وزارتش و دوره نخست وزیریش این را نمی دانست. آقای نخست وزیر شما این را می دانستید (نخست وزیر - نخیر) نه نمیدانست من هستم که باید بگویم این را پیدا میکنم و بعرضتان برسانم. تحقیق بفرمائید که این خانم اگر هست از دمش بگیرند و ببندازند بیرون چون ما اینها را نمی خواهیم (یکنفر از نمایندگان - دم ندانند آقای) (خنده نمایندگان) دستش را بگیرد، ببندازد بیرون (کاظم مسعودی - آنوقت برای معلم پول ندانند) عجله بفرمائید، ما عجله نداریم، برای معلم هم می رسیم، برای

معلم پول نداریم، اجازه بدهید، بگذارید مطالب را من بگویم، ناراحت نباشید. یک مطلبی هست شنیدم که دولت بودجه ساختمانی مجلس شورای ملی را حذف کرده است. این عمل از نظر خود من قابل تقدیر است (جمعی از نمایندگان - بسیار) (افخمی - برای ساختمانش قانون گذشته است) (یکنفر از نمایندگان - ساختمان نیمه تمام را باید تمام بکنید) (افخمی - الان جایتان در اینجا تنگ است) اجازه بدهید، اگر عرض بنده تأیید فرمایشات جنابعالی نبود آنوقت بفرمائید، اجازه بفرمائید توضیح بدهم قانع خواهید شد. عیب ما نیست که در هر کار عجله میکنیم چنانکه در تنظیم بودجه هم دولت عجله کرده است، اجازه بفرمائید گوش بدهید، عرض کنم حضور مبارکتان که البته از نظر اصولی قابل قبول است که اگر مجلس ساختمانش شروع نشده بود اینکار اصلاً نباید بشود، برای چه؟ برای اینکه جانی که پارلمان انگلستان با چندین صدسال سابقه تاریخی در همان خانه ویران مجلس را منقذ میکند، برای نمایندگان ملت ایران، با فقر اقتصادی هیچ اشکالی نداشت که همین کار را در همین جا بکنند اما یک بام و دو هوا هم نباید باشد دولت اگر میخواهد بودجه ساختمان مجلس را حذف بکند نسبت به تمام ساختمانها باید صرف نظر بکند، اما دلیل می آورد برای ما که خطر انهدام هست، اگر لایحه می آورد این جابدلیل خطر انهدام اعتبارات ساختمانی میدهد همان دلیل همین در اینجا هم هست، حالا قانع شدید که بنده خلافی عرض نکردم؛ البته فکر میکنم که مجلس در اختیار خودش است که بودجه‌ای تصویب بکند چه دولت بیدارد چه نپذیرد باید این بودجه مجلس را اجرا بکند این ارتباط بیولت ندارد ولی این امر علاقه دولت را بصرفه جوئی می رساند و حال این صرفه جوئی بمجلس و ساختمان مجلس تصادف کرده است، نباید خرده گرفت امریست شده است (یکنفر از نمایندگان - مجلس هم موافق است آقای هشترودی) اجازه بفرمائید قربان، البته بنده این یکی از علل ناراضی را به عرضتان رسانیدم و بخصوص راجع به آن هم عرض کردم، حالا میخواهم قسمت دوم مطالب را که مؤثر در عدم رضایت هست بعرضتان برسانم و آن تبعیضات ناروایی است، البته

که دستگاه فعاله کشور بدست عناصر ناراضی است و پول را بدست او میدهیم که بیا این پول را برای احتیاجات این مملکت خرج کن اگر این آقای نارمند دولت واقعاً در این مملکت خدمت بکنند از اولیایس و قابل ستایش است، آقا این گرسنه است، ناراضی است، حقوقش نرسیده، ترفیعی را نداده و اگر هم دادید ترفیعات برای نور دیده هاست کسانی را اروپا می فرستید که فرزندان فلان و کیل است، فلان سنا تور است، فلان وزیر است، فلان شخص است شما يك گدائی را پیدا بکنید که از ایران بخارج فرستاده شده باشد (یک نفر از نمایندگان - گدا که به اروپا نمی رود) بنده گدای تحصیل کرده رامی گویم، بهر حال بیائید این تبعیضات را از بین بردارید این صحبتی که شد یکی از آقایان خنده کردند و فرمودند گدا باروپا نمی رود و این قبیل بی علافگی آن آقا است برای این حرف ما باید گریه بکنند، برای این حرف بایستی متأثر باشند که ما همیشه تبعیض را در دستگاهمان رایج کردیم برای اینکه ما حاضر نیستیم حقایق را ببینیم و مطالب را در بکنیم آقایان من ممکن است چون در آذربایجان بزرگ شده ام بتوانم زبان فارسی را مثل شما خوب و روان صحبت بکنم ولی قطعاً باندازه شما میفهمم در آن میگویم، شما بمطالب دقت کنید و گوش بکنید ببینید چه دردی داریم و چه میخواهیم والا آقایان بخندند و صحبت بکنند و یادداشت های خصوصی را بین خودشان باین و آن بدهند همان حرفی است که بنده عرض کردم که کار این مملکت تا بحشر لنگ است ما باید علاقه نشان بدهیم باین بکار خودمان غلامند باشیم، آقایان این دستگاه فعاله کشور، این گرداننده چرخ مملکت اگر از شماراضی نباشد، حوائج او تأمین نشده باشد رفاه آنها تأمین نشود شما موفق باصلاحات نیستید، اگر بگوئید هستید اشتباه کرده اید، راه اصلاح یکی همین است، راه اصلاح اینست که شما کارمندان را راضی نگه دارید و حقوق آنها را خوب بدهید و تبعیض نکنید، بمقدمات عالم، اگر کارمند راضی باشد شما راحت هستید، شما بهتر میتوانید وظایف خود را انجام بدهید ولی این ترفیعات سرسام آور هزینه زندگی کمر اینهارا خرد کرده، بنده خودم يك خدمتگذار قضائی بودم، خدمت قضائی داشتم ماهی ۲۳۰۰ تومان حقوق می گرفتیم،

من مغذوت میخواهم، نتوانستم تمام مطالبم را تنظیم بکنم، همین جور شغای بعرضتان میرسانم و نمیخواهم که مثل شاگرد مکتب آنچیز را که یادداشت کرده ام بخوانم میخواهم خلاصه بکنم چون آقایان خسته هستند، و در عین حال مطلب را هم گفته باشم؛ این تبعیضات در کشور ما زیاد دیده شده است و همه میدانیم؛ آنهاییکه در ادارات بودند یا خودشان مورد تبعیض بودند و یا بفتح آنها تبعیض شده و آنهاییکه در همین مجلس هستند بعضاً در گذشته ها برای آنها باصطلاح تبعیض شده و مورد تبعیض واقع شده اند یا بفتحشان تبعیض شده و در دولتها هم همینطور بوده؛ این تبعیضها هم در تمام ممالک هست و در هیچ جای دنیا ممکن نیست تبعیض نباشد اما این را که عرض میکنم نمیگویند تبعیض که مملکت از آن صرف نظر بکنند که کار مملکت بدست يك و کیل و بامر اجهه يك و کیل انجام نشود و يك خانمی بایك تلفن مشکل مملکت را حل کند؛ این البته ناجور است؛ دقت بفرمائید البته اولیای دولت ما این جور نیستند و این راجع به گذشته هاست؛ راجع به ماهم انشاء الله ایطور نباشد آنچه من دیدم راجع به این خاتم راجع به گذشته است ولی میخواهم بگویم که انشاء الله فعلاً این جور نباشد و اگر این جور باشد وضع ما بدتر خواهد شد آقایان؛ من باید در ضمن صحبتیم باستحضار آنان برسانم که این لیلیاتی که بعرضتان میرسانم غیر از اینها ارقام و اعداد و اسنادی است که راجع بمطالب بودجه دارم و بعرضتان خواهم رسانید؛ عجله نکنید و یک دفعه خیال نکنید که من این مهمالات را میگویم و تمام میشود می رود بی کارش؛ گویانکه تا آخرش از نظر اهل فن مهمی است چون من اهل فن نیستم ولی آنچه که بعقیده خودم تشخیص می دهم چون عقیده آزاد است عرض میکنم و بعد آقایان بامی پذیرند و یا نمی پذیرند جناب آقای نخست وزیر در این مملکت خودمان این لایحه ای که آوردید، یعنی لایحه بودجه در حدود ۹ میلیارد تومان برای ما آوردید یعنی این مقدار درآمد و هزینه را هم آوردید شما میدانید که این بودجه را کی اجرا میکند؟ کارمندان دولت کارمندان دولتی که از وضع خودشان ناراضی هستند (صحیح است) شما صد و پنجاه هزار نفر غیر از کارگران روز مزد کارمند دارید البته اگر اشتباه نکنم (یک نفر از نمایندگان - دو بیست هزار نفر) عرض کردم ممکنست من اشتباه کرده باشم وقتی

برنامه سومی بیاید بهاری بیاید و بارانی بیاید و زمین البته کاشته شده باشد تا سنبل در بیاید و مایونجه و کاهی پیدا کنیم برای الاغمان یونجه بدهیم.

آخر این که حرف نشد، که برنامه اول و دوم کاری انجام نمیدهند، برنامه دوم که در جریانش هستیم که انجام نمیدهد بماند برای برنامه سوم، آنها برای ولایات، اما برای مرکز هیچ از برنامه سوم صحبت نیست از مرکز که صحبت شد چشم همین الان انجام می دهیم، آقایان این تمعین نیست؟ از برنامه دوم دولت مردم، البته مردم شهرستانها بیشتر، خیری ندیدند، از کجا معلوم که برنامه سوم هم فوراً گرفتار یک چنین سرنوشتی نباشد (کاظم مسعودی- آقای آرامش هستند) آقای آرامش ممکن است همیشه نباشند، ممکن است دولت حاضر همیشه نباشند، یک دولت دیگری ممکن است با تبلیغات این دولت را ساقط بکند و خودش زمام امور را در دست بگیرد. ما چطور میتوانیم امیدوار باشیم؟ با این وعده های ۱۲ ساله کاری را برای ولایات انجام ندادند در برنامه آینده که معلوم نیست سرنوشتش چه خواهد بود کاری برای ما انجام بدهند آقایان این تمعین است.

کار را از حالا شروع بکنید و لویک مختصر باشد، برای بعدها هم البته قابل قبول است. آقای مهندس اردبیلی راجع به ساختمان دانشگاه مطالبی فرمودند و جاندارد که من در اطراف آن صحبت کنم ولی از لحاظ تمعین باز هم باید بگویم که انصاف نیست گمرکات در عرض یکسال این کاخ با عظمت را بلند کرد و تمام کرد و خرجش را هم بحساب آورد ولی دانشگاه تبریز یا دانشگاههای دیگر ۱۲ سال است همین که ساختمانش بدلیل اینکه اگر کامل بماند خطر انهدام دارد آنجا مانده و منهدم هم نمیشود، و خرجی هم بآن نمیدهند آقایان این خوب نیست عرض کردم که من راجع به تمام ولایات صحبت میکنم که دانشگاه تبریز را می گویم برای اینست که اولاً دانشگاه تبریز پیش کسوت تر است و ثانیاً تنگ است برای ما که در دوره پیشه وری بیایند در آنجا دانشگاهی تهیه بکنند و دولت حاضر نتواند آنرا تمام بکند و اداره بکند، این ننگین است باید بآنجا توجه کرد و برای اینکه وسایل، تمعلیقاتی در

تقریباً معادل همین جاهای خدای عالم شاهد است. فقط کرایه خانه و خرج عادی من یعنی تلفن و برق و این قبیل چیزها بود و خرج خرید لوازم زندگی دیگر نداشتم و شاید یک قسمت را از عواید خودم تأمین میکردم ولی همه کس این عواید را ندارد.

همه کس که نمیتواند مثل فلان آقا زاده میلیارد در باکدیا با یک با دانه بیاید و از اداره برود باید دقت کرد باید با یک اصل مساوی حقوق با آنها رفتار کرد و اینها را راضی کرد اطمینان میدهم که در اینصورت کشور مدارس به وضع عادی می افتد و کارهایش هم خوب میگردد.

یکی از آقایان نوشته اند با تقدیم احترام موضوع نقده را فراموش نفرمائید، چشم، بهر حال من البته زاید میدانم بیشتر در اطراف این موضوع صحبت بکنم ولی نظرم ارائه راه چاره بود و امیدوارم که دولت حاضر یک مقداری آنرا تأمین بکند و قطعاً چنانچه عرض کردم اگر آقایان نمایندگان محترم توجه کنند کارمند است که حوائج مردم را انجام میدهد.

کارمند وقتی از شما ناراضی باشد مردم را ناراضی میکند، اصلاً میخواهد که مردم ناراضی باشند و اختلافی باشد که بشما فشار بیاید تا مجبور باشید حقوق آنها را تأمین کنید ولی اگر راضی باشد که این حرفها نیست، در هر حال شما آقای نخست وزیر وارث یک تبعیضات بسیار بسیار زنده و ناگواری هستید که قطعاً باید بنشینید و قسمت اعظم اوقات عزیزتان صرف رفع اینها بشود و امیدوارم که این جور باشد چون میدانم که مزد اینکارید. یکی از آقایان می پرسند: یک نفر پاسان چطور میتواند با ۳۶۰ تومان در ماه زندگی کند؟ آقا یک سپور با ۱۲۰ تومان چطور میتواند زندگی بکند، فکر این را بکنید، سپورهای شهرستانهای درجه یک حقوقشان ۱۲۰ تومان است باز خدا پدرشان را بیامزد که به پاسان اینقدر حقوق میدهند.

آقای آرامش در توضیحاتشان فرمودند که در برنامه دوم چون نتوانستند از اعتباراتشان برای برنامه های ولایات، برنامه های کوچک ولایات تخصیص بدهند منتظر باشید تا

این کار گرها را دوره پیشه‌وری اغفال کرده بودند و حالا هم کوچکترین شائبه‌ای خدای نکرده ممکن است در ذهن آنها اثرات ناگوار ایجاد بکند چرا در فکر آنها نیستید؟

نباید دمک بفرمائید؟ شما دولت برنامه‌ای هستید، یکی از برنامه‌هایتان برنامه صنعتی است، بانک ملی ایران عجیب است که می‌آید کارخانه‌ای را که ورشکسته است و ما با هزار زحمت یک تاجری را مجبور کردیم که آنجا را بخرد و اداره بکند و بدهی‌های متعدد آن کارخانه متوقف را بپردازد بعد بانک ملی اجرائیه صادر می‌کند و کارخانه را تفلیک می‌کند بعد هم قرارداد می‌بندد که اگر تو تا ده سال این پول را بمن بدهی برو کارخانه را اداره کن ولی کارخانه را می‌زود و ضبط می‌کند و درش را لایه و ممبر می‌کند، واقعا جای تأسف است این بد است، نذارید این جور بشود، این نارضایتی تولید می‌کند آنهم نداشتن کارخانه چی و صاحب کارخانه، نه، سه هزار کارگر، چهار هزار کارگر، اگر یکی بنده از شما ناراضی باشم با منطق قانع میشوم ولی اگر کارگر ناراضی باشد هیچ منطقی او را راضی نخواهد کرد و بین اینها فرق است، بنابراین باین موضوع خیلی دقت بفرمائید، خوشبختانه جناب آقای مهندس شریف امامی مثل اینکه قبول فرموده‌اند که راجع به پرداخت وامها و تعهدات توجه بکنند ولی برای اینکه از گذشته هم آزاری داشته باشد میخواهم استدعائی بکنم که لطفاً صورت وامهای گذشته تحویل شده بشهرستانها را ببخواید و ببینید آیا یکدهم، یک دوازدهم این مبلغ که برای وامها پرداخت شده است بشهرستانها رسیده است؟ (نخست وزیر: بیش از پنجاه درصد بشهرستانها رسیده است) چرا پنجاه درصد؟ مگر تهران بیش از دو میلیون جمعیت دارد (نخست وزیر: می‌گویند ده درصد می‌گویم پنجاه درصد) قبول دارم، چرا باید این جور باشد، (دکتر سجادی: تقاضا نکرده‌اند) جناب آقای دکتر سجادی میدانید چرا تقاضا نکرده‌اند؟ اجازه بدهید یک قسمتی را من این جا توضیح بدهم برای اینکه صلاح نیست، از نظر همشهریها بعضی‌ها برسانم روشن نکرده‌اید که چه دارید تاییدند بخوانند، خواستند هم ندادید، اینها از اسرار اطلاع ندارند مگر کزیها

آنجا بیشتر بکار می‌افتد باید جلو آنها را گرفت (دکتر دادفر: آقا دانشگاه نبود یک تابلو درست کردند آنجا بعنوان دانشگاه) بلی دانشگاه را یک تابلو گذاشتند و من نوشتم ده بفرستند و اگر نوشته را از زیر خاک در بیاورند ولی متاسفانه در نیاوردند (یک نفر از نمایندگان: در زمان اعلیحضرت فقید صحبت بود) بلی صحبت بود ولی در دوره‌ای که پیشه‌وری آمد آنجا برای اینکه مردم آنجا بیجان را گول بزنند و نتوانست، گفت که من میخواهم دانشگاهی درست بکنم و یک لوله‌ای درست کردند آوردند و یک کاغذ گذاشت آنجا من نگفتم که شروع کرد، فقط تابلو زن قبل از دایمینه جناب آقای مهندس شریف امامی و آقای دکتر اقبال بنده رئیس اداره کل تهیه بودم، جناب آقای مهندس شریف امامی هم وزیر صنایع بودند؛ شاید در آن موقع اگر نظر مبارکشان باشد چندین دفعه راجع بکار خانجات تبریز و اصفهان حضور مبارکشان شرفیاب شدم و جنابعالی راه حل هائی بجا می‌آوردید و مشغول میشدیم و کاری ندارم که جریان معاملات چه بود و چه شده و در اصفهان کارخانه ریساف با چه وضعی فروخته شد است کاری بان ندارم ولی باین کار دارم که حتی از هیئت وزیران جلساتی تشکیل شد و من برای تامین وضع کارخانجات متوقف هم ریساف اصفهان هم کارخانجات آنجا بیجان فعالیت می‌کردم، همداش راجع به اصفهان مذاکرات قبول شد ولی راجع با آنجا بیجان قبول نشد (صحیح است) ریساف اصفهان بنا که های مادی دولت بالاخره بکار افتاد و مشغول است و فروختند و دیگران خریدند و پولهایی دولت بخریدار داد و خرج کرد و بالاخره بکار افتاد این خدمتی است و ما متشکریم که بالاخره این کارخانه بکار افتاد و چندین هزار کارگر از گرسنگی بیکاری نجات یافتند، این قبول، این قابل احترام است اما آنجا بیجان سه تا کارخانه‌اش ۱۷ سال تمام است که ورشکسته‌اند، اینهمه هم فعالیت شده است، کارخانه‌های پشمینه، بوستان و کلکته‌چی، اینهمه فعالیت شد که این کار گرها از گرسنگی نمیرند، آیا این قابل توجه نیست؟ نباید با آنها توجه کرد؟ جناب آقای دکتر سجادی جنابعالی که بجزئیات احوال آنجا واقفید، وضع کار گرها را آنجا رامی‌دانید و مستحضرد که قسمت اعظم

کمک لازم داشته باشند باز میتوانند تاحدی حوائج عمومیشان را رفع بکنند، آیادبتر نیست بجای خود تریز نشریف بپریه به هشترو تا بیستید این بدبختها چه میکشند البته آنجا هم اگر بروید فایدهای ندارد برای اینکه آنجا اگر زنده باد هم میکوبند یا بنجاصدا نمیرسد پس نباید بسراغ آنجا رفت و نرفتند و نباید هم بروند.

این صحیح نیست، آنها هستند که این ملت را روزی میدهند، اینها هستند که رفع میکشند، غله تهیه میکنند احتیاجات شما را تأمین میکنند.

اگر آنها در آن نقاط دور افتاده نتوانند آسایش داشته باشند دیگر شما در اینجا قدر راحتی داشته باشید فایدهای ندارد بیشتر بآن نقطه باید توجه کرد؛ بهر حال در این مورد هم عرض کردم راجع بتبعیضات که واقعاً سرطانی است که بیکر اجتماع ما را گرفته باید رسیدگی شود و امیدواریم که با قدرت دولت و فعالیت های شان روزی ایشان این مشکل حل شود و ما بتوانیم یک ایران سالمی با عناصر سالم داشته باشیم و برای خودمان؛ برای ملت خودمان اقتضای بکنیم و پیش اجانب هم بتوانیم این شخصیت معنوی خودمان را نشان بدهیم (انشاءالله) البته آقایان میدانید من چون همانطور که قبلاً عرض کردم چون اوضاع و احوال مملکت را در حال قضاوت دیدم در امور سیاسی زیاد وارد نبودم و نمیتوانم در آن قسمتها زیاد بحث بکنم آنچه که خودم در دارهای قضائی مواجه با آن بودم راجع بآن میخوام بحث بکنم؛ بهر تقدیر من نسبت بکارهای دولت سابق و دولت های سابق خیلی اعتراض دارم شاید اکثریت آقایان چنین نظری داشته باشند و با من همصدا باشند ولی عیب هر کس که بگفتی هنرش نیز بگو، د کتر اقبال در گذشته یک لایحه ای به مجلس آورد که بعقیده من از شاهکارهای اوست و آن لایحه موضوع رسیدگی به دارائی کارمندان و معروف بلایحه از کجا آورده ای است (صحیح است) البته وقتی که این لایحه در مجلس مورد مذاکره بود یادام است جمعی از آقایان به من میگفتند آقا مسخره است و این حرفها چیست، مگر می شود (مصطفوی) که ما این که مسخره در آمد و اجرا نمی شود) اجازه بدهید هم در شما هم هشتم قربان مگر میشود در این مملکت بحساب کردن کلفت ها رسید

میدانند که اعتبارات کجاست سراغ آنها میروند و میگیرند ولی اینها مثل آنها نیستند در مشهد کسی نمیداند این جا چه اعتباراتی باید پرداخت شود (نحس وزیر - مشهد گرفته) البته آذربایجان را اگر میگذریم رفاقت عرض میکردند و باین جهت اسم مشهد را بردم، البته من اشتباه میکنم انشاءالله اینطور باشد، من اینطور که شنیده ام عرض میکنم (د کتر الموتی - و امای صنعتی خوب تقسیم شده که متاسفانه این را هم قبول نداریم) حالا یک مثال دیگر، این آقای شرکت بیمه، همه کارمندان دولت را بیمه کرده سهمی هم دولت میدهد نسخه هائی هم مینویسند البته دو اخانه هائی دهند و آنها مصرف میکنند صورتی که نیز از آنها گرفته ام مجموع وجوه پرداختی بابت نسخه تهرات مساویست با مجموع وجوه پرداختی در تمام ایران، آقا این تبعیض نیست (ناظم مسعودی - شرکت بیمه اصلاً کارش را ول کرده) آقای وزیر دارائی این در اختیار شما نیست جلو گیری بفرمائید

(وزیر دارائی - تناسب عده را در نظر بگیرید)

یعنی عده ایران از عده تهران کمتر است احسنت) وزیر دارائی - نسبت عده کارمندان را در نظر بگیرید) نسبت کارمندان تهران و ولایات را مقایسه کنید باز کارمندان ولایات زیاد ترند، خوب چیز دیگر عده کارمندان را در نظر میگیریم جناب آقای وزیر دارائی، ولی عده عمران حوزه های تهران بعمران و آبادی صرف میشود، من نمی گویم که دولت علاقه ای بسایر نقاط ندارد ولی نمیرسد نمی دهد یا اگر هم میدهد چی چی خوب میشود، دقت بفرمائید این تبعیض است بتبعیض را بردارید، راهش چیست، راهش همین است که دولت بجای صدور تصویب نامه ها وقتی صرف بکنند و یک روز از مستخدمین خودش ده نفر راحتی از نمایندگانش همکاری بخواهد، تشریک مساعی بکنند و این کفایت را دانه دانه برسند رفع عیب بکنند، یادام است جناب آقای د کتر اقبال بشام نقاط ایران می رفتند با آذربایجان هم رفتند یک ناهای من ایشان عرض کردم که جناب آقای د کتر اقبال در این موقع که با آذربایجان تشریف میبرید اگر می خواهید با آذربایجان توجه کنید بدیدن شهر تبریز احتیاجی نیست برای اینکه در آنجا اهالی خود شهر هر قدر هم

دولتها خودشان عملاً تبعیض بکنند حتی توقع از دیگران نباید داشته باشند شما الان تبعیض کرده‌اید و آن این است که نطق نمایندگان که ماهو حقه از رادیو منتشر نمیشود رادیویی که مال ملت است و شما هم مال ملت هستید البته اگر روزنامه‌ها منتشر نکنند ما گله‌ای نداریم اخلاقاً ممکن است گله داشته باشیم ولی باتوجه بحر جی که آنها دارند و باتوجه بمطالبی که باید جمع آوری بکنند مانوقعی نداریم که حتماً تمام نطق نمایندگان در روزنامه‌ها منتشر شود ولی از دولت توقع داریم که پنج تا احسنت برای آقای وزیر دارائی مثلاً گفته میشود و هر پنج تا را متوالی در رادیو میگویند اگر نماینده‌ای هم مطلبی را گفت مال او را هم بگویند (وزیر دارائی - احسنتی نگفتمند) چرا گفته شد بنده یکی از آنها بودم که وقتی آقای مهندس شریف امامی راجع به آذربایجان صحبت میکردند خودم گفتم واقعه احسنت: چرا نگویم، چرا تقدیر نکنم میگویم و خواهم گفت و خواهم پشتیبانی کرد تا اینکه کارتان را انجام بدهید (مطفوی - کما این که کردیم) کما این که کردیم این راهم اجازه بدهید از خود متن میخوانم

امثله و شواهد زیادی در مورد تبعیض داریم که فکر میکنم باختگی آقایان نمایندگان که هر کدام هزاران هزار از این امثله را واقف هستند ضرورتی به تذکر آنها نباشد و از ادامه این مقوله صرف نظر مینمایم.

مطلب دیگری که موجبات نارضایتی مردم را بیشتر فراهم کرده فقدان عدالت اجتماعی و امنیت قضائی است.

همه روزه در جرایم میخوانیم که شرکت گوشت فلان کار را کرده در فروشگاه فردوسی اختلاس زیادی شده از بانک ملی شعبه بازار پنج میلیون رها چک تضمین شده اختلاس شده در فرهنگ چهار میلیون ریال از ارتز تحصیل اختلاس شده در وزارت دارائی در تدارکات فلان فلان مقدار پول حیف و میل شده در سازمان برنامه از ۶۵ هزار میلیون ریال فقط ۱۷۰۰۰ میلیون ریال صرف هزینه‌های ساختمانی شده و بقیه آن که ۴۸ هزار میلیون ریال است ظاهرأ حیف و میل شده ششصد تن نخود به کمربک وارد و بلحاظ عدم ترخیص از بین رفته. شهرداری در قبال ۴۸۰ میلیون

من گفتم آقایان اینقدر بدبین نباشید ممکن است امروز نشود ولی یک روزی خواهد شد، اگر امروز دولت نکرد یک روزی ملت خودش میکند بگذارید این قانون تصویب شود نمیدانم بخاطر داریدانه در موقع طرح برنامه‌تان بنده این موضوع را تذکر دادم و عرض کردم که در این مورد قدمی بردارید چهل پنجاه روز از تاریخی که تذکر دادم میگذرد من انتظار دارم یک آثاری از این قدمها دیده شود اما نه اینکه بازار سیور شروع کنید، از وزراء و و کلا شروع کنید، از آثاری که ساختمانهای بلند بالا، ساختمانهای چند طبقه ساخته‌اند و لومال مشروعشان بوده برسید به بینید این عواید مشروع از کجا پیدا شده و بیایم در این جا بگوئید تا آن سو تفاعتماتی که در بین مردم هست مرتفع بشود من نمیگویم که همه آثاری که ساختمان کرده‌اند همه آثاری که کاخ ۱۵ طبقه ساخته‌اند از جیب مردم بوده من چنین ادعائی ندارم ولی میتوانم ادعا بکنم که با حساب ثروت مملکت متناسب نیست، باید رسیدگی کرد تا روشن بشود، میگویم که بحساب... البته جناب آقای آرامش فرمودند که بامور سازمان رسیدگی خواهد شد، من میگویم این چه رسیدگی است، این رسیدگی از طرف عناصر شریک مقاطعه کاران گذشته بکارهای خودشان چطور امکان دارد؟

سازمان برنامه همین الان اعضای همان مقاطعه کاران و همان اشخاصی هستند که با آن مقاطعه کاران توافق داشتند مگر با دست آنها میشود رسیدگی کرد بازرسی کل کشور کجا رفته؟ چرا بازرسی کل کشور اقدام نمیکند برسیدگی، برود رسیدگی کند، متخصصین فنی را بر دارد ببرد و بیطرف رسیدگی کند، والا کارمندان سازمان برنامه هیچوقت آتش خود را ترش نمیکنند. و این جور خوب نیست، البته ما اعتماد داریم بنظر جناب آقای آرامش و یقین داریم که ایشان با حسن نیست و حسن نظر این کار را انجام خواهند داد ولی چه مائعی دارد که از اعضای بازرسی کل کشور و اعضای بیطرف کمک بگیرد و تصمیمات خودش را عملی بکند (کاظم مسعودی - و از بانگ ایرانیان شروع بکنند) موضوع دیگری که از لحاظ تذکر لازم است و بایستی بر مرستان برسانم، جناب آقای نخست وزیر، اگر بنا باشد

که مقامات قضائی هم بر ادیو و هم به محبرین و هم بر روزنامه‌ها این خبرها را میدهند و واقعاً جای تاسف است قاضی مادامی که يك حقیقتی را روشن نکرده نباید بگوید (صحیح است) این یعنی چه، جناب آقای ممتاز، این بدلیل ناشی بودن کارمندان قضائی شما است جلو گیری بکنید آقای (وزیر داد گستر) داد گستری در داد گستر نمیگویند) شده است گفته اند اینها از روزنامه‌ها در آورده ام جناب آقای ممتاز و شماره اش را تقدیم میکنم شماره روزنامه و صاحبه آقایان قضات را تقدیم خواهیم کرد آقایان ماباد دیگران این فرق را باید داشته باشیم بنده چون خودم در داد گستر بزرگ شده ام همیشه خودم را از آنجا میدانم و این افتخار را هم پیدا کرده ام که الان در خدمت آقایان هستم، ماقاضی هستیم و کسی را نباید بیخود متهم بکنیم و کسی را که هنوز محکوم نشده است نباید هتک حیثیت بکنیم و کسی را هم که حیثیتش ملوک است و محکوم شده است باید علناً بگوئیم کتمان هم نکنیم بسیار محکومینی داریم که اسمشان خوانده نشده و حتی در تبلیغات هم نگفته اند و اشخاصی هم هستند که بنام آنها در باره آنها چیزهایی گفته شده و حتی محکوم نشده اند اینها را جناب آقای ممتاز جلو گیری بفرمائید تا حیثیت قضائی محفوظ باشد برای اینکه با این رویه اگر این شرکت گوشت، این اختلاس این فلان که قاضی شما گفته اگر فردا بجائی نرسید هیچوقت از دولت سؤال نخواهند کرد از شما خواهند پرسید که چکار کردید چرا تمام نشده، چرا کار شرکت گوشت بجائی نرسید، اینها را از شما میپرسم بهتر این است که آقایان توجه داشته باشید و نگذارید این مطالب مادامی که بمراحل نهائی قانونی نرسیده است عنوان شود. (صحیح است) البته آقایان خسته هستند من نمیدانم چه بکنم اگر واقعاً میل دارید که من مطالب را قطع کنم و دیگر صحبت نکنم حاضرم (نمایند گان) خیر صحبت بفرمائید) خجلم، چه باید کرد؟ درد دل‌هایی است که باید تذکره داد البته آقای وزیر دارائی خیلی خسته هستند (وزیر دارائی) خیر قربان) حق دارید نه اینکه سیمین هستید، چاق هستید خسته می‌آید (نخست وزیر) به همین دلیل قدرت جذبشان هم بیشتر است) بنده می‌خواهم عرض کنم اگر عدالت اجتماعی باشد این وقایع اتفاق نمی‌افتد

ریال و کسری اعتبار ساختمانی بدون مجوز قانونی در سال ۳۹ در حدود ۱۲۵۰ میلیون ریال هزینه عمرانی داشته و خارج از حدود بودجه تعهد کرده در راه آهن کلیه لوازم یدکی خریداری شده در بازار آزاد فروخته شده و انواع اقسام اختلاس از منال دولت و با تصرف غیر قانونی در آن شده جان مولم با دریافت مبالغ هنگفتی از اجراء پیمان سر باز زده و غیره و غیره و حتی اخیراً دیده شده که مقامات قضائی نیز بعنوان تبلیغات این قبیل مطالب را رسماً در مصاحبه متذکر میشوند در صورتیکه نه چنین مجوزی از نظر قانون برای گفتن این قبیل مطالب وجود دارد و نه صلاح دستگاه است که خبرهایی را منتشر نماید که پایان آن معلوم نیست و همینطور گفته میشود کارخانه برق اردادی با تجاری تنظیم میکند که کاربر سوائی میکشد و با فرس مازور ابطال میگردد شرکت تلفن باوام هائیکه بابت آبونمان میگردد سالها مردم را با میدتن بید شب که معطل میکند وزارت کشاورزی هر چه تراکتور و کامیون فرسوده و سایر آلات کشاورزی غیر قابل استفاده تهیه کرده بدشت مغان فرستاده و قبرستانی از تراکتور در آنجا ایجاد و کلیه عملیات کشاورزی آنجا مورد سوء استفاده قرار میگردد شرکت معاملات خارجی مقادیر معتنا بهی بخاری خریداری کرده که قابل استفاده نیست و پیمانکار متواری و پول دولت از بین رفته در دخانیات هزاران حیل و تیرنگ اعمال و با تعویض جلد سیگارها قیمت آنها را به چند برابر قیمت اصلی بخورد مردم میدهند - دارو ها و لوازم طبی بمصارف خصوصی میرسند و قس غلیظاً

مسلماً اگر عدالت و امنیت قضائی باشد و حداقل یکی از این خاطی ها بمجازات واقعی برسد ملت امیدوار خواهد شد متاسفانه چنانچه گفته شد این قبیل جرائم باعتبار اهمیت آن شخصیت و نفوذ مرتکبین قابل تعقیب نبوده و یا در صورت تعقیب بجائی نمیرسد و من نمیدانم اینهمه بازرسی های عریض و طویل با بودجه های کلان و بازرسی کل کشور چرا باین شایعات رسیدگی نمیکنند تا حقایق کشف و اعلام شود.

متاسفانه اخیراً دیدم جناب آقای ممتاز تشریف دارند دیدم

میراشرافی - آقای وزیر دربار مداخله می کنند در داد گستری و او می نویسد به وزارت داد گستری و او نا سالم ترین و ناصالح ترین اشخاص برای این مملکت است من میگویم. (همهمه نمایندگان)

دکتر سنگ - اینطور نیست آقای.

میراشرافی - نیست آقای من میگویم تلفن کرده و گفته، اعمال نفوذ هم کرده باید جلوش را گرفت (زنک ممتد رئیس)

دکتر سنگ - اوصالح است وزیر دربار مورد احترام مملکت مورد احترام دنیا است تو همین نکنید.

ملک زاده آملی - شما حق اهانت ندارید، وزیر دربار بسیار مرد شریفی است (همهمه نمایندگان)

میراشرافی - شماره ۶ و کیل کرده خیال میکنی آدم خوبی است اشتباه میکنی.

ملک زاده آملی - بسیار مرد شریفی است.

میراشرافی - برای شما آقای ثابت پاسال بله (همهمه نمایندگان)

دکتر سنگ - بسیار صالح است.

ملک زاده آملی - شما میلیون ها مال دولت را خوردید.

افتخار هشرودی - از احساسات همه آقایان که بنده تشکر میکنم، هر کسی در مقام خودش نسبت بکسی احترام قائل است، اما آقایان احساسات را بگذاریم کنار بیائیم نسبت بحقایق و نسبت باین نکات توجه نکنیم، شاید کسی تأثرات قلبی از یک اتفاقی داشته باشد. این پادشاه موجود نباید خالت بدعیم..

ملک زاده آملی - روسها را کی از ایران بیرون کرد آقای میراشرافی؟

میراشرافی - ما مبارزه کردیم در این مملکت

افتخار هشرودی - اجازه بدهید آقای میراشرافی... (زنک ممتد نایب رئیس)

نایب رئیس - آقایان، بنده نظامنامه را تذکر میدهم که قطع کلام ناطق و همهمه، بموجب آئین نامه ممنوع است: آقایان محترم خودشان بایستی رعایت آئین نامه و مقررات مجلس را بفرمائید، اگر رعایت نفرمائید ناچار

و اگر افتاد خاطی مجازات میشود اما عدالت اجتماعی به بینیم واقعه در این مملکت هست یا نیست، باید این را دید من میخواهم یک مطلبی را تقریباً بگویم که میخواهم یک انقلاب سفیدی در مملکت ایجاد شود راجع بیک موضوع اصلاً وزیر نااهل کشور در تشکیلات قضائی یعنی چه وزیر داد گستری را تشکیلات قضائی برای چه میخواهد تشکیلات قضائی برای چه میخواهد؟ تشکیلات قضائی یک قوه مستقلی است (صحیح است) وزیر داد گستری جسارت است عامل اجرای مقاصد سیئه دولت در قضات است چه لزومی دارد این وزیر داد گستری با دو معاون و تشکیلات وسیع مادیوان کشور داریم، در ایران هم همینطور است، دیوان کشور داریم دادستان کل، دادگاه عالی انتظامی داریم، دادسرای قضائی داریم، دادسرای عالی قضات داریم چه احتیاجی به وزیر داد گستری داریم که بیاید بنده را مجبور بکند که برفع جان جولم رأی بدهم، منم ندعم دستور انتقال بنده را بدهند و بزوم بعد هم پرونده درست بکنند در محکمه انتظامی مرا محکوم کنند محکمه انتظامی که قدرتی نداشته باشد، اختیاری نداشته باشد و با ابلاغ وزیر بیاید و با آن وضعیت بزود از آنهم نباید متوقع بود، قاضی که از مدرسه بیرون آمده در اثر توصیه مثلاً آقای نخست وزیر یک دفعه رئیس شعبه استیناف شده وقتی که او ببیند توصیه اثرش در خود او مفید است (احسن) این احمق است که درست کار بکند اینهاست دستگاهها را املکولو میکنند دستگاه قضائی را بهر حمت انداخته، بدبختانه یک مطلب دیگر هم هست مثل این که دولت خودش را از ملت و ملت خودش را از دولت نمیداند دستگاه قضائی کارش را ازین دولت و دستگاه دولت خودش را از این دستگاه قضائی ندانند و هر کدام مال یک ملتی باشند چرا دولت میگوید این قضات این جورند و ما بگوئیم این مأمورین انتظامی شما است و چرا این جور است، این نشد کار، ما باید تشریک مساعی بکنیم هم مارا و هم این یکی را تقویت بکنند نه این که ما بیائیم بگوئیم که تقصیر با او است و او بگوید تقصیر با اینست از مقامی بیروند فلان شخص که معامله اش چه شد بگویند آقای نخست وزیر سفارش کرده که حال اصبر کن، از وزیر داد گستری بیروسیم آقا چه شد میگوید قضات مادر مرخصی هستند و تعطیل بوده.

نگفتم، عرض من راجع بقضات خوب است. و راجع بقضات بدهم صحبت خواهم کرد، من فکر میکنم که اگر این اصل مسلم را که قانون اساسی پیش بینی کرده دولت نصب العین خود قرار ندهد و نگوید من باقاضی کنار ندارم قاضی خودش میداند، من اطمینان می دهم عدالت اجتماعی قضائی...

مهندس والا - درست نیست قربان..

افتخار هشترودی - درست است اصل قانون است

باینده نیست شکایت بفرمائید رسیدگی کنند.

مهندس والا - یکسال است شکایت شده ده دفعه

خودم باجناب آقای وزیر داد گستری صحبت کرده ام، در آنجا نشسته اخاذی میکند، پرونده درست میکند:

افتخار هشترودی - بهر حال البته بفرمائید درست نیست،

این چیزی نیست که شما بگوئید درست نیست و یا بنده بگویم، این چیزی است که قانون اساسی گفته جناب آقای -

مهندس والا شما این را حذف میکنید هر وقت حذف گردید بنده تسلیم هستم فعلاً دولت ملزم است که اصول قانون

اساسی را رعایت بکند و باید هم رعایت بکند، بهر تقدیر

میخواهم بهیتم اگر این اصل از طرف دولت قابل رعایت است و رعایت میشود معروف است مسجد را متولی بهتر و

محترمتر نگاه میدارد اگر دولت در اجرای تکالیف قانونی

و در اجرای احکام داد گستری قصور کرده معذرت میخواهم

میگویند هر چه بگنند نمکش میزنند، وای از آن دم

که بگنند نمک و اگر دولت حکم قانونی را اجرا نکند،

حکم قطعی دیوان کشور را اجرا نکند تکلیف چیست،

تکلیف غیر از سقوط دولت است.

نایب رئیس - اجازه بفرمائید بموجب آئین نامه

جلسات بایستی پنجساعت باشد چون از ساعت نه و سه ربع

جلسه تشکیل شده و آن سه ساعت کامل است که جلسه

تشکیل است، لذا تنفس میدهم جلسه ساعت پنج بعد از ظهر

خواهد بود.

(سه و ربع بعد از ظهر مجلس بعنوان تنفس تعطیل شد)

پنجساعت و نیم بعد از ظهر مجدداً بریاست آقای عماد تریبی،

تشکیل گردید.)

بنده جلسه را ترک خواهم کرد، آقای هشترودی به نطق خودتان ادامه بدهید.

افتخار هشترودی - بطوریکه عرض کردم یکی

از طرق اصلاح همان موضوع توسعه قدرت قضائیه است که خوشبختانه جناب آقای نخست وزیر در برنامه خودشان در مواد برنامه این موضوع را آورده اند و امیدوارم که این برنامه روی کاغذ نباشد و عمل باشد.

اما مثل اینکه آثار عدم عمل در این برنامه دیده

میشود مثلاً میباید میکوبند حقوق لیسانسیه ها را بیشتر

میکنیم. نسبت بحقوق لیسانسیه های قضات جناب آقای

وزیر دارائی امساک میفرمایند (مصطفی ذوالفقاری) اداره

تصفیه اش را هم بفرمائید چه کارهایی میکند) این به اداره

تصفیه مربوط نیست، شما هم بفرمائید این جا و صحبت

بفرمائید.

(زنگ رئیس)

نایب رئیس - مذاکره و مباحثه بین الانبیین بفرمائید

به بیانات خود ادامه بدهید.

افتخار هشترودی - بهر حال این خودش بتفصیل

است، البته ما نمیگوئیم بکارمندان دولت نباید اضافه حقوق

داد ولی قیاس کارمندان دولت باقضات قیاس مع الفارق است،

قاضی از همه چیز محروم است، حق شرکت در مجامع

عمومی ندارد، حق شرکت در مجامع تفریحی ندارد، در

مجامع سیاسی نمیتواند شرکت کند.

آن نعمی که یک فرد مستخدم از او میتواند استفاده

بکند از آن محروم است، شما میزویید در یک کافه رستوران

می نشینید حتی بایک رفاصه ای اگر یک مستخدم دولت

رقص بکند مائعی ندارد ولی اگر یک قاضی از در آن مجلس

بگذرد به او ایراد میکنند، باین مقدمات و با این محرومیتها

نمیشود اینها را با کارمند دولت مقایسه کرد و بعلاوه این

یکی از اصول قانون اساسی است که قاضی را یکی از سه

قوه مملکت شناخته نه داد گستری راه، قاضی راه، (مهندس

والا قاضی خوب، قاضی شریف) ما نمیگوئیم قاضی بد

نداریم ولی اکثریت قضات ما خوب هستند اجازه بدهید

چنانچه در دستگاههای دیگر هم کارمند بد داریم و اکثریت

یا آنهاست. بهر حال اجازه بدهید من راجع بقضات بد

فرمودند اجازه میفرمائید من این بیانات ملوکانه را بعرض میرسانم.

البته آن قسمت که مربوط بداد گستری است. اما موضوع فساد، این فساد در هر جاهست البته ما آن بسختی مبارزه میکنیم و باید این مبارزه را روز بروز پی گیری و سخت تر کنیم وظیفه افرادی که مسئولیت دارند اینست که در هر جایی که فساد می بینند و بآدم منحرفی بر میخورند او را از آنکار بر کنار کنند البته این از اختیارات دولت است ولی البته بنظر ما کافی نیست بر کناری اشخاص فاسد می باید توأم با تاقیب آنها باشد اینکه من بجناب آقای آرامش عرض میگردم.

من نمیگویم سمندر باش یا پروانه باش

چون بفکر سوختن افتاده ای مردانه باش برای این بود که میگویم اگر این مطالب را گفتید بیائید تعقیب کنید منتهی این کار مربوط بداد گاهها میشود گرو واقعا بطوری که معروف است در مملکت ما فقط اشخاص خرده پا و بی دست و پاتعقیب میشوند و بزرگها مضمون میمانند در این صورت باید گفت که متأسفانه یا پروندهها ناقص است و مهمین آثار جرم خودشان را از بین میبرند یا داد گاههای ماطوری هستند که بعوض اینکه اینها تسلیم داد گاه هم شوند وضع خودشان را هر طوری شده درست میکنند پس باید توجه بیشتری بوضع داد گستری کرده که اگر داد گستری مانواقصی دارد مرتفع کرده بنده فکر میکنم حکم اطیعوا الله و اطیعوا الرسول و اولی الامر منکم در این مورد صد در صد مصداق دارد شاهنشاه میفرمائید داد گستری را باید اصلاح کرد احتیاجات آنرا تأمین کرد تا بتواند عدالت را اجرا کند اما متأسفانه چنانکه عرض کردم دولت حقوق مسلمه قضات را نمیدهذبا این کیفیت چطور میشود عدالت اجتماعی را اجرا کرد؟ و میشود اعتمادی به اجرای عدالت از نظر مسلوب الحقوق ها کرد؟

البته ما میدانیم که چنانکه اعلیحضرت همایونی اشاره فرمودند بعضی آثاری از خود نمیکذارند و نتیجه این میشود که این حمل بر قصور از ناحیه همکاران قضائسی بنده میشود.

آیا میدانید چرا واقعا توفیق کافی در این موارد

نایب رئیس - آقای هشرودی به بیانات خود ادامه میدهند - آقای تفضلی فرمایشی دارید؟

تفضلی - تلگرافی از نهاوند بامضای آقای علی اکبر صفی پور مدیر مجله امید ایران راجع بانخابات آنجا رسیده تقدیم حضورتان میکنم.

نایب رئیس - بکمسیون عرایض ارجاع میشود. آقای هاشمی حائری

هاشمی حائری - دو فقره تلگراف از اهالی که کیلویه رسیده تقدیم میکنم

نایب رئیس - به جریان گذاشته میشود آقای هشرودی بفرمائید.

افتخار هشرودی - خیلی متأسفم که پیش از ظهر در ضمن عرایض بنده صحبت هائی شد (چند نفر از نمایندگان - آن گذشت)

امیدوارم که دیگر تکرار نشود. صحبت در جریان عدم تمکین دولت بحکم قانون بود که متأسفانه جناب آقای نخست وزیر تشریف ندارند البته آقایان وزراء تشریف دارند مخصوصاً جناب آقای ممتاز توجه بیشتری خواهند داشت و آن اینکه از دیوان عالی کشور و مقامات و محاکم تالی احکامی راجع به مابه التفاوت حقوق قضات که چندین سال است پرداخت نشده صادر گردیده از جمله یکی از آقایان که فعلا و کالت داد گستری را دارد چنین حکمی صادر کرده و اجزایه هم صادر کرده است و وزارت داد گستری را در مضیقه گذاشته است این پول را بدهید اگر بنا باشد این احکام دیوان عالی کشور را دولت اعتنا نکند ما دیگر از مردم نمیتوانیم توقع داشته باشیم حیف است آقایان وقت بفرمائید ما آمده ایم میگوئیم در یک کشوری هستیم که در آن کشور اصول دمکراسی صد در صد اجرا میشود اگر این جور است این بهترین نمونه اش است و برای یک قوه مستقل مملکت شما دولت این عمل را میکند و ای بحال عجزه و کسانی که قدرتی برای مطالبه حقوق خودشان ندارند من فکر میکنم حتی المقدور اگر بتوانیم اصول قانونی را بای نحو کان رعایت بکنم قسمت اعظم مشکلات مملکت حل شده است جناب آقای ممتاز اعلیحضرت همایونی در مباحثه مطبوعاتی خودشان راجع به داد گستری مطالبی

حاصل نمیشود؛ جهاتی دارد و اولین جهت آن اعمال قدرت وزراء است که هر يك با عده‌ای از این قبیل اشخاص سرو - سری دارند و مسلماً هم سرو سری دارند در دستگاه قضات خود آقای ممتاز از کسانی هستند که در این موارد یکی دو دفعه مورد تعرضاتی بودند و خودشان مزه این فشار را چشیده‌اند و فهمیده‌اند خوشبختانه ما با اهل درد صحبت میکنم آقای ممتاز است که باید با مقیاسی که در دست دارد با آن مقیاس قضاوت خودش را اندازه بگیرد و این رویدای که در دولت‌ها پیش آمده و میخوانند اعمال نفوذ در قضات بکنند این‌را قطع کند (احسن)

روزی که دولت میخواهد به وزارت داد گستری اعتبار بدهد می گویند برای ترفیعات بودجه نداریم اما برای استخدام چندین ماموز مل اعتبار دارد . عجب است !

اسباب تأسف است دولت با بستی عالیترین و زیادترین اعتبارات مالی را در اختیار دستگاه قضائی بگذارد امسال ۶ میلیون تومان برای توسعه تشکیلات قضائی در اختیار وزیر داد گستری گذاشتند

این ۶ میلیون تومان فقط خرج هاطاق و ۵۰ تفر قاضی را اگر بدهدو آنها را مشغول کند . آیا با این کیفیت در برنامه دولت که دولت برنامه است مامیتوانیم بگوئیم این اعتبار برای ایجاد قوه قضائیه که دولت دلش میخواهد فعالیت کند کافی است؟ ۶ میلیون حق يك گذاست ما با اداره تبلیغات اعتباراتی میدهیم که ساز و آواز و رقص و نمیدانم این چیزها را داشته باشد اما برای تأمین عدالت اجتماعی ما حاضر نیستیم اعتبار بدهیم، واقعاً اسباب تأسف است من نمیکویم آن کار لازم نیست ولی مقدم بر ساز و آواز و تفریح عدالت است .

تأمین قضائی لازم است . یکی از علل دیگر این سستی در دستگاه قضائی معذرت میخواهم چون من قاضی بودم البته میدانم آقایان ناراحت میشوند ولی باید گفت یکی از علل سستی در این دستگاه این است که وزیر داد گستری اهمیت مشاغلش را از بین برده چرا؟ راجع به وزیر نگفتم راجع به وزارت داد گستری است شأن جناب آقای ممتاز بالاتر از اینهاست که ما درباره حسنات ایشان توضیح بدهیم من

خودم را لایق اینکه شأن و مقام ایشان را توضیح بدهم نمیدانم برای اینکه در مکتب ایشان شاگرد بودم و از ایشان جدا کتر استفاده را در مطالب قضائی کرده‌ام روی سختم با ایشان نیست روی سختم با کسی است که متأسفانه در کابینه گذشته جناب آقای شریف امامی داشتیم و قبلاً هم داشتیم (نمایندگان : کی بود ؟) در مسافرت هستند من چون تصمیم گرفتم حتی - المقدور اسم نبرم از آقایان هم خواهش میکنم که مجلس را بی خود متشنج نکنیم بهتر است و اگر آقایان واقعاً در تشخیص مطالب اینقدر ضعیف باشید سکوت بفرمائید خیال میکنم بهتر است . نکه چنا عرض کردم اعتبارات داد گستری کافی نیست نمیدانم این عدد دقیق است یا خیر خیال میکنم ما ۱۲۰۰ و خرده‌ای قاضی داشته باشیم جناب آقای ممتاز این عدد است ؟ بهر حال البته در این کشور ۱۲۰۰ قاضی نمیتواند تمام دردها را دوا کند باید تشکیلات را توسعه داد و این توسعه هم فرع بر بودجه دولت است دولت که برنامه‌اش توسعه و کمک و قدرت قضائی است امیدوارم نسبت به بودجه وزارت داد گستری تجدید نظر کند یا اقل از آن تبصره هائی که میاورند که مازاد نفت را فلانجا صرف کند از مازادش به داد گستری هم بدهند .

آقایان حقیقت اینست که ما ما باید مقلد باشیم یا مجتهد اگر مجتهدیم که عقل سالم اجتهاد ما حکومت میکند باینکه قاضی را باید سیر کنیم و عدالت بخواهیم اگر مقلدیم در کشورهای خارجی بخصوص در انگلستان برای يك امین صلح کارت بلانش میدهند یعنی هر قدر اعتبار بخواهد میدهند چرا برای اینکه او بی نیاز باشد تا احتیاج به انحراف پیدا نکنند احتیاج او را مجبور به انحراف نکنند این البته تذکری بوده که بعرض رساندم باین موضوع بیشتر توجه بفرمائید که آقایان قضات میگویند ما ابزار کافی میخواهیم در اختیار ما بگذارید چنانچه عرض کردم دولت بجای انجام این تقاضا بعضی قوانین به مجلس می آورد که اصلاً دست و پای آنها را می بندد و به ما مورین راهنمائی اجازه میدهند که قاضی را در خیابان بگیرد و مجازات کند این ضابط داد گستری است ، قاضی مافوق اوست اما دولت در

فکر این موضوعات نیست.

باید باین نکته توجه کرد آقای نخست وزیر توجه بکنید آقای ممتاز دقت بفرمائید

ضابط داد گستری کسی را کتک میزند یا میکشد البته ضابطین داد گستری نه مأمور احضار داد گستری آنوقت میگویند در دادرسی ارتش محاکمه شود واقعاً اسباب تأسف است من که نتوانم مأموری داشته باشم که تحت امر من باشد چطور میتوانم اجرای عدالت کنم؟

بیائید این ماده را لغو کنید از دولت مخصوصاً میخواهم رفقای منم این تقاضا را دارند بیائید این ماده را لغو کنید (فرامرز) طرح بدهید (بنده با کمال افتخار حاضرم سابقاً مشاورانی داشتیم برای قضاوت که تحت تاثیر هیچ عاملی نمیرفت روسای شعب دیوانعالی کشور بودند طبعاً دیوانعالی کشور اگر يك شعبه اش هم تحت تاثیر برود ۱۲ شعبه را نمیشود تحت تاثیر قرارداد، دادستان کل بود. رئیس داد گاه انتظامی و رئیس داد گاه عالی تجدید نظر اینها شورائی داشتند عزل و نصب قضات، تنبیه و تشویق قضات را هم بآنها واگذار میکردند (افخمی) این قانون را آقای اخوی آوردند) این قانون که فعلاً ملغی است از زمان الغای این قانون داد گستری راهرج و مرج گرفته (يك نفر از نمایندگان - آقای گلشایان لغو کردند) جناب آقای ممتاز بفرمائید که قاضی را که نشسته است نمیخواهند بر دارند، حق دارید، چرا اگر شورایعالی بود احتیاجی باین کار نبود البته اگر دولت این لایحه را بدهد از جان و دل برای تقویت آن حاضریم و اگر نه طریخی تهیه خواهیم کرد و تقدیم میکنم جناب آقای ممتاز مطلبی است که باید بیشتر دقت کنید و آن اینست که برك اطلاعاتی که برای هر يك از قضات داد گستری در پرونده پرسند هست این برك اطلاعات هیچکدام روی حسن نیت تنظیم نشده خیلی بجاست جنابعالی که مرد ریاضت کشی هستید و اوقات عزیزتان را همیشه صرف خدمت کرده اید با چند نفر از معتمدین خودتان این پرونده قضات را مطالعه کنید، پرونده زیادی نیست در حدود ۱۲۰۰ پرونده است اینها را بگیرید

مطالعه کنید از بدو استخدام تا آخر بدون توجه باین برك اطلاعات آنوقت روشن خواهید شد که چه تعیناتی هست من نمیخواهم بگویم قاضی را نباید دستگاه سازمان امنیت در عزل و نصب دخالت بکند چون سازمان امنیت نسبت به امنیت مملکت مراقبت دارد ولی چنین مطلبی برای آنها پیش بینی نشده اما مشاوره مانعی ندارد ولی هیچوقت نباید وزیر داد گستری اجازه بدهد که سازمان امنیت بگوید فلان کس را بر دار و فلان کس را بگذار (مهندس کیا) اگر رادیوی سری اسم او را برد چطور) ممکن است اسم جنابعالی را هم برد (فرامرز) گناه او چیست؟ باید رادیو را تنبیه کرد) رادیو خارجی نباید در کار مداخله کند.

نایب رئیس - آقایان ناطقین فرمایشات خودشان را ادامه بدهند و کسی را مورد خطاب قرار ندهند. بین الانین صحبت نکنید.

افتخار هشتروزی - موضوع دیگر که موجبات نارضایتی مردم را فراهم کرده جلو گیری از خاصه خرجی است که مردم می بینند با فشار سنگینی مالیات مبالغ متنابهی از وصولی دولت صرف هزینه های تفتنی میشود البته چنین شخصی حاضر به پرداخت مالیات نخواهد بود، اجازه بفرمائید این قسمت را از روی یادداشت بخوانم، مردم میشوند که شرکت ملی نفت برای آشپز خانه ۲ میلیون صرف کرده جای تأسف است ما خانه نداریم آنها آشپز خانه میسازند (ریگی) - خلاف خدمتتان عرض کرده اند (یوسفی) - خلاف نیست) باید رسیدگی کرد، اگر خلاف است بفرمائید دقت بفرمائید شرکت چه احتیاجی به آشپز خانه دارد مگر کارمندان آن از مادر عقدی بدنی آمده اند و سایر کارمندان از مادر صیغه ای؟ چرا آنها باید آشپز خانه و مجلس برای رقص و هر چیز دیگر داشته باشند و این کارمندان بیچاره گرد و خاک بخورند؟ این عادلانه نیست باید رفع این تفاوت فاحش را کرد (صحیح است) ملاحظه بفرمائید مردم میشوند که شرکت نفت این ساختمان چندین طبقه ای را که ساخته جز سه طبقه اش بقیه خالی است در صورتیکه این احتیاجاتش فقط سه طبقه است واقعاً مسخره است؟ (د کتر متین) - هنوز این ساختمان تمام نشده که سه

(د کتر متین - شما میگوئید هر کس از شرکت نفت هم حمایت کند باید مجازات شود شما حق ندارید اینرا بگوئید اگر بلد نیستید حرف بزنید - حرف نزنید)

بنده جسارتی خدمت دوست عزیزم نکردم بهر حال من هیچوقت آقای د کتر متین جسارتی نمیکنم. میگویند شرکت بیمه ساختمانی بعنوان هتل توریست در اصفهان کرده، البته آنچه گفته میشود این است که شرکت اینمحل را که وقف بوده ۹۹ ساله اجاره کرده و روبرو یا پهلویش مسجد بوده (برومند - مسجد چهارباغ) چون هتل توریست میخواستند اند درست کنند، آنجا یک تعهدی هم سپرده است که اصلاً آنجا ساز و آواز و این چیزها نباید باشد (برومند - چنین تعهدی هم سپرده) و روضه بخوانند این ساختمان شده پارکینگ هم ندارد من نمیدانم حالا این هتل اپرا خواهد شد یا چه وضعی پیدا خواهد کرد اما واقعاً باید از شرکت پرسید که دیگر محلی نبود؟

حالا علاوه بر اینکه این کار صحیح نبوده حالا که شده دیگر محلی نبود که شمارفتید محل وقف پیدا کردید؟ باین کیفیت این قابل رسید کسی است، آنچه اطلاع دارم همین شرکت چندین میلیون تومان صرف خرید زمین کرده است که خود داستانی دارد البته عذر این است که برای کارمندان این زمینها را خرید کرده اند صرف نظر از این که راجع بقیمتش چه اوضاعی است و قابل مطالعه، متأسفانه برای کارمندان هم این ساختمانها ساخته نشده و تحویل نگردیده است، با نهایت انفعال باید اسم ببریم این را می گویند انشاء اله حقیقت ندارد، بخدا منم باور نمیکنم. میگویند آقای مشرف نفیسی دویست هزار تومان در سال پاداش میگیرد آیا حقیقت دارد یا نه؟ (د کتر متین - دروغ است - او مجانی کار میکند) بنده جسارت نکردم (زننگ رئیس) بنده متأسفم که همکار عزیزم تحت تأثیر احساسات نمیخواهند گوش کنند. (ریگی - شما بتمام همکاران توهین میکنید)

نایب رئیس - آقایان بین الاثنین صحبت نکنید، قطع کلام ناطق صحیح نیست.

افتخار هشترودی - بهر حال من کاری ندارم که

طبقه اش مسکون باشد) آنوقت میباید ۱۵ طبقه درست بکند واقعاً مسخره است نباید بحساب اینجا رسیدگی کرد؟ برسید، روشن کنید میگویند ۱۰ میلیون تومان هزینه پلاژ شده در کشوری که تمام وسایل رفاه و آسایش فراهم باشد این کارمانعی ندارد ولی در کشوری که اجتماع و فعاله در نهایت فقر زندگی میکنند در عین حال با کمال رضا مالیات میدهد نباید پلاژی برای تفنن درست کرد ما اینقدر کار داریم که باین کارها نمیرسیم واقعاً مثل اینکه همه کارها خاتمه یافته فقط پلاژ مانده است اساساً این شرکت که باید در محل کار خودش باشد در تهران چه کار میکند؟ این باید برود در اهواز در آبادان در پایا لیشگاهها کار کند و نسبت به تولید و تصفیه نفت فعالیت کند اینجا چکار دارد؟ جز اینکه خرج بیجائی اینجا بکند کار دیگری نمیکنند و چیز دیگری نمیتوان تصور کرد چرا این خرجها را به ملت تحمیل مینمائید مگر این پولها از هوا آمده که اینطور خرج میشود؟ شنیدم برای ساختمان شرکت نفت دستور دادند مبلغ ارباب بیاید مگر مملکت مامل هم نمیتواند بسازد؛ هنر فرش نداریم؛ مگر وسایل دیگر نداریم، همش از خارج، همش از خارج دولت باید رسیدگی کنند اگر اینها دروغ است ما هم باید دنیا امتنان بیائیم و بگوئیم این گفتهها دروغ بوده اگر صحیح است باید مجازات بشوند و حتی اگر به همکار عزیزم جسارت نباشد آنهایی هم که پشتیبانی میکنند باید آنها هم مجازات بشوند میگویند هیئت مدیره شرکت ماهی ۲۵۰۰۰ تومان حقوق و پاداش میگیرند آقای نخست وزیر رسیدگی بفرمائید و روشن کنید تحقیق بفرمائید بهای نفت که جاست، چقدر است موجودی دار دنیا ندارید این موضوع اگر روشن شد من قول میدهم که از سایر مطالب از تمام اینها صرف نظر و اغماض کنم این یادداشت را یکی از همکاران عزیزم فرستاده میخوانم:

جناب آقای هشترودی (این جناب زیاد است) خاطر شریف مستحضر است که در بعضی نقاط مانند مهاباد و شهرستانهای دیگر شرکت ملی نفت خود در توزیع نفت و بنزین اقدام نمیکند بلکه بوسیله عامل فروش انجام می شود.

(بعضی از نمایندگان - خیلی جاها اینطور است)

ایشان گوش دادند یا ندادند من تکلیف خودم را انجام می-
دهم بهر حال اگر این قضیه حقیقت دارد قابل تاسف است .
اگر حقیقت ندارد زهی اسباب تأثر بنده . که چنین جسارتی
و ساختن شده من که باور نمیکنم . اگر آقای نخست وزیر
و وزیر دارائی تحقیق بکنند و حقیقت را روشن بفرمایند
و بمجلس گزارش بفرمایند برای همه ما اسباب خوشوقتی
است . میگویند هیئت مدیره هم هر کدام در سال ۱۲ هزار تومان
پاداش میگیرند که آنها قابل توجه است . همچنین گفته
میشود چندین نفر فرانسوی با ماهی هشت هزار لیره استخدام
کرده اند . برای نظارت ساختمان . (همهمه نمایندگان)
(چند نفر از نمایندگان - هشت هزار لیره نمیشود) بیخشد
هشت هزار دلار (دکتر متین - آقا دروغ است) آقای وکیل
مشاور بانک سکوت بفرمائید . (دکتر متین - بنده می-
گویم بجهت مناسبت تحقیق نکرده این حرفها را میزنید .)
اساساً میخوام بیسرم چطور شد که بانکها اعتبارات
موجودی خودشان را از بانک بیمه بیرون آورده اند؟ بعلمت اینکه
سود سال گذشته صدی پنج و پنج کمتر از سال ۳۸ بوده می-
خواهم بیسرم غرض از تشکیلاتی که برای شرکت بیمه
دادید این بوده؟ یا بیمه کارمندان دولت و بیمه مردم آخر
من نمیفهمم ما چرا از حدود وظایفمان منحرف بشویم چرا
دولت نباید اینها را کنترل بکند و جلوگیری از اینکارها
بکند .

(دکتر متین - جناب آقای رئیس من طبق ماده ۸۲
اخطار نظامنامه ای دارم) اگر این شرکت عوائذی دارد
سالی ۲۰ میلیون ریال اضافه از آن مبلغی که دارائی بابت
بیمه کارمندان تقبل کرده کسر دارد و بحساب دارائی
میگذارد و بحساب ضرر میگذارند بهر حال شنیدم شرکت
تصمیم داشته شعب بهداری و درمانگاه و بعضی تشکیلات
خودش را در یکجا جمع بکند ، یک ساختمانهایی داشته در
اجارهای با ماهی ۱۶۰۰ تومان وصل بشرکت بیمه فعلی که اول
۱۴۰۰ تومان بوده البته به این هدف که اینها را متمرکز
کنند در یک جای بزرگتری ، این هدف البته قابل تقدیر
است و رفت در شاهرضا یک محل اجاره کرد به ماهی ۱۳ هزار
تومان و فقط بهداری را برد آنجا چند تا از این خانهها که در
اجاره شرکت است و خالی است چون مال سناتور ها

است دو سه نفر از سناتور ها مالک آنجا هستند .
کرایه آنها مرتب پرداخت میشود و خالی است بهر حال
اینها مطالبی است که قابل دقت است . (دکتر دادفر - این
ها جرم است مشمول قانون منع مداخله است اسامیشان
را بفرمائید بنده اعلام جرم میکنم) میگویند راه آهن
اغلب لوازم بد کسی را که برای لوگو مویتوهای قدیم خریداری
کرده از بین برده و از لکوموتوهای جدید مقداری بلا
استفاده در زیر درخت ها مانده است .

در سابق صحبت این بود که لکوموتوهای قدیم
را از کار بیرون بیاوریم و دبیرهای جدید را بجای آنها
بگذاریم چرا این لکوموتوها که سه سالهای زیاد میواند
کار کنند باز انداخته اند ؛ لابد حالا کارخانه ذوب آهن
میخواهیم دائر کنیم آنها مصرف پیدا میکنند اینها واقعا
اسباب فائز است البته بنده دانه دانه حاضرم دلالتش را
عرض کنم . (نخست وزیر - شما قاضی هستید باید با دقت صحبت
کنید) بنده عرض کردم میگویند و بعد دلالتش را هم عرض
میکنم . یکی دیگر از علل نارضایتی مردم عدم هماهنگی
دو اثر دولتی است و این وضع بغرنجی پیدا کرده است آقایان
میدانند که کار راه سازی یک قسمت بسازمان برنامه
مربوط است و یک قسمت به وزارت راه کسیکه
بوزارت راه مراجعه کند حواله بسازمان برنامه میشود و
بالعکس شاید از نظر مقررات و نظر اصول و وظایف دو اداره
قابل توجه باشد ولی یک مثال دارم راجع بداخل یک اداره
که یک شخصی رفته بود مالیاتی بدهد بیکی از ادارات وصولی
و این آقای رئیس شعبه دستور میدهد که بگوئید پرونده را
بیاورند که مالیات را وصول کنیم این میزود بعضو شعبه
مراجعه میکند جواب میدهد که با دستور شفاهی نمیشود رئیس
باید با تلفن یا کتبی این را بخواهد تا ما بفرستیم بیاورند
بر رئیس میگویند و رئیس هم می گوید من خسته شدم برو فردا
بیا این آقا میگوید من آمده ام بشما پولی بدم اینجوری
میکنید اگر بخواهم حقی بگیرم از شما ، چه میکنید ؛ این
در نهاد رئیس اثر میکنند و نتیجه این میشود که تلفن میکند
که آقای کارمند پرونده را بیاورد .

را بگویند باید باین مطالب توجه نرد چند روز قبل از طرف اتحادیه داروسازان و دارو فروشان بنده مراجعه کردند و گفتند که متجاوز از ۵۸۰۰۰ قلم دارو که هم‌اکنون اسپسیالیته است باین مملکت وارد می‌شود که از این مقدار آنچه در دستر است و حتی وزارت بهداشتی، نمیدانم جناب آقای دکتر آشتیانی تشریف دارند تصدیق میکنند فقط ۲۰۰ تایش مورد حاجت است.

البته این اسپسیالیته‌ها با اسامی مختلف ولی با همان ترکیبات آنها وارد می‌شود چون سود بازرگانی هم ندارد عوائدی که در آن منظور می‌شود سودی که از طرف عمده فروش منظور می‌شود خیلی کلان و طاقت فرسا است بهتر است جناب آقای وزیر بهداشتی حداقل نرخ این قبیل داروها را از محل صدور کارخانه استعمال بکنند تا از تجاوز این کمیانیها و عمده فروشانی که اغلب فاکتورهای آنها مصنوعی است جلوگیری بکنند.

یک مثالی از این داروها راجع بویتامین عرض کنم که ۱۳ قلم آنها بنام ردو کسون سه پیون لدرسون، ویتا ث کوربول، ث ویتان - ث ویت - ویتا ث فلان و فلان همه اینها بویتامین (ث) است و یک اثر را دارد و هر کدام یک قیمتی دارد در صورتیکه اثرش یکی است بهتر است که جلوا این واردات مختلف را بگیرند البته تحمیلاتی هم بمردم نخواهد شد این را داروسازان ادعا می‌کردند که از هر اسپسیالیته که باین مملکت وارد می‌شود ۱۰۰ تومان برای تامین کنترل ترکیبات دارو پول گرفته می‌شود، این‌ها در وزارت بهداشتی جمع شده البته اگر این‌جور باشد بهتر است وزارت بهداشتی این دستگاه را راه بیندازد و جلوی تعدیات را بگیرد. بهر حال خوب است دولت در این مورد توجهی بکند و با اینهمه داروسازانی که فارغ التحصیل بیرون میدهند حتی المقدور وسائل صنعتی کارخانه‌های لازم را با کمک تجار دارو بکنند و داروهارا در این مملکت تهیه بکنند که یار سنگین ملت تا حدی تخفیف پیدا کند دولت با مقدمه‌ای که در لایحه توضیح داده و حتی در برنامه نیز متذکر گردیده بودجه برنامه‌های آورده ولی اصل آزادی واردات قسمت اعظم مانع انجام این برنامه خواهد شد امیدواری است که دولت بتواند این دو عمل معارض را با هم جمع بکند البته

و این آقای دارمند که میخواهد بر ونده را بیاورد معلوم می‌شود که این بر ونده مدت‌هاست روی میز رئیس است این عدم هم آهنگی در ادارات همینطور شرکت تلفن. کسی میخواهد با پول خودش آبونه شود در شرکت تلفن و تلفن بکشد در خانه‌اش، البته نوبت راهم رعایت میکند و پولش را هم پرداخت می‌کند و تقاضای تلفن می‌کند می‌رود بوزارت پست و تلگراف می‌گوید بشرکت تلفن دستگاه مستقلی است و هیئات مدیر دارد با او مراجعه کنید بشرکت تلفن مراجعه می‌کند می‌گوید بوزارت پست و تلگراف مراجعه کنید به وزارت پست و تلگراف می‌آید وزیر را می‌خواهد ببیند می‌گوید که بشرکت تلفن دستگاه مستقلی است با انجام مراجعه کنید خوب عدم هماهنگی اینها است همین‌ها است که مردم را ناراحت می‌کند. جناب آقای نخست وزیر شما و قائم مقامتان و اکثریت اعضاء دولت اهل منطق هستید نباید متوقع باشید که حقایق تلخی را که وجبات انزجار مردم را فراهم کرده ناگفته گذاشته و با تملق و چاپلوسی و باری بهر جهت مورد تأیید قرار گیرد شأن شما اجل از اینها خواهد بود زیرا بقره عقیده من دشمن شما کسی است که با تملق و تزویر و ریا همه اعمال شما را تقدیر کند و نواقص شما را ندیده انگارد مانند بندگان قسم خورده ایم وظایف خود را انجام دهیم اگر انجام دادیم چه بهتر و اگر هم ندادیم هر کسی تکلیفی دارد عقیده من این است که خادم و دوست خوب کسی است که اگر خلاف مصلحت مشاهده کرد بدوشش و مورد علافه‌اش تذکر بدهد.

البته آذهارا بصورت شکایت عرض نمی‌کنم بصورت تذکر عرض می‌کنم یکی از آشنایان من شکایتی داشت که بایستی بوسیله سازمان امنیت حل بشود افتخار آشنائی با تیمسار پارکروان ندارم از قراری که شنیدم ایشان مرد با شرف و بالارزشی است ولی متأسفانه از وقتی این مراجعه بمن شده چندین دفعه من بسازمان امنیت چه از منزل چه از مجلس تلفن کردم که وقتی از ایشان بگیرم و راجع باین موضوع با ایشان مذاکره کنم یا نهایت تأسف دستم بدامان ایشان نرسید، تصدیق میفرمائید اگر نماینده مجلس دستش بدامان این قبیل آقایان نرسد که در مردم را بگوید این مرده پاره‌پاره این مردمی که قدرتی ندارد چطور می‌تواند بر وندم مطالبشان

جناب آقای مهندس شریف امامی به توفقه‌های پی در پی و رکود بازار توجه دارند و قدر مسلم کارهایی انجام خواهند داد که رفع این گرفتاری‌های مالی بشود یکی از تجار بمن می‌گفت که در مورد سودبازر گاتی مأمورین گمرک سوء استفاده میکنند من چنین حرفی را نمیزنم این حرف کس دیگری است.

امیدوارم اینجور نباشد البته مادر موقع خود این قسمت‌ها را تعقیب خواهیم کرد يك مطلبی که یادداشت کرده بودم و میخواستم درباره اش صحبت کنم خوشبختانه دیروز در روزنامه اطلاعات خواندم که تاحدی رفع اشکال شده و آن موضوع اختلاف در بندرداری است که بین ایران و عراق پیش آمده بود و بایستی بجناب آقای مهندس شریف امامی تبریک گفت که این مشکل را عجاله حل کرده‌اند امیدوارم در اساس مطلب هم رفع اشکال بشود و چون من نگران بودم.

چون در بودجه قسمت اعظم اعتباراتی که برای پیشرفت برنامه منظور گردیده از عوائد نفت بوده از این جهت نگران بودم که مبادا این پیش آمد نکئی در عوائد نفت ایجاد بکند که موجبات توقف برنامه بشود ولی خوشبختانه این مشکل رفع شده و این مژده برای ما ارزش دارد اما البته این انصاف نیست که کار گرهائی را در ایام شب عید شرکت ملی نفت مرخص بکند و همینطور شنیدیم که توربینهای پالایشگاه را میکنند و بجاهای دیگر میخواهند ببرند.

اگر حقیقت داشته باشد قطعاً نظر بتأسیس پالایشگاه دیگری است باید توجه کرد که این کار نشود چون این پالایشگاه يك یادگار تاریخی است. (نخست وزیر - چرا فقط شما اینها را میشنوید؟)

البته بجناب عالی نمایند بگویند. بهر حال حالا میپردازم به موضوع بودجه مهمترین مسئله‌ای که برای ما حائز اهمیت است مسئله مالیات بر درآمد است که آقایان همکاران عزیزم هر کدام تذکراتی در این مورد داده‌اند البته این قوانین بشکلی که ما داریم از نظر مالیات بر درآمد فکر میکنم برای هر شخصی بهر کیفیتی که باشد درک آن

مشکل است و بعلاوه بطوریکه قبلاً گفته شد مابنه التفاوت مالیات مستقیم و غیرمستقیم و تناسب آنها درست نیست باید ترتیبی اتخاذ کرد و قوانینی وضع کرد که مالیات‌های مستقیم بدوش مردم طبقه پائین تحمیل نشود. جای ندارد بیش از این در اطراف این موضوع صحبت کنم چون دوستان و رفقا هر کدام در اطراف آن صحبت کرده‌اند.

البته در وضع قوانین اشکالاتی هست در قوانین مالیات بر درآمد هم هست حتی المقدور باید قوانین مالیاتی برای اشخاص بخصوصی وضع نشود عمومیت داشته باشد. موضوعی که خیلی قابل توجه است آقای وزیر دارائی توجه فرمایند موضوع آقایان پزشکان ایران است خود آقایان میدانند که این پزشکان چقدر از مردم بابت ویزیت و بابت عمل جراحی و حق العلاج پول میگیرند متأسفانه در آمد آنها با مالیات پرداختی متناسب نیست امیدوارم در وضع قانون مالیات بر درآمد باین موضوع توجه بشود ولی مطلبی که از نظر من ایراد قانونی است موضوع خود وصول درآمد دولت از مالیات است و آن اینست که قانون مالیات بر درآمدی بمجلس نیامد و راست است که دولت در آمد خودش را تعیین کرده ولی مطابق اصلی از قانون اساسی هر ساله دولت مکلف است میزان در آمد و و میزان مالیات خودش را از مجلس اجازه بگیرد و اگر اجازه بفرمائید بنده عیناً آن اصل را میخوانم (يك نفر از نمایندگان - قانون مالیات بر درآمد قبلاً تصویب شده) البته قانون مالیات بر درآمد هست قانون سر جای خودش درست. قانون اساسی میگوید دولت باید همه ساله میزان مالیات و در آمد قطعی دولت را تعیین بکند، بودجه مالیات نیست، این بودجه است، بودجه در آمد و هزینه است (بعضی از نمایندگان: همین قانون است) اگر اینجور است من پس میگیرم.

در هر حال موضوعی که در بودجه قابل اهمیت است این است که در هر قسمت بودجه سازمانهای دولتی مختلفی و برای آنها هزینه‌هایی پیش بینی شده است اضافه از سازمانهای وزارتخانه‌ها البته اگر بشود دولت فکرتی بکند که تمام این سازمانها را جمع بکند و هر کدام را بوزارتخانه مربوطه واگذار بکند تصور میکنم حداقل از نظر هزینه پرسنلی

ماست و وقتی هم که ما کسی را انتخاب میکنیم و میفرض ستیم باز شما دو روبرو بر آن وکیل را میگیرید و مجال نمیدهدید بدرد دل ما برسید این حرف واقعا تا حدی قابل توجه بود که این گوشه و کنار افتاده‌ها در هر نقطه‌ای در دلدلهائی دارند و در دلدلهای اجتماعی دارند ما باید با آنها برسیم و اینها را به عرض مقامات برسانیم و از دولت بخواهیم و دولت هم انشاءاله آنها را انجام خواهد داد و مضایفه‌ای ندارد این را من باب اینکه فاصله‌ای بین عرض ارباب بنده باشد عرض کردم جناب آقای وزیر دارائی در بودجه سال گذشته ۴۰۷۰۴۳۸۶۶ ریال بابت فوق العاده و پاداش و اضافه کار و هزینه سفر و فوق العاده مأموریت منظور کرده‌اند. بنده این را از روی آن بودجه سال گذشته، نه بودجه تصویب شده پیشنهادی است فوق العاده و پاداش و اضافه کار و هزینه سفر ۴ میلیارد صورت دارم

وزیر دارائی - ۴ میلیارد؟

افتخار هشترودی - این جا صورت داریم اصل را میدهم حضورتان

وزیر دارائی - اشتباه میکنید

افتخار هشترودی - البته این واقعا قابل قبول نیست

نخست وزیر - بودجه امسال بر اساس بودجه ۳۹ است اگر باشد باید امسال هم همین جور باشد

افتخار هشترودی - این صورت ریزی است که به

عرض میرسانم فوق العاده مدد معاش ۵۸۸ میلیون تومان

فوق العاده بدی آب و هوا و خارج از مرکز، البته یکی از

این فوق العاده‌های بدی آب و هوا و خارج از مرکز را جمع به یکی

از سازمانها هم‌اکنون یکجا پیش بینی کرده که از این کسر

نشده ۱۵۴۱۰۸۳۴۲ ریال سایر فوق العاده ۱۲۵۰۶۹۸۱

ریال من خیال میکنم این خیلی زیاد است چون با جمعش

جور نمی آید پاداش ۱۷۰۳۸۱۴۳۳ در ضمن این پاداشهای

فاجا هم هست، اضافه کار ۴۹۶۸۲۳۳۳ ریال هزینه سفر

۹۸۰۳۳۸۹ فوق العاده کارمندان ۱۶۶۱۳۳۹۳۶ ریال فوق العاده

مأموریت دویست هزار ریال البته بنده این را از گزارش

کمسیون سال ۳۹ استخراج کردم ولی بودجه مصوب و

تصویب شده‌اش را ندیده‌ام که تطبیق کنم واقعا به بینم این

این مبلغ قابل صرفه جوئی باشد و مبالغی از این جهت صرفه جوئی بشود. این سازمانها راست است که درآمدهائی دارند ولی درآمدهای آنها با هزینه‌هایی که برای آنها صرف شده متناسب نیست امیدوارم که همه افراد این مملکت در کمال رفاه باشند و مالیات سنگین بدولت بدهند تا دولت هم بتواند حوائج عمومی را انجام بدهد ولی باید سعی کرد که بار اشخاص متمکن اینقدر بگردن و دوش طبقه بی امکان تحمیل نشود آقایان خسته هستید میدانم ناراحت هستید خودم تصدیق میکنم مزاحم شدم و در اثر همین خستگی عزیزترین همکار من جناب آقای دکتر متین که تشریف ندارند ناراحت شدند و من تصور میکنم که ایشان نیز باید بدانند که من نسبت بایشان ارادت دارم و از همکاران من بوده‌اند همیشه دوست بوده‌ایم و نظر خاصی بایشان ندارم البته ایشان تحت تأثیر احساسات و تحت تأثیر مذاکرات حاد من ناراحت شدند در مجلس اگر مطالبی گفته میشود ما نباید خودمان را آنقدر بیازیم و اختیارمان از دست برود که دوست خودمان را از دست بدهیم من به نوبه خود متأسفم و امیدوارم که ایشان این موضوع را بیشتر از این دنبال نباشند و خودشان را ناراحت نکنند يك قضیه‌ای خدمتان عرض کنم این دیگر نه مالیات است و نه ایراد بدولت است فقط يك تذکری است در موقعی که ما فعالیت انتخاباتی داشتیم و میتینگ میدادیم جناب آقای مهندس اردبیلی هم اگر تشریف داشته باشند آنجا بودند يك دهاتی آمده بود در شهر و در ضمن کسانی که میتینگ میدادند تقاضای صحبت کرد و گفت آقایان شهری ها معاصی دوجور است کبیره و صغیره البته معاصی کبیره قابل غفران نیست

(فرامرزی - چطور قابل غفران نیست؟) مگر در درگاه

الهی که در آنجا قابل غفران است (فرامرزی - همه معاصی

در درگاه الهی قابل غفران است) این گفته آن دهاتی است

البته این نمک صحبت بود که جناب آقای استاد فرامرزی

هم اصلاح فرمودند، میگفت شما شهریه‌ها يك کناهان

کبیره‌ای میکنید که قابل توجه است، برق

برای شما سینما برای شما اسفالت برای شماست همه

وسایل برای شما، ولی انتخابات که می‌آید انتخاب وکیل یا

از قام این جور است یانه؛

وزیر دارائی - اینطور نیست آن صورت را هم

ملاحظه بفرمائید

افتخار هشرودی - من ندارم، گزارش ریز بودجه

فعلی راهنوز خود نمایندگان ندیده اند جز اعضای کمیسیون بودجه چه کسی این صورت ریز را دیده؛ بنده هم که جزء اعضای کمیسیون بودجه نبوده‌ام. در اینجا در اعتبارات نخست وزیری يك رقم اعتبار دولت می بینم به مبلغ یکصد میلیون ریال يك رقم هم بنام اعتبار سربا ۷۹ میلیون ریال يك رقم دیگری بنام سازمان امنیت می بینم به مبلغ یکصد میلیون ریال به بخشید سازمان امنیت و اطلاعات کشور به مبلغ ۲۰۳۵۸۴۰۰۰

(فلسفی - اعتبارات پیش بینی نشده را هم بفرمائید) ولی آنچه من در گزارش کمیسیون بودجه گشتم جز هزینه نخست وزیری از هزینه های دیگر صورت معینی ندیدم البته اعتبارات شورای عالی اقتصاد و سازمان انتشارات و تبلیغات و سازمان خدمات کشوری که جزء نخست وزیری است علاوه بر اینهاست اگر چه نخست وزیر اصولا باید از وجود کارمندان دولت استفاده کند و احتیاجی به اعتبار مخصوص ندارد ولی معدنك چون در آن موقع محل خرج وجود داشته گذاشته اند ولی باید روشن شود که در اعتبارات دولت موضوع ده میلیون تومان مخارج سربا برای چه مصرف است که نمایندگان نباید بدانند؟ فرض این باشد که این اعتبار هم از لحاظ حوائج عمومی برای دولت لازم باشد در صورتیکه این پذیرائی های رسمی دولت باید بوسیله وزارت امور خارجه یا شهرداری انجام شود ولی باید فهمید اعتبار سربا دولت موضوع چیست البته شاید مقتضی نباشد که دولت بصورت علنی در مجلس بگوید من هم عرضی ندارم ممکن است این را در يك جلسه خصوصی توضیحاتی بدهند (اسدالله موسوی - در جلسه خصوصی هم نمیشود مگر در جلسه سربا) و اگر در جلسه خصوصی نمیشود لااقل در جلسه سربا توضیح بدهند و اگر هم نمیشود بنده عرضی ندارم بنده در این امور که تذکر میدهم نظر مخالفتی ندارم و میخواهم اطلاعات خودم زیاد تر شود من نماینده مردم هستم و میخواهم اینها را بدانم اینجا قسم خورده‌ام باید تحقیق و

تفحص کنم و نسبت به تصویب آن رای بدهم باید همه بدانیم البته ایراداتی که بنده دارم اینجا تذکر می شوم بودجه ای که تهیه شده خیلی با عجله نوشته شده و در جزئیات آن بحث نشد و حتی خود دولت نیز بعد از بند (د) برنامه تثبیت اقتصادی این جمله را نیاورد میکند معلوم است بودجه ای که با عجله تنظیم شود چه سر نوشتی خواهد داشت ولی چون جناب آقای مهندس شریف امامی واقعا وارد و علاقمند بامور هستند امیدوارم این عجله آثار بدی از خود در مملکت نگذارد بطور کلی انتظار میرفت مثل سال گذشته دولت با این لایحه لایحه تفریح بودجه سال ۳۹ را نیز مجلس میداد تا با در نظر گرفتن مندرجات آن و تعیین اینکه از اقلام پیش بینی شده چه مقدار ممکن الوصول بود و مطابق قواعد عمومی و بماخذ آن وصولی های دولت و میزان در آمد آن معلوم باشد والا بدون آن نمیتوانیم ما نظر بدعیم ، از این قسمت هم صرف نظر میکنم طبق اصل ۱۰۲ متمم قانون اساسی بایستی این بودجه از نظر دیوان محاسبات هم میگذشت ولی متاسفانه کار بجائی رسیده که اعضای وزارت دارائی وقتی میخواهند آنها را کاندید دیوان محاسبات کنند قبول نمی کنند برای اینکه آن قدرت لازم دیوان محاسبات از سلب شده و بهتر است که جناب آقای وزیر دارائی که شخص کاملا امینی است اقلا دیوان محاسبات را تقویت کند تا نظارت کافی در هزینه ها و در آمد های دولت داشته باشد برای سال آینده اقلا بودجه ای که می آورند دیوان محاسبات هم نظری روی آن داده باشد یکی دیگر از ایرادات اصولی باین لایحه این است که مطابق ماده ۹۹ آئین نامه داخلی مجلس اصولا باید دولت بودجه را بطور کلی بامواد مربوطه بیاورد تا در اطراف هر يك از آن مواد بحث شود متاسفانه چند دوره است معمول شده که مواد بودجه حذف شده و با يك ماده واحده چند تبصره می آورند این خلاف آئین نامه است خلاف آئین نامه مجلس است برای اینکه وقتی این تبصره ها با ماده واحده ارتباط نداشت دو شوری خواهد بود و نباید آقایان نمایندگان اینجا برای این که تسهیلاتی نشود پیشنهاد بدهند که آن هم يك شوری بشود و این خود برای این است که دولت بجای اینکه موادی بیاورد که در اطراف آن بشود جر و بحث کرد تشویق میشود که تبصره بیاورد

این اظهار را کرده که ممکن است رسیدگی شود چاپخانه دولتی که از مجلس بدولت واگذار شده در عرض ششماه سال قبل ۱۷ میلیون ریال درآمد پیدا کرد و همین مبلغ ۱۷ میلیون ریال به حساب درآمد یکساله برآورد شده در صورتیکه این درآمد ۶ ماهه چاپخانه است و اگر درآمد یکساله به این مأخذ گرفته شود باید ۳۴ میلیون درآمد برای آن منظور شود فکر میکنم یا اشتباه است و یا اگر اشتباه نیست خجاستی دارد حالا مال مجلس نیست مربوط به خزانه دولت است.

چنانچه عرض کردم من یقین دارم که همکاران عزیزم قسمت اعظمشان از ارقام ریز بودجه‌های تفصیلی اطلاع ندارند و این جای تأسف است که من و رفقای من باید به چیزی رأی بدهیم که جزئیات آنرا نمیدانیم آقای وزیر دارائی ممکن است به بنده بفرمایند که شما بروید در کمیسیون اینها را مطالعه کنید کمیسیونی که خودش در عرض یکسال نمیتواند تمام اینها را مطالعه کند حسن اقتضای هشتروزی در عرض ۲ روز چطور میتواند اینها را ببیند اگر یکماه هم وقت بدهند باز اعضای کمیسیون همه‌اش را نمیتوانند ببینند تا چه رسد به بنده.

البته این اصولاً بهتر است چنانچه یکی از رفقای من تذکر دادند جناب آقای نخست‌وزیر که واقعاً شخص منصفی است برای اینکه مسئولیتهای وجدانی برای آقایان نمایندگان هم پیش نیاید اصولاً بهتر است برای بودجه سال آینده از حالا به فکر باشند و این ایرادات قانونی را رفع کنند که برای سال آینده انشاءالله چنین محظوراتی نداشته باشیم.

البته اینکه میفرمائید اجازه داده شود که کمیسیون بودجه رسیدگی کند راست است که کمیسیون بودجه طرف اعتماد همه است ولی ما وکیل هستیم و کیل اختیارش را در امور نظری بوکیل دیگر نمیتواند بدهد در امور اصلی میتواند بدهد ولی در امور نظری نمیتواند. ممکن است يك مطلبی راینده از لحاظ نظری بپذیریم ولی وکیل دیگر نمی‌پذیرد بنابراین اصولاً نمی‌توان این اختیار را به کمیسیون بودجه داد دولت در بتدالف برنامه اقتصادی در نظر گرفته که ۲ هزار میلیون از بدهی دولت بپانک ملی

بهر حال آقایان هر جور عمل کنید خودتان میدانید ولی تبصره های ۵ و ۹ و ۱۱ و ۱۷ و ۱۹ و ۲۰ و ۲۱ و ۲۲ و ۲۳ با بودجه ارتباطی ندارد تبصره ۴۵ گزارش کمیسیون بودجه مخصوصاً ارتباطی با بودجه ندارد ولی متأسفانه معمول شده مطلب دیگر اینکه مطابق اصل ۹۶ متمم قانون اساسی میزان مالیات را مجلس همه ساله با کثرت تصویب و معین خواهد کرد اینکه در قانون اساسی این اصل پیش بینی شده برای این است که قانون مالیات سال گذشته امسال بدرستی خورد چرا؟ ممکن است سطح زندگی پائین بیاید و مالیات کمتری پیش بینی شود باین علت است که قانون اساسی پیش بینی کرده که باید میزان مالیات راهمه ساله مجلس تصویب کند بنابراین اگر دولت مطابق این بودجه بخواهد میزان مالیات را معین کند و وصول نماید بنظر بنده با اصل قانون اساسی تطبیق نمیکند يك نکته‌ای را باید بعرض جناب آقای نخست وزیر برسانم و فکر میکنم قانونی داشته باشد و اگر داشته باشد حرفی ندارم من گشتم پیدا نکردم و آن اینست که در تبصره ۱۰ لایحه بودجه اشاره شده که در قبال اراضی که برای فرودگاه اشغال شده دولت اجازه خواسته بهای آن اراضی را به اقساط پنج ساله بدهد من نمیدانم مجوزی برای تصرف این املاک قبل از مراجعه به مجلس بوده است یا نه؟

(فلسفی - بله قانون تصرف اراضی راه آهن و فرودگاه) اگر هست که هیچ ولی متأسفانه من گشتم و پیدا نکردم خواستم سؤال کنم والا نظری ندارم. البته دولت سعی میکند در آمد را با امور تولیدی مصرف کرده و حتی المقدور از هزینه‌هایی که تولید ندارد و حتی موجب تورم میشود جلو گیری کند.

از طرف دیگر در تبصره ۲۶ اجازه میخواهد برای تکمیل ساختمانهای نیمه تمام اقدام نمایند این شاید برای این عنوان شده باشد که مبدا ساختمانهای موجود باشد که زو بانهدام باشد و دولت ناچار باشد برای حفظ آنها اقدام کند اگر این باشد قابل توجه و تقدیر است و اگر غیر از این باشد و نظر به ساختمانهای دیگری باشد اصولاً صلاح نیست.

موضوع دیگر بنده شنیدم یکی از مأمورین رسمی

تحت نظر يك رئيس اداره شود هر دو يك جا باشند، هر دورا یکی بکنند بهتر است و خرج آنها يك جا نوشته شود
نخست وزير - هر دو را جمع کنی می شود یکی
وزیر دارائی - بودجه برنامه ای است

افتخار هشترودی - در رقم درآمد عنوان در آمد متفرقه دولت ۴۵۰ میلیون ریال پیش بینی شده است. البته من نمی دانم که این در آمد از کجاست تا نسبت بخرج آن بتوانم تطبیق کنم و امیدوار باشم که دولت این در آمد را پیدا خواهد کرد اگر صورت ریزی داشت که استفاده کنم چه بهتر اگر صورت ریز هم نتوانستند بدهند بهر حال بهتر است چون در آمد متفرقه است و اسم ندارد در امور متفرقه مصرف شود در همان برنامه مصرف کرده در تبصره ۲۹ از لایحه تقدیمی دولت که مورد قبول کمیسیون بودجه واقع شده دولت مأخذ کسور باز نشستگی را از صدی هشت به صدی دوازده بالا برده این کار خیلی قابل توجه است کسور باز نشستگی جهت حقوق تقاعد مستخدمین است و ارتباطی به دولت ندارد و هر چه هم ذخیره شده باز مال مستخدمین است اولاً چه جور ممکن است شمایائی را از حالا از مستخدمین شاغل ضدی دوازده درصد بگیرید بابت حقوق باز نشستگی و بگذشتگان پرداخت کنید و این کار عادلانه نیست بعلاوه مطلب دیگر اینکه در تبصره ۲۸ قانون بودجه سال ۳۹ يك تذکری داده شده است و آن اینست که دولت مکلف است کسری حقوق باز نشستگی باز نشستگان را از اعتبارات خود بصدوق باز نشستگی بپردازد اگر این جور است دیگر دوازده درصد گرفتن یعنی چه مگر بگوئیم که ندارید (وزیر دارائی - نداریم) ندارد که باید فکری برای دار بودن کرد این فکر تحمیل بکارمندان باز نشسته است از درآمد عمومی فکر بفرمائید چرا از درآمد يك مشت کارمند بدبخت که صدایش تواند در بیاید میگیرید گرفتن از شاغلین ظلم است از بنده میگیرند بی آنهایی که صدی هشت داده اند میدهند فکرمی کنم این تبصره قابل دقت است (وزیر دارائی - دو سال دیگر برای شما هم همین کار را می کنند) جناب آقای مهندس شریف امامی در نطق های قبلی شان در برنامه دولت بعهده در صدی هشت لایحه اشاره فرموده اند

بدهد این کار بهیچوجه از بند الف مستغاف نمیشود این مطلب در بند برنامه است و میتوان گفت تصریح بعدم پرداخت شده بعلاوه دولت حاضر چند روز آخر اسفند ۱۳۳۹ تشکیل شده و البته مشکل است که بتواند در این فاصله کم ۶۰۰ میلیون تومان از بدهی خودش را بیاورد بدهد و یا این دو هزار میلیون را بپردازد مطابق اطلاع رسمی دولت دو تا شیلیات دارد یکی شیلیات جنوب که در برنامه هم تعیین کرده و در بودجه هم پیش بینی کرده و یکی هم شیلیات شمال اصلاً این دو اسم هر دو شیلیات است و کارشان هم ماهی گیری است چه لزومی دارد دو اداره باشد در بودجه چرا دو تا باشد در درآمد هر دو را یکی نوشته اند در خرج دو تا نوشته اند اگر يك اداره است در هر دو صورت یکی نوشته شود و اگر دو تا است چرا در درآمد یکی ولی در خرج نوشته اند شیلیات شمال و جنوب همیشه طور است کارهای ساختمانی مانده تا تشکیلات مصالح ساختمان داریم یکی شرکت مصالح در شرکت بیمه یکی هم در بانک رهنی اینها فکر میکنم قسمت اعظمش اعتباراتش در اختیار دولت است چه مانعی دارد تشکیلات همه اینها را مثل شیلیات يك اداره بکنید و تحت نظر يك اداره شود تا در هزینه پرسنلی صرفه جوئی شود در ضمن قلم ۷۴ بند ب رقمی بمبلغ ۱۴۱۰۱۴۰ ریال دیده میشود بنام برنامه معالجه معتادین آقای وزیر بهداشتی تشریف دارند؛ البته این برنامه بسیار برنامه خوبی است اگر شیر و خورشید سرخ گو می که نه این معنادین نکند متأسفانه وزارت بهداشتی با آنها توجه ندارد نکته دیگر اینکه دولت در تنظیم لایحه بودجه باز اداره آمار عمومی و اداره ثبت احوال را از حیث درآمد در یکجا منظور داشته و از حیث هزینه در دو جا شناخته آمار عمومی من از حقایق آن هنوز اطلاعی ندارم ولی اداره ثبت احوال در این مملکت زحماتی کشیده کارهایی انجام داده است خوبست اینها با هم يك اداره باشند و تحت نظر يك رئیس باشند

(نخست وزير - توضیح بفرمائید)

عرض کنم دولت در بودجه اش آمار عمومی و ثبت احوال را در قسمت درآمد یکجا منظور کرده ولی بعد در خرج آنها را اسوا کرده از این اسوا کردن اینطور استنباط می شود که این دو اداره از هم متفاوتند بنده نظرم این است که این دو اداره

در سال ۳۹ تعداد ۲۹۸ توصیه‌وام بزرگ شده است بمبلغ پنج میلیارد و هشتصد و هفده میلیون و سیصد و هشتاد هزار ۵/۸۱۷/۳۸۰/۰۰۰ ریال و تعداد ۱۲۱ توصیه‌وام کوچک هم شده است بمبلغ سیصد و هشتاد و یک میلیون و چهار صد و بیست و دو هزار ۳۸۱/۴۲۲/۰۰۰ ریال البته این بسیار خوب است (مهندس والا-۱۱۲۱ توصیه کوچک است) بسیار خوب ۱۱۲۱ توصیه وام کوچک شده است که البته از اعمال نیک دولت است بنده بسهم خودم از این نظر و از این فکر بکر دولت قدر دانی میکنم ولی يك مطلب را تذکر میدهم و آن اینست که به بینم این وامهای بزرگ باز باشخاص بزرگ داده شده؟ یا کسانی که واقعا استحقاق داشته‌اند گرفته‌اند بنده که عرض کردم خود این وام بداته بسیار خوب است در مورد اصلاحات مربوط به جنگل‌بانی ایجاد جنگلهای جدید و حفظ جنگل‌های موجود و همچنین حفظ منابع طبیعی دولت معتقد است که اقداماتی کرده البته این کار بسیار خوبست تقاضا دارم که نوع اقدامات را توضیح بدهند راست است که دولت در مورد توسعه کشاورزی و امور آبیاری و سدسازی و ساختمان ایستگاههای بزرگ و ساختمان راه آهن کاشان و بندر شاه - گرگان اقدامات برنامه صحیحی را اتخاذ کرده است و امیدواری هست که در این کارها باز موفق شود و بتواند خدمات خودش را ادامه بدهد یا داداشتی دارم که باید بانهایت تأسف این خبر را به همکاران عزیز عرض کنم که دریکی از فراء طبس سیلی آمده وعده‌ای را بیخامان کرده این خبر را جناب آقای کاظم مسعودی دادند که در هشت سیس بعمل آمده و این خبر واقعا تأسف آوراست و البته شیر و خورشید سرخ حامی این قبیل ستمدیدگان بوده است امیدوارم باز قیام کنند و مبارزه کمکه را شروع کنند و وزارت بهداشت هم حتی الامکان در این راه قدمهای مؤثری بردارد قسمتی مربوط به وزارت راه است که فقط اجازه بدهید اسم آنها را بیاورم ولو راجع به بوده چه است برای اینکه مطلبی است که راجع به آقای وزیر راه است.

طوری بشود که زودتر انجام گردد چون از نظر اقتصادی مملکت مهم است و آذربایجان از این طریق وضع تجار تیش بهتر میشود و کمکی باولایای دولت میشود از این جهت که اهالی آذربایجان که این همه در تهران جمع شده‌اند بر میگردند بمحل خودشان و در آنجا فعالیت تجاری می کنند و بکارهایشان میروند البته قسمت اعظم گرفتاریهای دولت و تکثیر جمعیت مرکز مرتفع خواهد شد و از نظر اقتصادی نیز آذربایجان فعالیت خود را شروع خواهد کرد این است که از دولت تقاضا می شود حتی المقدور در این مورد سعی کند که سرعت عمل پیدا شود از آقایان همکاران به بنده تذکره دادند که تقاضا کنیم از دولت که حتی المقدور در موقع انجام برنامه های محلی با آقایان محلی مشورت کنند نظر مشورتی آقایان را چون آشناترند بگیرند البته نظر مشورتی آقایان نمایندگان قبولش برای دولت از لحاظ اصولی الزامی نیست ولی قطعاً نظر مشورتی در اتخاذ تصمیم موثر است در تبصره ۹ گزارش کمیسیون بودجه جواز پرداخت هزینه حقوق و عوارض گمرکی و مالیات متعلقه بکارشناسان خارجی پیش بینی شد خود دولت هم از کارشناسان خارجی شاید دل پری داشته باشد ماهم خیری از این کارشناسان خارجی ندیده ایم مخصوصاً با شرکت نفت و کنسرسیوم صحت شد که جوانان ما را تربیت کنند و این جوانان ما قائم مقام آنها شوند موضوع دیگری که قابل تذکر است جناب آقای وزیر پست و تلگراف این است که يك قدری توجه بفرمائید که این تلگراف و نامه‌های مردم زودتر بدست آنها برسد این دانشجویان که از آلمان برگشته اند زودتر راه بیفتند و بکارهای خود بخوبی برسند تبصره ۱۹ میگوید اظهارنامه هائی که قبلاً برای پرداخت مالیات بر درآمد داده شده است مدتش تا مرداد ماه تمدید میشود این پیشنهادی است که دولت داده و تصویب هم شده است البته چون مرداد گذشته است من نمیدانم چرا این تبصره پیشنهاد شده است مورد حتی پیش آمده یا عده ای داده اند و مورد قبول واقع نشده حالا تبصره‌ای نوشته‌اند که دولت مدت تسلیم اظهارنامه های مالیات بر درآمد مودیان را تا مرداد ماه تمدید میکند (وزیر راه ارائی- در سال ۳۹) عرض کردم مال گذشته است مال حالا نیست

جناب آقای وزیر راه در این نامه دولت در خصوص راه آهن شهرستانه و قطور نیز در لایحه دولت اشاراتی شده است که انجام میشود البته این عمل اگر در دست اقدام است واقعا

نیاید عجلانه قضاوت کرد چون این شرکت در آمد هم دارد.

(دکتر الموتی - شرکت از چه محلی در آمد دارد؟) اگر این منطق را ما بخواهیم تعقیب کنیم جناب آقای الموتی حق باشماست ولی همه شرکتها این جور هستند ولی برای این شرکت تنها نباید اینکار را کرد.

من عرض کردم که شخصاً عقیده ندارم که شرکتی تشکیل شود و این کارها را بکند این کار تحت نظر دولت است باید خود دولت انجام بدهد احتیاجی به شرکت نیست ولی میخواهم عرض کنم که در قضاوت نباید عجله کرد آنچه در صورت نوشته شده است این است که مبالغ معتدلی این شرکت طلبکار است و ممکن است این طلب لایوصول بماند.

در اثر وصول مواعدهش البته دولت مسئولش خواهد بود دولت ممکن است خودش وصول کند ولی بهتر است چون دوماه وقت داریم باز دولت مطالعات کافی کند اگر واقعاً مصلحت است اینطور که در تبصره در نظر گرفته شده عمل کند.

راجع به اعتبارات و وزارت خارجه هم بنده لازم نمیدانم بحثی کنم همیقتدره میتوانم عرض کنم که بعضی از نمایندگان مجلس مادر خارج ضرورت ندارند.

البته صلاح هم نیست که در مجلس این موضوعات گفته بشود انشاءالله بعداً در خارج با جناب آقای نخست وزیر و وزیر خارجه تماس میگیریم و مذاکره میکنیم اگر قبول کردند خودش یک صرفه جوئی است دولت ایجاد خطوط لوله ای و برنامه خطوط لوله ای را برای توزیع نفت دنبال کرده انصافاً قابل تقدیر است امیدوارم که در این راه موفق بشوند اسامی تمام نقاطی را که در آن از این جهت فعالیت می شود داده اند امیدواریم دولت این فعالیت را بسایر جاهای تعمیم بدهد که مشکلات مردم رفع بشود. (انشاءالله) البته این برنامه قابل تقدیر است در بودجه اضافه در آمدی برای کمرکات پیش بینی شده است این اضافه در آمد را البته دولت میتواند با وضع مقررات سود بازرگانی و آزادی واردات تأمین کند اما اگر روزی مصلحت اقتضا کند که سود بازرگانی را از بین ببرد گمان نمیکنم این

میخواهم ببینم عده ای از کسانی که در خارج از نوبت اظهار نامه داده اند نظر اینست با اینکه موعد آن گذشته مورد رسیدگی واقع شود اگر این جور است چه بهتر ولی اگر نظر خاصی هست می خواستم بفهمم موضوع چیست؟ راجع به فرهنگ حتی المقدور استدعای بنده این است که از قسمت اول دبیرستان شهریه گرفته نشود برای این که اغلب محصلین از کلاس نهم به بعد ترك تحصیل میکنند و مابقی شاید امسکاناتی داشته باشند که شهریه پرداخت کنند از جناب آقای وزیر فرهنگ این تقاضا را دارم. در تبصره ۴۸ از طرف دولت قائم مقام دولت در بانک کشاورزی و وزیر کشاورزی تعیین شده البته خود وزیر دارائی ذی حساب است در سهام دولت و چرا خودش شرکت نمیکند و چرا در این کار وزیر کشاورزی را شرکت میدهند تبصره ۴۸ را برایتان قرائت میکنم:

نماینده گی سهام دولت در بانک کشاورزی بعهده وزیر کشاورزی و دو نفر دیگر از وزیران با انتخاب هیئت وزیران است.

(نخست وزیر - وزیر کشاورزی نباشد؟)

بنده میگویم چرا وزیر دارائی نباشد (نخست وزیر - یکی از آن دو وزیر هم شاید وزیر دارائی باشد) چرا از حالا اسم نمیبیرد.

البته بانظر مخالفت عرض نمیکنم تدکری بود یکی از قدمهای دیگر دولت همان اجرای تبصره ۴۶ است و از این جهت واقعاً قابل تقدیر است. در لایحه بودجه در مورد پیش بینی در آمد و هزینه شرکتها و واحدهای سازمان مرکزی شرکت های صنعتی و معدنی وزارت صنایع هزینه و در آمدی برای شرکت مصالح ساختمانی منظور گردیده است که قبلاً بعرضتان رساندم. موضوع دیگری که باید بعرضتان برسانم ضمن نامه هایی که بدست من رسیده موضوع شرکت معاملات خارجی است آنچه که بنده اطلاع دارم این شرکت مطابق اسنادی که هست در آمد زیادی داشته است و البته مبالغی بدولت پرداخته بابت مالیات بر در آمد مبالغی هم پس انداز دارد کاری ندارم که این شرکت مفید یا مضر است چنانکه عرض کردم عقیده شخص من نیست که این قبیل شرکتها نباید باشند ولی

مطابق ماده ۸۲ عرض کنم از مقام ریاست خواهش میکنم اجازه بدهید که صحبت کنم.

نایب رئیس - آقای افتخار هشترودی از سوء تفاهمی که حاصل شده بود عذرخواهی فرمودند و معذرت خواستند و عمل اخلاقی انجام دادند و چون مطلب مهمتری در دستور است این است که اجازه بفرمائید این موضوع تمام بشود.

افتخار هشترودی - بنده هم نظری نسبت با آقایان همکاران نداشتم و ندارم.

نایب رئیس - پیشنهادی برای کفایت مذاکرات رسیده است از طرف آقای دکتر معدلو آقای دکتر متین پیشنهاد قرائت میشود.

(بشرح ذیل قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً معروض میدارد چون باندازه کافی موافقین و مخالفین راجع بکلیات بودجه صحبت فرموده اند و بعلاوه وقت برای صحبت در اطراف ماده واحده طبق آئین نامه برای آقایان نمایندگان محفوظ میباشد لذا تقاضا دارد پس از خاتمه نطق آقای افتخار هشترودی به کفایت مذاکرات رأی گرفته شود. دکتر متین

نایب رئیس - مدت توضیح و اظهار موافق و مخالف در کفایت مذاکرات فقط پنج دقیقه خواهد بود آقای دکتر متین توضیحی دارید بفرمائید؟

دکتر متین - عرض کنم که خاطر آقایان مسبوق است که چند روزی است در اطراف کلیات بودجه آقایان مخالفین و موافقین بیاناتی اظهار داشته اند و بنظر میرسد این بودجه ای که تنظیم شده است و این دولت که ما بهش اعتماد داریم باید این بودجه را تصویب شده در دست داشته باشد تا بتواند با آن عجله ای که همه ما برای کارهای عمرانی و سایر فعالیت های مملکتی داریم بتواند بجای این که وقتش را در مجلس تلف کند و یا اینکه بیشتر بتوضیحاتی که در اطراف بودجه داده می شود گوش کند بدنبال فعالیت خودش برود و بعلاوه اگر ما بخواهیم باز هم تذکراتی بدولت بدهیم مذاکره در اصل ماده واحده در اختیار ما است و نطق های

در آمد بدست آید. البته نباید باین اضافه در آمد مفرور بود باید سعی کرد در آمد حقیقی باشد و نباید از در آمد های احتمالی ده آثار و خیمه های داشته باشد استفاده کنیم.

جناب آقای دکتر سجادی تشریف دارند و افعاً مغز متفکر اقتصادی دولت حاضر هستند و بحق شاغل این مقام هستند البته توجه دارید و جناب آقای نخست وزیر توجه دارند که از تاریخ فعالیت های کابینه جناب عالی تا حالا در کشور چه آثاری از فعالیت های شما دیده شده است البته شاید دستگاه تبلیغاتی ما نتوانسته است کارهایی که دولت انجام داده است با اطلاع مردم برساند و اگر اطلاع داده شاید ما غافل بودیم نشنیدیم ولی يك آماری من دارم که توجه حضرات را باین موضوع جلب میکنم و خیلی خلاصه هم هست. البته بنده شاخص سال ۳۹ از حیث خوراک و کرایه مسکن و سوخت و روشنائی و پوشاک را استخراج کرده ام. از تاریخ شهریور ۳۹ کابینه گذشته جناب عالی برات های و اخواست شده ارقام آن میرساند که این شاخص قوس صعودی را طی میکند امیدوارم که در اثر وضع سود بازار کانی و جلوگیری از بروات نزولی و آن جریاناتی که هست این مشکلات از بین برود و حل مشکل مردم بشود و بازار را بچریان ببندازد دیگر ارقام را خواندن تصور میکنم لازم نباشد که وقت آقایان را بگیرم البته فهرستی که بعرضتان رسید میرساند که این ارقام در قوس صعودی است قسمت اعظم مطالبی که در اطراف بودجه لازم بود بعرض برسد از طرف بنده و ناطقین دیگر عرض شده. متأسراًم که آقایان بسیار خسته شده اند و ناراحت شده اند دوست عزیز من آقای دکتر متین هم ناراحت شدند اوقات عزیز آقایان را هم اشغال کردم معذرت میخواهم عریضم را خاتمه میدهم اگر دولت این نکاتی که تذکر داده شد مفید دانسته باشد امیدوارم که این تذکرات را در نظر بگیرند و این حوائج را رفع فرمائند و ما هم اطمینان میدهم که نه تنها به بودجه رأی موافق میدهم بلکه صد درصد پشتیبانی هم خواهیم کرد تا انشاء الله دولت در امورش توفیق حاصل کند دیگر عرضی نیست.

نایب رئیس - آقای ریگی بفرمائید

ریگی - آقای افتخار هشترودی راجع به نفت نکته ای فرمودند و يك اهانت هایی به بنده فرمودند که بنده ناچارم

قبل از دستور ولی ما احتیاج فوری داریم که بودجه را تصویب کنیم تا دولت دستش باز باشد و بتواند بکارهای اساسی اقدام کند (صحیح است) بنابراین از آقایان تقاضای کنم کفایت مذاکرات را تصویب بفرمائید تا زودتر بتوانیم فعالیت دیگری را شروع کنیم.

نایب رئیس - آقای اردلان بایشنهاده کفایت مذاکرات مخالفید بفرمائید.

اردلان - بنده، با بودجه مخالف نیستم ولی برخلاف آنچه که گفته شده چون در این کار زحمت کشیدم علاقه داشتم راهنمایی هائی بکنم که در آتیه دچار این اشکالات نشویم در رقم اصل درآمد عمومی بنده تردید دارم و ثابت میکنم چون در ظرف شش روز ۳۳ میلیون بیش اضافه شده و ۸۰۰ میلیون بطرف خرجش اضافه گردیده بودجه ای که ۳ هزار میلیون از درآمد نفت در ظرف ۶ روز ازش کسر شده است ۷۵۰ میلیون از درآمد سازمان برنامه کسر شده است چطور این اضافه کسر ها در ظرف شش روز پیدا شده آیا این رقم ها هوایى بوده باید توضیح بدهند باین زودی کفایت مذاکرات برای چیست بنده همینطور که عرض کردم صرف وقت کردم و روی این بودجه زحمت کشیدم که بسهم ناچیز خودم کمک کنم بدولت و راهنمایی هائی پیشنهاد بشود البته بهیچ وجه جنبه منفی نخواهم داشت ولی دلیل ندارم ما نفهمیده چشم بسته بودجه را تصویب کنیم (صحیح است احسن است)

نایب رئیس - آقای دکتر الموتی (دکتر الموتی مخالفم) یک مخالف صحبت کرد آقای فرامرزی موافقید بفرمائید.

عبدالرحمن فرامرزی - از این که موقع طرح بودجه یکی از موافقی است که مجلس میتواند تمام حرفهایش را بزند شکی نیست و حالا فرضی است که نمایندگان بیشتر میتوانند حرف بزنند برای این که درد مورد است که نماینده میتواند تمام حرفهایش را بزند

یکی در بودجه است یکی هم موافقی است که برنامه دولت به مجلس میآید اما حالا میپرسیم (به بعضی از دوستان و رفقا و همکارانمان بر نخورد) از این مخالفت هائی که با بودجه شد و موافقت هائی که شد و اله من که چیزی نفهمیدم، من تصور میکنم که دولت هم چیزی نفهمیده است، حالا فرض کنیم دو ساعت دیگر بیاو روز دیگر هم وقت گذشت و حرف هائی زدید که باز هم ما نفهمیدیم پس بنا بر این من موافقم که مذاکرات در کلیات تمام بشود بعد اگر آقایان نظری دارند در تضرعها پیشنهاداتی بدهند و حرفهایشان را بزنند اینست که بنده موافقم و عقیده ام هم بالاینکه عرض کردم من از کسانی هستم که معتقدم باید در مجلس حرف زد مذاکره در کلیات را کافی میدانم آقای اردلان حرف هائی زدند که واقعا مقبول بود اما غالباً وقت بانهائی که خوب می فهمند در یک قضیه ای نمیدهند اینست که بنده معتقدم که رأی بدهیم بکفایت مذاکرات.

نایب رئیس - رأی میگیریم بکفایت مذاکرات آقایانی که با کفایت مذاکرات موافقت قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

رأی میگیریم با ورود در ماده واحده آقایانی که با ورود در ماده واحده موافقت قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد آقای شادمان بفرمایند.

شادمان - عرض می کنم این است از طرف لیسانسیه هائی که باز نشسته شده اند تقدیم میشود.

۶- تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه
نایب رئیس - چون جلسه عصر هم بیش از دو ساعت بطول انجامیده است لذا جلسه را ختم میکنیم و جلسه آینده فردا ساعت ۹ صبح خواهد بود، دستور هم ماده واحده بودجه خواهد بود.

(مجلس هفت ساعت و نیم بعد از ظهر ختم شد)

نایب رئیس مجلس شورای ملی - عماد تربتی

در آمد بدست آید. البته نباید باین اضافه در آمد مقرر بود باید سعی کرد در آمد حقیقی باشد و نباید از درآمدهای احتمالی که آثار وخیمه‌ای داشته باشد استفاده کنیم.

جناب آقای دکتر سجادی تشریف دارند و افعالمغز متفکر اقتصادی دولت حاضر هستند و بحق شاغل این مقام هستند البته توجه دارید و جناب آقای نخست وزیر توجه دارند که از تاریخ فعالیت‌های کابینه جنابعالی تا حالا در کشور چه آثاری از فعالیت‌های شما دیده شده است البته شاید دستگاه تبلیغاتی ما نتوانسته است کارهایی که دولت انجام داده است با اطلاع مردم برساند و اگر اطلاع داده شاید ما غافل بودیم نشنیدیم ولی يك آماری من دارم که توجه حضرات را باین موضوع جلب میکنم و خیلی خلاصه هم هست. البته بنده شاخص سال ۳۹ از حیث خوراک و کرایه مسکن و سوخت و روشنائی و پوشاک را استخراج کردم. از تاریخ شهریور ۳۹ کابینه گذشته جنابعالی برات‌های و اخواست شده ارقام آن میرساند که این شاخص قوس صعودی را طی میکند امیدوارم که در اثر وضع سود بازار گانی و جلوگیری از برورات نزولی و آن جریاناتی که هست این مشکلات از بین برود و حل مشکل مردم بشود و بازار را بجریان ببندازد دیگر ارقام را خواندن تصور میکنم لازم نباشد که وقت آقایان را بگیرم البته فهرستی که بعرضتان رسید میرساند که این ارقام در قوس صعودی است. قسمت اعظم مطالبی که در اطراف بودجه لازم بود بعرض برسد از طرف بنده و ناظرین دیگر عرض شده. متأثرم که آقایان بسیار خسته شده‌اند و ناراحت شده‌اند دوست عزیز من آقای دکتر متین هم ناراحت شدند اوقات عزیز آقایان را هم اشغال کردم معذرت میخواهم عزایضم را خاتمه میدهم اگر دولت این نکاتی که تذکر داده شد مفید دانسته باشد امیدوارم که این تذکرات را در نظر بگیرند و این حوائج را رفع فرمایند و ما هم اطمینان میدهم که نه تنها به بودجه رأی موافق میدهم بلکه صد درصد پشتیبانی هم خواهیم کرد تا انشاءاله دولت در امورش توفیق حاصل کند دیگر عرضی نیست.

نایب رئیس - آقای ریگی بفرمائید

ریگی - آقای افتخار هشترودی را جمیع به نیت نکته‌ای فرمودند و يك اهانت‌هایی به بنده فرمودند که بنده ناچارم

مطابق ماده ۸۲ عرض کنم از مقام ریاست خواهش میکنم اجازه بدهید که صحبت کنم.

نایب رئیس - آقای افتخار هشترودی از سوء تفاهمی که حاصل شده بود عذرخواهی فرمودند و معذرت خواستند و عمل اخلاقی انجام دادند و چون مطلب مهمتری در دستور است این است که اجازه بفرمائید این موضوع تمام بشود.

افتخار هشترودی - بنده هم نظری نسبت با آقایان همکاران نداشتم و ندم.

نایب رئیس - پیشنهادی برای کفایت مذاکرات رسیده است از طرف آقای دکتر معدلو آقای دکتر متین پیشنهاد قرائت میشود.

(بشرح ذیل قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً معروض میدارد چون باندازه کافی موافقین و مخالفین راجع بکلیات بودجه صحبت فرموده‌اند و بعلاوه وقت برای صحبت در اطراف ماده واحده طبق آئین نامه برای آقایان نمایندگان محفوظ میباید لذا تقاضا دارد پس از خاتمه نطق آقای افتخار هشترودی به کفایت مذاکرات رأی گرفته شود. دکتر متین

نایب رئیس - مدت توضیح و اظهار موافق و مخالف در کفایت مذاکرات فقط پنج دقیقه خواهد بود آقای دکتر متین توضیحی دارید بفرمائید؟

دکتر متین - عرض کنم که خاطر آقایان مسبوق است که چند روزی است در اطراف کلیات بودجه آقایان مخالفین و موافقین بیاناتی اظهار داشته‌اند و بنظر میرسد این بودجه‌ای که تنظیم شده است و این دولت که ما بهش اعتماد داریم باید این بودجه را تصویب شده در دست داشته باشد تا بتواند با آن عجله‌ای که همه ما برای کارهای عمرانی و سایر فعالیت‌های مملکتی داریم بتواند بجای این که وقتش را در مجلس تلف کند و یا اینکه بیشتر بتوضیحاتی که در اطراف بودجه داده می‌شود گوش کند بدنبال فعالیت خودش برود و بعلاوه اگر ما بخواهیم باز هم تذکراتی بدولت بدهیم مذاکره در اصل ماده واحده در اختیار ماست و هم نطق‌های

قبل از دستور ولی ما احتیاج فوری داریم که بودجه را تصویب کنیم تا دولت دستش باز باشد و بتواند بکارهای اساسی اقدام کند (صحیح است) بنابراین از آقایان تقاضای کنم کفایت مذاکرات را تصویب بفرمائید تا زودتر بتوانیم فعالیت دیگری را شروع کنیم

نایب رئیس - آقای اردلان بایشنباد کفایت مذاکرات مخالفید بفرمائید.

اردلان - بنده، با بودجه مخالف نیستم ولی برخلاف آنچه که گفته شده چون در این کار زحمت کشیدم علاقه داشتم راهنمایی هائی بکنم که در آتیه دچار این اشکالات نشویم در رقم اصل در آمد عمومی بنده تردید دارم و ثابت میکنم چون در ظرف شش روز ۳۳ میلیون بهش اضافه شده و ۸۰۰ میلیون بطرف خرجش اضافه گردیده بودجه ای که ۳ هزار میلیون از در آمد نفت در ظرف ۶ روز ازش کسر شده است ۷۵۰ میلیون از در آمد سازمان برنامه کسر شده است چطور این اضافه و کسر ها در ظرف شش روز پیدا شده آیا این رقم ها هوایی بوده باید توضیح بدهند باین زودی کفایت مذاکرات برای چیست بنده همینطور که عرض کردم صرف وقت کردم و روی این بودجه زحمت کشیدم که بسهم ناچیز خودم کمک کنم بدولت و راهنمایی هائی پیشنهاد شود البته بهیچ وجه جنبه منفی نخواهم داشت ولی دلیل ندارد ما بفرمیده چشم بسته بودجه را تصویب کنیم (صحیح است احسنت)

نایب رئیس - آقای دکتر الموثی (دکتر الموثی مخالفم) یک مخالف صحبت کرد آقای فرامرزی موافقید بفرمائید.

عبدالرحمن فرامرزی - از این که موقع طرح بودجه یکی از موافقی است که مجلس میتواند تمام حرفهایش را بزند شکی نیست و حالا فرضی است که نمایندگان بیشتر میتوانند حرف بزنند برای این که در دو مورد است که نماینده میتواند تمام حرفهایش را بزند

یکی در بودجه است یکی هم موقعی است که برنامه دولت به مجلس میآید اما حالا میپرسم (به بعضی از دوستان و رفقا و همکارانمان برنخورده) از این مخالفتهائی که با بودجه شد و موافقت هائی که شد و اله من که چیزی نفهمیدم، من تصور میکنم که دولت هم چیزی نفهمیده است، حالا فرض کنیم دو ساعت دیگر یاد و روز دیگر هم وقت گذشت و حرفهائی زدید که باز هم ما نفهمیدیم پس بنا بر این من موافقم که مذاکرات در کلیات تمام بشود بعد اگر آقایان نظری دارند در تبصره ها پیشنهاداتی بدهند و حرفهایشان را بزنند اینست که بنده موافقم و عقیده ام هم با اینکه عرض کردم من از کسانی هستم که معتقدم باید در مجلس حرف زد مذاکره در کلیات را کافی میدانم آقای اردلان حرفهائی زدند که واقعاً مقبول بود اما غالباً موافقت با نهائی که خوب می فهمند در یک قضیه ای نمیدهند اینست که بنده معتقدم که رأی بدهیم بکفایت مذاکرات.

نایب رئیس - رأی میگیریم بکفایت مذاکرات آقایانی که با کفایت مذاکرات موافقت فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

رأی میگیریم با ورود در ماده واحده آقایانی که با ورود در ماده واحده موافقت فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد آقای شادمان بفرمایند.

شادمان - عریضه ای است از طرف لیسانسیه هائی که باز نشسته شده اند تقدیم میشود.

۶- تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه نایب رئیس - چون جلسه عصر هم پیش از دو ساعت بطول انجامیده است لذا جلسه را ختم میکنیم و جلسه آینده فردا ساعت ۹ صبح خواهد بود، دستور هم ماده واحده بودجه خواهد بود.

(مجلس هفت ساعت و نیم بعد از ظهر ختم شد)

نایب رئیس مجلس شورای ملی - عماد تربتی